Bugün:

2 nci sahifede: Siyasî İcmal - Habeş meselesi ve Almanya.
3 üncü sahifede: Edebî musahabe - Halid Ziya Uşaklıgil.
5 inci sahifede: Yalnız Koca Sinan değil - Mimar Sedad Çetintaş
6 ncı sahifede: Türk ulusile ordusu kucak kucağa.
8 inci sahifede: İki yıllık bayındırlık işleri, Kadın ve moda.

Cumhuriyet

Onbirinci yıl sayı: 4117

İSTANBUL - CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektup adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No. 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366, Tahrir heyeti: 24298, İdare ve matbaa kısmile Matbaacılık ve Neşriyat Şirketi, 24299 - 24290.

Çarşamba 30 Birinciteşrin 1935

Avrupa meseleleri ve Amerika
— Amerikan karikatürü —

Maveraişeria ve Filistinde yapılan tevkifat

Suikasdi hazırlıyan hainler yüz kişiden fazla imiş!

Atatürke suikasd teşebbüsü Ammanda haber alınır alınmaz Çerkes Kulübü ve bütün Çerkes evleri kuşatılarak araştırıldı

Çerkes Etemin kefalete raptedildiği şayiaları

Kahire 29 (Özel) — Buraya gelen haberler, Türkiye Cumhur Başkanına suikasd teşebbüsüne girişmekle suçlu olarak Ammanda yakalanmış olan Çerkes Etemin kefalete rapten tahliye edildiğini bildirmektedir. Maamafih Etem ve arkadaşları sıkı bir nezaret altında bulunmaktadırlar.

Ankarada mevcud malûmat

Ankara 29 (Özel) — Çerkes Etem ve kardeşi Reşidin Ammanda tevkifleri Dış İşleri Bkanlığımıza hâdisenin ertesi günü resmen bildirilmiştir.

Burada Etemin tahliye edildiği hakkında bir şayia duyulmuşsa da resmî makamata henüz bu yolda malûmat gelmemiştir.

Ammanda yapılan tahkikat

Maveraişerianın merkezi Ammandan Suriye gazetelerine bildiriliyor:

Son tahkikat neticelerine göre Atatürke karşı yapılmak istenen suikasd için vücude getirilen teşkilât çok vâsidir. Bu teşkilâta Türkiyede ve haricde oturan bazı eski Osmanlı ordusu zabitleri de dahildir.

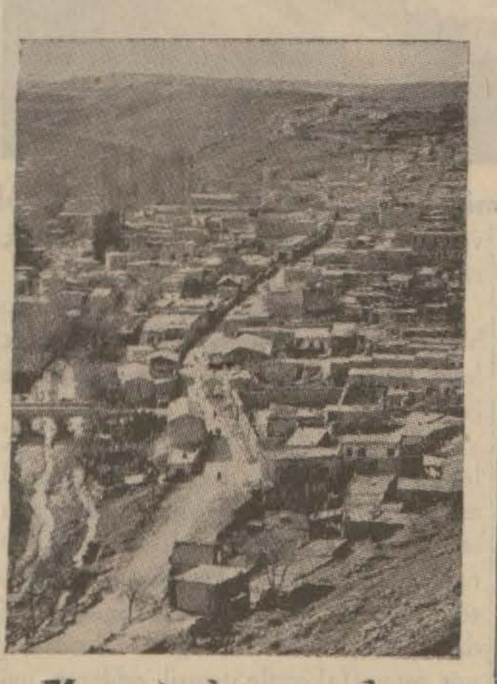

Maveraişerianın merkezi Ammandan bir görünüş

Suriye gazetelerinin verdikleri tafsilât

Filistin, Maveraişeria ve Suriyede de teşkilât mensubları mevcuddur. Maveraişeria hükûmeti suikasd haberini alır almaz Çerkes kulübünü ve ileri gelenlerin evlerini basarak taharriyat yapmış ve ele geçirdiği evrakı muhafaza altına almıştır. Suikascilerin adedi yüz kisiden fazla zannolunmaktadır.

Hayfada tevkif edilenler

Hayfa 25 — Atatürke suikasd teşebbüsü meselesinden dolayı Türkiye tarafından yapılan taleb üzerine burada üç kişi tevkif edilmiştir:

Çerkes Etemin kardeşi Tevfik, Kâzım İsmail, Edib Kemal.

(Ennehar) gazetesi bunlardan ikisinin bilâhare serbest bırakıldıklarını bildirmektedir.

Cumhuriyet Bayramı bütün Türkiyede sevincle kutlulandı

İstanbulda şiddetli yağmura rağmen yüz binlerce kişi tezahüratta bulundu, büyük bir geçid resmi yapıldı

Gece şehir donandı ve pekçok eğlenceler tertib edildi

Dünkü geçid resminden bir görünüş

Aziz Cumhuriyetimizin 12 nci yıldönümü dün Türkiyenin her tarafında çok parlak surette kutlulandı. 16 milyon halk bu en büyük bayramı tes'id için, denilebilir ki, tabiate bile tahakküm ederek sevincini yaşattı.

Dün İstanbulda hava bozuktu ve yağmur çiseliyordu. Buna rağmen on binlerce halk daha sabahın erken saatlerinde sokaklara yayıldı.

Saat dokuzdan itibaren Taksimden ta Beyazıd meydanına kadar olan sahadaki ana caddeler iki taraflı insan akını içindeydi. Şemsiyeler, bu insan akıntısı üstünde garib, siyah kubbeciklere benziyordu.

Birçok kimseler, cadde üzerlerindeki kahvelere, pastanelere dolmuşlardı. Pencereler, kapalı balkonlar insanlarla dolu idi. Her tarafta sarkan irili ufaklı kırmı-

(Arkası 7 nci sahifede)

Cumhuriyetimizin Büyük kuvveti Yaratıcılığındadır

Cumhuriyetimiz, 12 yaşını bitirdi, 13 yaşına bastı.

Dün sabah, şakır şakır yağan yağmura rağmen, çok canlı, çok heyecanlı bir surette kutlulanan Cumhuriyet Bayramı, artık klâsik bir gösteri, her sene yapılması mutad bir şenlik mahiyetinden çıkmıştır. Cumhuriyetin onuncu yıldönümündenberi Cumhuriyet Bayramı, cumhuriyet nesilleri için, kutsî bir mana almıştır. Şimdi, artık, cumhuriyet bayramlarında, yeni rejimin başladığı günün yıldönümünü tes'id etmekle kalmıyoruz; yüksek varlığımızı, imanlı ilerileyişimizi, yapıcı kabiliyetimizi, yaratıcı benliğimizi de kutluluyoruz.

Cumhuriyet, Türkün, kayaların altındaki kaynaklar gibi, gizli kalmış istidadlarını meydana çıkaran bir rejim olmuştur. Genc nesillerden ziyade istibdadın zulmünü, meşrutiyetin anarşisini, mütarekenin acısını görmüş ve bütün bu bir sürü badirelerden sonra, cumhuriyete kavuşmuş olanlardır ki bu hakikati gayet açıkça görebilirler.

İstibdad, millete karşı vehham ve zalim, harice karşı korkak ve zelil bir idare idi. İmansız ve kof göğsü sırmalar ve nişanlarla dolu, bunak ve titrek bir Sultan Hamid paşası, o idarenin tam bir timsali idi.

Meşrutiyet, ne yapacağını bilmiyen, toy, tecrübesiz, mahdud ve taşkın bir idare idi. Mütefessih, dağılmağa mahkûm Osmanlılıktan yeni bir devlet kurmağa çalışıyor, bilgisizliği, tecrübesizliği yüzünden memleket anarşi içinde bocalıyordu. Bir tarafta, cür'etkâr, komitacı bir genclik, ötetarafta istibdad tortusu, hezale uğramış, matuh bir ihtiyarlık eski tabirile gerdunei devleti çekmeğe uğraşıyorlardı. Bu devrin çifte timsali Enver Paşa ile Sultan Reşaddır.

Mütareke ise, dışarıdan azgın emperyalizmin ve içeriden bozguncularla yurdu bir pula satanların elele verdikleri bir fitret ve ihanet devri idi. Türkün dinamik kudretlerini göremiyecek kadar kör ve sersem olan dış ve iç düşmanlar, insanlığın ilk günlerindenberi yüksek varlığile medeniyete şeref veren bir milleti boğmağa uğraşıyorlardı. O alçaklık devrinin timsali Loid Corcla Klemansonun arabasına koşulmuş olan Vahidettinle Damad Feriddir. Bu dış ve iç düşmanların körlüğüne mukabil, Türkün bitip tükenmek bilmez, ilâhî bir kudret kaynağı olduğunu çoktan sezen, Türkün

Ben, ezeldenberidir, hür yaşadım, hür yaşarım;
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış, şaşarım!

ABİDİN DAVER

(Arkası 3 üncü sahifede)

Şimaldeki İtalyan ordusu Makalleye yaklaştı

Habeş ordusu bu şehrin önünde bekliyor, şehir tahliye edildi

Habeşler şarkta taarruza hazırlanıyorlar, İtalyanlar cenubda ilerlediklerini söylüyorlar

İtalyanların Afrikaya asker sevkiyatı devam ediyor

[İtalyan askerlerini musiki aletleri ve şarab şişelerile vapura binerlerken gösteren bu resim bir İngiliz mecmuası tarafından neşredilmiş, altına askerlerin Süveyşten geçtikten sonra birdenbire ciddileştikleri kaydi konulmuştur.]

ŞİMAL CEPHESİNDE:

Brüksel 29 (Özel) — Romadan bildirildiğine göre, üç İtalyan kolordusu Tigre cephesinden ilerlemeğe devam ve 30-40 kilometro arazi daha zaptetmişlerdir. Ehemmiyetsiz bazı çarpışmalardan başka ciddî hiçbir muharebe olmamıştır.

Roma 29 (Özel) — Tribuna gazetesi İtalyan ordularının Makalleye yaklaştıklarını haber vermektedir.

Paris 29 (Özel) — Şimal cephesi kumandanı Ras Seyyumun Makalleyi tahliye etmek emrini verdiği bildirilmektedir. Ras Seyyum hali hazırda Makallenin şimalinde İtalyan taarruzunu karşılamak üzere hazırlık yapmaktadır.

Asmara 29 (A.A.) — Tigre cephesindeki Havas aytarı bildiriyor:

Enticho bölgesindeki İtalyan ilerleyişi, İtalyan sol cenahının güvenliğini sağlamak ve sağ cenahı kuvvetlendirmek ergesini takib etmektedir.

Sanıldığına göre İtalyan komutanlığı yakında çok geniş ve tamamen sömürge siyasası kadrosu içinde bir harekete başlıyacaktır. Levazım servislerinin ilk hatlarda yerleşmesi ve iaşenin süratle temin

(Arkası 9 uncu sahifede)

Yeni İtalyan taarruzu

[Süel muharririmizin mütaleası]

İtalyanlar, Habeş ordusunun seferber olmayışından istifade ederek yaptıkları bir baskınla, üç dört gün içinde, Aksum - Adua - Adigrat hattını tuttuktan sonra, 20 günden fazla süren hazırlıkları müteakıb, fazla gürültü etmeden gene taarruza geçtiler.

İtalyan kaynakları, hernedense garib ve gayriaskerî bir ifade tarzı kullanarak başlıyan hareket taarruz değildir, sevkulceyşî harekettir, diyorlar. Hareketin taarruz olmayışına sebeb ve delil olarak karşılarında Habeş kuvveti bulunmamasını gösteriyorlar. Bir ordunun ileriye doğru yürüyüşüne taarruz derler. Düşmana rasgelirse gelir, gelmezse gelmez. Taarruz sevkulceyşî de olabilir, tabiyevî de... Fransız askerî edebiya-

(Arkası 9 uncu sahifede)

Cenevrede faaliyet tekrar başlıyor

Sulh konuşmalarına orada devam edilecek

İtalya zecrî tedbirlere karşı çare arıyor, bütün memlekette bir kap yemek yenecek

Paris 29 (A.A.) — Cenevrede faaliyet yeniden başlamaktadır.

«Petit Parisien» gazetesi diyor ki:

«Fransa hükûmeti pakta sadık ve İngiliz hükûmetile tamamen mutabık bulunmakta olup ekonomik zecrî tedbirle -

(Arkası 3 üncü sahifede)

SON DAKİKA

İngiltere ve Fransanın İtalyaya yapacakları teklifler

[Tafsilât 9 uncu sahifede Son Dakika sütunumuzdadır.]

Yunan Kralı

17 ikinciteşrinde Atinaya gelmiş olacak

Eski Başbakan Papanastasvu tevkif edildi

Atina 29 (Özel) — Örfî idare geceyarısından itibaren kaldırılmıştır. Gazetelerin iki tarafı tahrik edecek yazılarına meydan verilmemek üzere matbuat sansürü ipka edilmiştir.

Tevkifat

Atina 29 (Özel)— Yeni cumhuriyet partisi lideri Babaandreu muvakkat bir müddet için Mikonoya sürülmüştür.

Eski Başbakan cumhuriyet partileri liderlerinden Papanastasyu tevkif edilmiştir. Kendisi gizli bir beyanname neşretmiş olmakla itham edilmektedir.

Atina 29 (Özel) — Kralı Londradan getirmek için evvelce teşkil edilen heyete donanma ve hava kuvvetlerini de

(Arkası 3 üncü sahifede)

Ankarada bayram

Tören ve geçid resmi çok parlak oldu

On binlerce halk Cumhuriyetin Banisini alkışladı, geçid resminde paraşüt uçuşları da yapıldı, gece Cumhuriyet balosu verildi

Ankarada pazartesi günkü merasimden: İzciler ve bir köylü kızı Atatürk abidesine çelenk koyarken

Ankara 29 (Telefonla) — Cumhuriyetin 12 nci yıldönümü bayramı fevkalâde parlak oldu. Ta sabahın ilk ışıklarile herkes sokağa dökülmüştü. Ayni saatlerde kesif bir kalabalık ta geçid resminin yapılacağı meydana doğru akıyordu. Daha öğle olmadan bütün saha hıncahınc dolmuştu. Ayrıca kesif bir kalabalık ta Hakimiyetimilliye meydanile Kamutayın önünü ve Hakimiyetimilliye meydanından istasyona kadar olan yolun etrafını sarmış bekliyordu.

Atatürk Kamutaya geliyor

Bu yol Atatürkün geçeceği yoldu ve halk ulusun gözbebeğini görmek için bekleşiyordu.

Cumhur Başkanına tebrikâtta bulunacaklar on ikiyi çeyrek geçeye kadar Kamutay binasına gelerek kendilerine ayrılan yerlere alındılar. Saat on üç buçuğa doğru Cumhur Başkanı Atatürk Kamutay binasına geldiler. Alkış ve yaşa sesleri göklere yükseliyordu. Bir süel kıt'a resmiselâmı ifa etti. Mızıka İstiklâl marşını çaldı. Kamutay Başkanı Abdulhalik Renda, Başbakan İsmet İnönü, Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, Bakanlar, Kamutay Başkanlık Divanı üyeleri, Cumhuriyet Halk Partisi Sekreteri Receb Peker, Vali Nevzad Kandoğan, mevki ve muhafız kıt'aları kumandanları, Emniyet direktörü ve Protokol şefi Cumhur Başkanını Kamu-

(Arkası 7 nci sahifede)

AKINDAN AKINA

Tarihî roman : 91 Yazan : M. Turhan Tan

Türk akıncılarının yarattığı kan kasırgası ortalığı allakbullak etti, bir kıyamettir koptu!

Venedikliler kovaladıkları ava yetiş - mek üzere bulunuyorlardı. Belki otuz, belki yirmi dakika sonra kılıçlar çekile - cek, korkak ve kaçak Türkler dilim di - lim doğranacaktı.

General Jervinmo Novellonun genc oğlu, şeref saatinin çalmak üzere bulun- duğunu görerek derin bir heyecan geçiri- yordu. Venedik ordusu ise yalnız kova- lamak ve uzaktan merhaba demek iste- dikleri Türklerin yorgun döşerek yavaş- lamalarını hoş bulmıyarak tadsız bir he- lecan geçirmeğe başlamıştı. Genera - lin kendisi de sık bir orman kenarında yapılacak savaşın nasıl bir sonuc vere- ceğini düşünüyordu.

İşte bu sırada bin akıncı, ormanın ya- nından süzülerek İzonzo kıyısına doğru kıvrılmıya başladı, arkadakiler de orma- na sürünür bir durumda gene onların i - zinde yürüdü, biraz sonra orman geride kalacaktı, düz bir yola çıkılacaktı. Fa - kat bu, olmadı, olmadı. Bin akıncı an- sızın ve tek bir [illegible] i geri döndü, Venediklileri k[illegible]k i liklerini ap- açık gösteren bir durum aldı, r da - şaşkın ve ürkek duralıyıverdi. Kaçan Türkün durması, palalarını sıyırıp savaşa hazırlanması on bin atlının ödlerini ağız- larına getirmiş, saatlerdenberi taşıdıkla - rı sevinci burunlarından kusturmuştu. Ge- neral, oğlu ve asker, alık bir bocalayış - la o bin atlıya bakıyorlardı, onların ni - çin yürümeyip te öyle durduklarına e - nikonu hayret ediyorlardı.

Mesafe azdı, iki taraftan hangisi atıl- sa öbürile pek çabuk yüzleşebilirdi. Fa- kat ne Türkler, ne Venedikliler yerlerin- den kımıldamıyorlardı. Türkler, sayı ba- kımından azlıktı, bundan ötürü tereddüd mü geçiriyorlardı?.. Hayır. Onların ne- yi beklediklerini biliyoruz. Lâkin Vene- dikliler - generalzade gene en başta ol - mak üzere - fikirlerini değiştirivermişler - di. Kolayca kovalanan Türklerin üzeri- ne atılmak onlara hem güç hem korkunc geldiğinden şimdi geri dönmeği düşünü- yorlardı. Akıncıların savaşa hazırlan - makla beraber yürüyüşe geçmemeleri o on bin babayiğite bu fikri ilham ediyor- du. Türklerin hareketsiz kalışlarını da kendileri için bir zafer sayıyorlardı ve bu zaferin şerefini yeter bularak dönmek, çıktıkları deliğe kadar koşa koşa dönmek istiyorlardı.

Bu dilekte o on bin kişi - generalinden en cılız neferine kadar - ortaktı, içlerinde başka türlü düşünen ve hele ileri atılmak istiyen tek kimse yoktu. Fakat gene içle - rinden hiçbiri ilk adımı atamıyordu, atı- nın başını geri çeviremiyordu. O bin Türk, bin mıhladız gibi herifcikleri dur- dukları yere mıhlamış gibiydi. Kaçacak- lardı, kaçamıyorlardı. Eğer, ah eğer, şu akıncılar gene kaçar gibi görünseler onlar nekadar sevinecekler ve nasıl bir telâşla geri döneceklerdi?.. Ne yazık ki onlar kımıldamıyorlar ve bu kımıldanmayışla on bin zavallıyı da kımıldamaktan alıko- yuyorlardı.

İşte bu acıklı ve biraz da gülünc du - rumda dallı budaklı kara bir perde gibi yan tarafta uzanıp giden orman birden açılır gibi oldu, koynundan sıra sıra atlı- lar çıkmıya başladı. Venediklilerin arka- sında beliren bu doğum, «ala bre hay» naralarile General Jervinmo takımına müjdelenir müjdelenmez sahne değişti, öne doğru gidemiyen, gitmeği de düşün- miyen Venedikliler şimdi arkaya da dö- nemiyeceklerini görerek büsbütün ser - semleşti, iki aslan sürüsü arasında kalan bir alay tavşan gibi gülünc bir bocalayışa kapıldı.

Artık kurtuluş yoktu. Önde ölüm ve arkada ölüm vardı. Bunu bütün açıklı - ğile gören on bin kişi hep bir ağızdan in- liyordu, on bin çift gözden dizi dizi yaş dökülüyordu. Onların hayvanları bile kaplan sesi duymuş mandalar gibi titri - yorlardı, boyuna ard ayaklarını kirleti - yorlardı.

General Jervinmo Novello vazife duy- gusile değil, fakat can korkusile bir kur - tuluş yolu arıyordu, ilkönce teslim işareti vermek ve beyaz bir bezi kılıcına takıp sallamak istedi. Lâkin ormandan bir alay harb ejderi gibi doğuveren Türkler to- zu dumana katıp geliyorlardı, onların cı- lız bir bezi görüp te yürüyüşten geri kal- maları mümkün değildi. Öndeki akıncıla- rın da o işarete değer verseler bile arka- dakileri durdurmalarına imkân yoktu. O sebeble, kılıcına takmak istediği mendi - lini gözlerine götürmekten başka birşey yapamadı, yanık yanık sızan yaşlarını sil- di ve ümidsizliğinin bütün hıncını yanıba- şında ağlayıp duran oğlundan çıkardı:

— Ahmak, dedi, kaçanı kovalamanın ne olduğunu şimdi anladın mı?.. Yiğit - sen ileri atıl, gücün yetiyorsa geri dön. İşte korkak dediğin Türklerin ne yaptık- larını gördün. Ormanda alaylar doğur - tuyorlar. Eğer isterlerse İzonzodan da birkaç tabur akıncı çıkarırlar. Gel de on- ların ensesinde kılıç işlet!..

Genc şövalyenin dili çoktan tutulmuş- tu, babasına tek bir kelime ile de karşı - lık verebilecek bir durumda değildi. Ar- kadan gelmekte olan Türklerin ılk Vene- dikli bölüğe çatmaları üzerine öndeki bin akıncının da harekete geçmesi ve yaman bir boğazlaşmanın başlaması o dilsizliği büsbütün katmerlendirdi, baba ile oğu - lun atışması şöyle dursun, yanyana kal - ması da güçleşti, Türk kılıçlarının yarat- tığı kan kasırgası ortalığı allakbullak et- ti, bir kıyamettir koptu.

Artık atlılar yaya kalıyor, yayalar a- kıncı atları altında çiğneniyor, demir tol- galar parçalanıyor, kafatasları uçup gi - diyor, kollar ve bacaklar havada dolaşı- yor, Türk palaları şimşek beyazlığını hızla kaybederek kızıllaşıyor ve bu kı - zıllık o kıyamet sahnesine dumansız bir alev zinciri işliyordu. Çember o kadar sağlam çevrilmişti ki tek bir Venedikli - nin küçük bir ara bulup kurtulmasına im- kân yoktu. Onlar da ölüm korkosile a - kıllarını ve iradelerini kaybetmişlerdi, kaçmayı düşünemiyorlardı, aslan pençe- sine düşen geyik sürüsü gibi meleye me- leye parçalanıyorlardı, ölüp gidiyorlardı.

Orman, o günün tam öğleüstü göğsü - nü açmış ve orada dinlenen Türkleri or- taya atmıştı. İkindiüzeri on bin Vene - diklinin - eski taribile söyliyelim - kârı ta- mam edilmiş bulunuyordu, sahnede bu koca kütleden tek bir canlı kişi göze çarpmıyordu. Güneş, orman ve İzonzo, o muhitte yalnız Türkleri görüyorlardı ve Türk sesi duyuyorlardı.

Turhanoğlu Ömerle Semendere Beyi Mustafa, işte böyle bir anda, on bin düş- manın kırımı sonunda karşılaşmışlardı. Mustafanın da; Ömer Beyin de ellerin- de birer baş vardı, selâmlaşırken o baş - lar yanyana geldi ve her iki ortak bir hayretle haykırdı:

— Bunlar biribirinin eşi!

Evet; o iki baş biribirinin eşiydi. Çün- kü biri General Jervinmo Novellonun, biri de oğlunun başıydı. (*)

(Arkası var)

[*] Bu vakıayı İtalyalı tarihçi Siz - mondi, Sabelliko ve Venedik tarihi me- denisi muharriri Sandi, hep bu şekilde yazarlar. Yalnız Sizmondi, bu işleri ya- pan akıncılar kumandanına Avrupalı - ların «Marik» demelerinin yanlış ol- duğunu ve çünkü o kumandanın Gedik Ahmed Paşa olduğunu yazarak hata e- der. Zira İzonzoyu geçen, Gradiska or- dugâhındaki askeri pusuya düşüren - bütün Osmanlı tarihlerinde yazılı ol - duğu üzere - Turhanoğlu Ömerdir ve frenklerin «Marik» dedikleri de odur.

Hamere gelince o, şöyle yazıyor: «Ö- mer Bey, Gerç köprüsü üzerinden bin atlı geçirdi. İkinci bir fırka da İzonzoyu yüze yüze geçerek pusuya girdi. Ertesi günü Ömer, Venedik Generali Jervinno Novelloya meydan okudu, ilk karşılaş- mada Türkler kaçar gibi göründüler. Novellonun oğlu - pederini dinlemiye - rek - Türkleri kovalamakta ısrar etti. Bu suretle - bir gün önce hazırlanan - pusuya düştü. Kendisile arkadaşları son nefere kadar öldürüldü. Babası da harb meydanında kaldı. - 16 ncı kitab: S: 161

Şehir ve Memleket Haberleri

Bursanın altında bulunan şehir

Hafriyat genişledikçe yeniden birçok eserler çıkıyor

Bursa (Özel) — Buradaki Ahmed- vefikpaşa hastanesinin altında yapılan hafriyatın meydana çıkardığı eski eserler hakkında Müze müdürümüz Mahmud - dan izahat aldım. Bu izahata göre; bu eserin Bitinyalılara aid olduğu kat'iyet- le anlaşılmış bulunmaktadır. Bulunan tuğlaların cinsi; bunların yalnız Bitin - yalılara aid olduğunu ispat etmiye kâfi gelecek en kuvvetli delillerdir. Bu tuğ - lalar, tıpkı bizim Yeşilcaminin çinileri gi- bi dünyada eşlerine raslanmıyan ve ben- zerlerinin yapılmasına imkân olmıyan e- serlerdir.

Toprak içinde bulunan paraların bir yüzünde yunanca Pruzya yazısı, diğer yüzünde de lâtince bir yazı bulunduğu- na göre, bu binanın, Bitinyalıların Ro- ma himayesi altında bulunduğu zaman- larda yapılmış bir bina olduğunu gös - termektedir. Hatta daha ileri giderek id- dia olunduğu gibi, Anibalin İtalyadaki Po vadisinde yaptırdığı kalelere benzi - yen Bursanın Hisar semtindeki harab kalelerin de Anibal tarafından yaptırıl- dığı ve hastane altında bulunan bu te - sisatın o kaleye yeraltından bağlı ve bel- ki de Anibal için bir saklanma yeri ol- duğu zannını vermektedir. Kazılan yer- de Bitinyalılara aid 300 den fazla u - faktefek çanakçömlek, heykel ve para gibi eşya bulunmuş, bu eşya Müzeye naklolunmuştur. Meydana çıkarılan ve henüz ucubucağı bulunmıyan bu oda ve salon taksimatının altında bir kat tesisat daha bulunduğu yapılan sondajlardan anlaşılmaktadır. Şimdilik meydana çı - karılmış olan kısmın asıl zemin katı bu- lunmak isteniliyor. Bunun için de ame - liyat ve temizlik devam ediyor. Yalnız şurası dikkate şayandır ki: Hastane He- kimler dairesinin tam altında bulunan büyük salonu kaplıyan kubbenin temel- leri daha beş altı metro derinliktedir. Belki bu salonun altında bir kat da - ha meydana çıkacaktır. Henüz burası kat'iyetle bilinememekle beraber çok fazla bir ihtimal dahilinde bulunmakta- dır. Bu takdirde yeraltında büyük bir Bitinya harabesinin meydana çıkması çok tabiidir.

Eğer hafriyat genişletilir de böyle bir durum hasıl olursa Hisar semtinin başlı- başına bir müze olacak kadar değer ka- zanacağına hiç şüphe yoktur.

Şunu da ilâve edeyim ki, Bitinyalı - lar; Romalılar ve Bizanslılar gibi sütun ve mermer işlemiye karşı uzak kalmış ve bütün işlerini tuğla ve kiremidle yapmış- lardır.

Bu tesisatın 2000, hatta 3000 senelik olduğu anlaşılmışsa da buraya gönderi - lecek bir mütehassısın daha geniş çerçe - veden etüd yaparak harabenin hakiki du- rumunu meydana çıkarması beklenmek- tedir.

İlbaylık hafriyat için Müze müdürüne yardım etmektedir. Hastane Hekimler dairesinin altındaki toprak delikdeşik ol- muş bulunmaktadır. ***MUSA ATAŞ***

Bayram şerefine

Birçok balolar, müsamereler verildi, eğlenceler tertib edildi ve gece şenlik içinde geçirildi

İstanbul Lisesinde sevgili küçüklerimizin yaptıkları güzel bir canlı tablo

Cumhuriyetimizin 12 nci yıldönümü münasebetile dün gündüz ve gece şehri- miz en mutlu günlerinden birini yaşa - mıştır. Gündüzkü resmigeçid ve tezahü- rattan sonra gece de sayısız eğlenceler tertib edilmiştir.

Vali ve Belediye Reisi Muhittin Üs- tündağ tarafından Vilâyet Konağında verilen balo çok parlak olmuş ve sabaha kadar devam etmiştir.

Eminönü Halkevinin hazırladığı ba - lo da güzel geçmiş ve nezih bir akşam ya- şanmıştır.

Bakırköy Halk Partisi tarafından da Sümer Bank Bez fabrikası salonlarında bir balo verilmiştir.

Gene bayram şerefine pek çok müsa- mereler hazırlanmış, toplantılar yapılmış ve söylevler verilmiştir. Bu arada Türk Hava kurumu Fatih kamunu Şehremini Halk Partisinde bir Tayyare sergisi aç- mıştır. Serginin açılış törenine muhitte bulunan birçok ilk okul ve diğer okul ta- lebeleri, öğretmenleri ve halk iştirak et- miştir.

Çok büyük bir emekle hazırlanan bu güzel sergide ilk okul okurlarının ellerile yaptıkları muhtelif güzel tablolar, re - simler ve saireler mevcuddu.

Dün gece İstanbul 34 üncu ilk okulda 800 seyircinin karşısında bir müsamere verilmiştir. Müsamere bu gece de tek - rar edilecektir.

İstanbul Kız lisesinde de çok güzel bir müsamere verilmiş; bilhassa küçük - lerin canlı tabloları ve oyunları pek be- ğenilmiştir.

Dün saat 18 de Arnavudköy Kız Ko- lejinde Cumhuriyet bayramı şerefine bir müsamere verilmiştir. Müsamereye ulu - sal marşla başlanmış, mekteb başkanı ta- rafından bir söylev verilmiştir. Bundan sonra Kolej son sınıf talebesinden Neja- dın yazdığı «Yurd Sevgisi» adındaki pi- yes muvaffakiyetle temsil edilerek mü - samereye nihayet verilmiştir.

Fakir yavrulara yardım

Cumhuriyet bayramı dolayısile birkaç gündenberi şehrimizin muhtelif yerlerin- deki Fakirleri Koruma cemiyetleri ve Çocukları Koruma kurumu şubeleri fa - kirlere yardımda bulunmakta bilhassa çocukları giydirmektedir. Topkapı Fı- karaperver cemiyetinden sonra dün de Ortaköy Fakirleri Koruma Yurdu tara- fından fakir çocuklara elbise tevzi edil- miştir. Saat 11 de yapılan bu tevziatta birçok fakir aileler sevindirilmiştir.

Eyüb Fakirleri Koruma Yurdu da yakında Eyüb fakirlerine 30.000 kilo mangal kömürü ve kışlık yiyecek tevzi e- decektir.

Dünkü müsamere, sergi ve eğlence- lerden intıbalar...

Yeni Alman Elçisi itimadnamesini verdi

Yeni Alman elçisi Her Kellerin Reisicumhur Atatürke itimadnamesini ver - diğini yazmıştık. Resmimiz elçi ile maiyetini Çankayaya girerken gösteriyor.

Silâhlı garsonlar!

Polis şüphe üzerine iki kişi yakaladı

Polis iki kişiyi şüphe üzerine yakala- mıştır. Bunlardan bir tanesi Stadyom kazinosunda garson Yorgidir. Üstü a- ranınca büyük bir kama bulunmuş, istic- vabında bıçağı kendisine Aynalıçeşme - de oturan Alinin saklamak üzere verdi- ğini söylemiştir. Polis her ikisini de ya- kalamış, tahkikata başlamıştır.

Yakalanan ikinci adam da Beya - zıdda Üniversite lokantasında gar - sonluk etmektedir. Herkes bu garsonu Ahmed olarak tanımaktadır. Fakat polis yaptığı tahkikat sonunda bunun asıl is- minin Kayserili Tahsin olduğunu anla - mıştır. Üstü arandığı vakit 6,3 ça - pında bir tabanca ile kurşunlar bulun - muştur. Polis tahkikatına devam etmek - tedir.

GÜMRÜKLERDE

Haklarında takibat yapılacak memurlar

Öğrendiğimize göre Gümrükler Ba - kanlığı İstanbul gümrüklerinde karnesiz bir takım şahısların iş yapmalarına sebe- biyet veren muayene memurlarile diğer ambar ve kalem memurları hakkında ka- nunî takibat yapmağa karar vermiştir. Gümrük enspektörleri evvelce yaptıkları teftişlerde bu memurların isimlerini tesbit etmişlerdi.

Gümüş paralar

25 ve 50 kuruşluklar da piyasaya çıkarıldı

Yeni cumhuriyet paralarının 50 ve 25 kuruşlukları Cumhuriyet Bayramının bi- rinci günü olan pazartesi gününden itibaren Merkez Bankası tarafından teda- vüle çıkarılmıştır.

Bir müddettenberi Darbhane tarafın- dan hazırlanmakta olan yeni yirmi beş ve elli kuruşluklar ilk defa evvelki gün öğleden evvel Merkez Bankası tarafın- dan tediye yapılmıştır. Tabiî bu tediye az miktarda olduğundan yeni paralar şehirde pek az görülebilmiştir. Yeni paralardan Ankara ve İzmire de gönderilmiştir. A- yın birinci günü maaşın mühim bir kısmı yeni paralarla verilebilecektir.

Yeni 25 ve 50 kuruşlukların basıl - ması tamam olduktan sonra kâğıd lira- ların ve nikel 25 kuruşlukların tam mu- kabili mevkii tedavüle çıkarılmış olacak- tır. Bu suretle kâğıd paralar ve nikeller yerlerini yeni gümüş paralara bıraka - caktır.

Bir tramvay teli koptu

Dün akşam saat beş buçukta Eminönü tramvay durak yerinde bir tramvay teli kopmuştur. Tel yapılıncıya kadar tramvayların seyrüseferi durmuştur. İnsanca bir zayiat olmamıştır.

Yolcu bolluğu

Bayram münasebetile nakil vasıtaları bilhassa trenler çok kalabalıktır. Son bir haftadır hemen her gün Konyadan gelen posta treni bir saate yakın rötarla gel - mektedir. Bu trenin saat 18,25 te Hay- darpaşaya gelmesi lâzım gelmektedir.. Bu teahhura sebeb bayram dolayısile trenlerin fazla kalabalık olması ve istas- yonlarda yolcuyu almak için fazla bek- lemeleridir.

Dün havalar yağışlı olduğu halde ge- rek Şark şimendiferleri gerek Anadolu hattında seferler intizamla yapılmıştır.

Bir kızcağız yandı

Kemalpaşa (Özel) — Burada küçük bir kız çocuğu alevler arasında kalarak yandı. Aşağı mahalleden Topal Haydar karısile sokağa çıkarken üç yavrusunu evde bırakmıştır. Evin altındaki ot yı - ğını her nasılsa ateş almış ve alevler e- vin her tarafını sarmıştır. Çocuklardan ikisi canlarını kurtarabilmişlerse de en küçükleri olan zavallı bir kızcağız ateş- ler içinde kalarak kül olmuştur.

Liman Şirketinin malları satılıyor

Tasfiye edilmekte olan eski Liman Şirketine aid bulunan bütün deniz nak- liye, taşıma, çekme vasıtalarile Liman Hanı ve sosyetenin Balattaki kızak ve atölyeleri satılacaktır. Değeri üç milyon liraya yakın olan bütün bu satılanlar için ortada Liman Sosyetesinin tabii varisi olan Liman direktörlüğünden başka müş- teri görülmemektedir.

Siyasî icmal

Habeş meselesi ve Almanya

Habeş meselesi bütün dünyayı şa- şırttı, endişeye düşürdü, bor - saları altüst etti, her devleti ve memleketi politika ve ekonomi bakımın- dan müteessir etti. Maamafih bu arada bazılarının da bilhassa politika cihetin - den ekmeklerine yağ sürüldü. Bu dev - letlerin başında Almanya bulunuyor. Habeş meselesinin ortadan esrar perdesi yavaş yavaş kalktıkça Almanyanın per- vasız olarak silâhlanmasının hikmeti de anlaşılıyor.

İtalyanın Habeş hududlarında hiçbir zaman eksik olmıyan hâdiseleri Habe - şistana karşı mütehakkim bir vaziyet almaya sebeb tuttuğu gündenberi tam bir sene geçti. İtalya, Habeş İmparatorun - dan şeref ve haysiyetini kıracak tarziye taleblerinde bulunarak tehdidkâr bir va- ziyet aldıktan sonra Fransa ile sıkı mü- zakerelerde bulunarak geçen kânunusa - nin iptidalarında bir anlaşma yapmıştı. Roma hükûmeti ayni ayda İngiltereye de Habeşistanın taksimi hakkında res - men tekliflerde bulunmuştur. Böyle tek- liflerin yapıldığını İngiliz devlet adam- ları ancak şimdi Avam kamarasındaki nu- tuklarında haber veriyorlar.

İtalya İngiltereye yaptığı bu müra - caatle Habeşistan hakkındaki emellerini anlatmış ve bunları tahakkuk ettirmeğe azmettiğini İngiliz devlet adamlarına sa- rahatle bildirmiştir. İngiliz devlet adam- ları bu teklifler üzerinde müzakerede bu- lunmamışlar, İngiliz İmparatorluğunun can damarına ve Milletler Cemiyeti mi- sakına karşı olan bu tasavvurların ta - hakkukuna yardım etmek istememişlerdir. Bir taraftan bunları yaparken diğer ta- raftan İtalyaya bir şey hissettirmeksizin bu devletin tecavüz ve istilâ emellerinin önüne geçecek siyasî kombinezonlar ha- zırlamışlardır.

Fransız - İtalyan kombinezonuna kar- şı İngiliz - Alman anlaşması bunlardan biridir. Almanya politika vaziyetinin bu müsaid şeklinden istifade ederek Ver - say muahedesini hiçe saymış, karadan ve havadan istediği kadar silâhlanmış. Daha sonra İngiltere ile bir deniz anlaş- ması yapmıştır. Bu anlaşma ile İngiltere Almanyanın Versay andlaşmasının askeri ahkâmını parçalamış olduğunu resmen tanımıştır.

Habeş meselesi daha ilk günlerde Almanyanın silâhlanmasını kolaylaştır - mış olduğu gibi ikinci ve üçüncü safha- larile de Almanyanın silâhlanmakta de- vam etmesine ve politika cihetinden mev- kiini kuvvetlendirmesine çok yardım et - miştir. Memel seçimi meselesinde yine Almanyanın yaptığı tehdid bu mıntaka- ya aid mukaveleyi tekeffül eden devlet- lerin Litvanyayı seçimde müdahalede bu- lunmaktan menetmelerine sebeb olmuş - tur. Seçimin sonunda Almanlar kahir bir ekseriyet kazanmışlardır. Mahalli hü - kûmetin Almanların eline geçmesi artık zaruridir.

Almanya, Avusturya meselesinde de- hi artık açıktan açığa tehdid edilmiyor. İki Alman hükûmeti arasındaki eski nef- ret ve husumet gevşemiştir. Almanya şarkî Avrupa misakına zorla sokmak için siyasî ve diplomasi gayretlere de devam edilmemektedir. Hangi sahaya bakar - sak bakalım Almanyanın etrafındaki çemberin gevşemiş yahud kopmuş oldu- ğunu görüyoruz. Almanya siyasî ve as- kerî mevkiini çok kuvvetlendirmiş ve ön- ğundan M. Hitler, evvelki gün bir Fran- sız gazete muhabirine verdiği mülâkatta bugünkü ihtilâf önünde uygun saati gel- diği zaman Almanyanın hakem rolünü ifa edeceğini söylemiştir. Bu söz Habeş meselesinin Almanyanın işine ne kadar yaradığını göstermeğe kâfidir.

MUHARREM FEYZİ TOGAY

POLİSTE

DUVARDAN DÜŞTÜ — Eşref adın- da 10 yaşında bir çocuk, dün Ortaköy- de tramvay caddesindeki yıkık duvar- lar üzerinde oynarken muvazenesini kaybederek sokağa düşmüş ve ağır su- rette yaralanmıştır. Yaralı, cankurta - ran otomobilile Çoçuk hastanesine kal- dırılmıştır.

MOTOSİKLET ÇARPTI — Sirke - cide Ford garajında çalışan Ömer dün Sirkecide Asmalı kahvenin önünden ge- çerken meçhul bir motosiklet çarpmış ve yaralamıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, meçhul motosiklet polisçe a- ranmağa başlanmıştır.

Cumhuriyet

Nüshası 5 Kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750	1450
Üç aylık	400	800
Bir aylık	150	yoktur

SON HABERLER...

TELEFON · TELGRAF ve TELSİZLE

Cenevrede faaliyet tekrar başlıyor

Sulh konuşmalarına orada devam edilecek

İtalya zecrî tedbirlere karşı çare arıyor, bütün memlekette bir kap yemek yenecek

(Baş tarafı birinci sahifede)

rin tatbikı için yeni bir mühlet istihsaline de çalışmıyacaktır.

Birçok hükûmetler şimdiden muvafakatlerini bildirdiklerinden tanzim komitesi en kuvvetli ihtimale göre paktın derpiş ettiği bu müşterek zecrî makinenin işlemesi için 10 ikinciteşrin tarihini tesbit edecektir. Abluka ve askerî zecrî tedbirlerin şimdilik bertaraf edilmesi için İngiltere ile yapılan anlaşma tedricen artan bir tazyik tatbikı düşünülerek yapılmıştır.»

«Excelsior» diyor ki:

«Fransa ekonomik ve finansal zecrî tedbirlere sadık kalmaktadır. Bu, İtalyayı uyuşmaktan başka şerefli bir yol olmadığına ikna etmek için kâfidir.»

İtalyan murahhası gelecek mi?

Paris 29 (A.A.) — Aloizinin Cenevrede bulunup bulunmıyacağı malûm değildir. İtalyan murahhasının Cenevrede muhtemel bir mevcudiyeti Paris, Londra ve Roma arasında görüşmelerin başladığına bir delil teşkil edecektir.

İngiliz Dış Bakanı Cenevreye niçin gidiyor?

Londra 29 (A.A.) — Samuel Hoareun Cenevreye gidişini tefsir eden gazetelerin çoğu diyor ki:

«Zecrî tedbirler hakkındaki müzakereler en fazla iki üç gün sürecektir. Hoare pazar günü Londraya dönebilecektir. Bu esnada Laval de Cenevrede bulunacağından, iki Bakan, bu buluşmadan istifade ederek ayni zamanda İtalyanın Habeşistan üzerindeki istekleri hakkında da konuşabileceklerdir.»

Paris 29 (A.A.) — Jurnal gazetesi Lavalle Sir Samuel Hoareun birlikte Cenevreye gidişini bir nevi tezahür olarak telâkki ediyor ve diyor ki:

«Edenin yalnız olarak ta İngiltereyi Cenevrede temsil edebileceği keyfiyeti çok açık bir hakikattir. Fakat Hoare, İngiliz müntehiblerine, hükûmetin birlik siyasası bulunduğunu ve bunun da Uluslar Sosyetesi siyasası olduğunu göstermek arzusundadır. Lavalin de İngiliz Bakanile birlikte gidişi, Uluslar Sosyetesi, paktının müdafaası mevzuu bahsolduğu zaman, Fransa ile İngilterenin yanyana bulunacaklarını tebarüz ettirecektir. Bu sahne tertibatına başka bir sebeb mevcud değildir.»

Papa da arayı bulmaya çalışıyor

Londra 29 (A.A.) — Havas ajansı aytarının yetkili bir kaynaktan haber aldığına göre Habeşistanda akan kanı durdurmak istiyen Vatikan, diplomatik faaliyetine özel bir şekilde devam etmektedir.

M. Musolini tarafından ileri sürülen ilk tekliflerin ilgili hükûmet merkezlerine Vatikan tarafından bildirildikleri hatırlardadır.

Zecrî tedbirlerin tatbikı

Cenevre 29 (Özel) — Uluslar Kurumu Genel sekreterliğinden alınan malûmata göre, 39 devlet İtalyaya silâh ve cepane göndermeği yasak ettiklerini, 20 devlet finansal tedbirler aldıklarını, 19 devlet te başlıca maddelerin İtalyaya ihracını yasak ettiklerini resmen bildirmişlerdir.

52 ler ve 18 ler komitesi ayın 31 inde toplanarak devletlerden gelen cevabları tetkik ve harbi durdurmak için alınması icab eden yeni tedbirleri kararlaştıracaklardır.

İtalya zecrî tedbirler karşısında tasarruf çareleri düşünüyor

Londra 29 (Özel) — İtalyaya karşı alınan zecrî tedbirler münasebetile Romada neşredilen bir kararname İtalyan gazetelerinin sahifelerini tahdid etmiştir. Ayni kararname mektub kâğıdlarına ve kartpostallara varıncıya kadar tasarruflar yapılacağını bildirmektedir.

Bundan başka büyük otel ve lokantalarda olduğu gibi İtalya içinde seyrü sefer eden yataklı vagonlarda da müşterilere yalnız bir çeşid yemek verilmesi kararlaştırılmıştır.

Mongol - Mançuri hudud ihtilâfı

İhtilâfı komiteler halledemezse bir Hudud Komisyonu kurulacak

Moskova 20 (A.A.) — Ulanbatordan bildiriliyor:

Mançuria Sambu istasyonunda Mançuri heyetile müzakerede bulunan Mongol heyetinin başkanı 21 ilkteşrinde Mançuri heyeti azasından Kankiyi ziyaret ederek Mongol hükûmetinin Mançuri tarafından yapılan ve Ulanbator da dahil olduğu halde üç noktaya mümessiller gönderilmesi hakkında olan teklifin kabulünü ültimatom tarzında istemesinden ve Mongol teklifini reddetmesinden dolayı mütehayyir olduğunu bildirmiştir.

Mongol teklifi, hudud anlaşmazlıklarının biri Mançuria istasyonunda, öbürü Tamsıksumda toplanacak iki komisyon tarafından hallini ve her hangi bir meselenin bu suretle halli mümkün olmazsa bunun, hükûmetlerin talimatile hareket eden bir muhtelit hudud komisyonunda kat'i olarak hallini derpiş etmektedir.

Mongol hükûmeti, Mançuri heyetinin ültimatom mahiyetinde olan teklifinden sarfi nazar ederek Mongol teklifinin faydalarını tetkik ve takdir edeceği ümidinde bulunduğunu bildirmektedir.

Çindeki Japon aleyhtarları

Pekin 29 (A.A.) — Çin makamları şimal Çininde her türlü Japon aleyhtarı faaliyete nihayet vermedikleri takdirde, Tiyençindeki Japon makamlarının hemen tedbirler alacakları bildirilmektedir.

Yunan gazetelerinin bayramımız için yazdıkları makaleler

Atina 29 (A.A.) — Yunan gazeteleri, Türkiye Cumhuriyetine kuruluşunun yıldönümü münasebetile hararetli dileklerde bulunmaktadırlar. Gazeteler, bugünkü tarihin 12 sene evvel dahi Önderin idaresi altında müttefik ve dost memleket tarihinde büsbütün yeni bir yol açmış olduğunu kaydederek diyorlar ki:

«Yeni ve modern Türkiyenin gerçekleştirdiği terakkileri dostluk ve sempati duygularile takib eden Yunanistan Türkiyenin sevincine iştirak eder.»

Fransanın 1936 bütçesi

Paris 29 (A.A.) — Parlâmento finans komisyonu 1936 hususî bütçelerini incelemiştir. Sol cenah üyeleri sol cenah gruplarının komisyonda nasıl bir hattı hareket alacaklarını tesbit etmemiş olduklarından incelemede hazır bulunamamışlardır.

Fransız kabinesinin kabul ettiği kararnameler

Paris 29 (A.A.) — Bugün saat 13 e kadar müzakerede bulunan kabine saat 15 te tekrar toplanmıştır. Kabine, sabahki toplantısında 60 kadar kararname tasvib etmiş ve öğleden sonraki toplantısında da gene kararnameler hazırlamakla uğraşmıştır.

Çekoslovakyanın ulusal bayramı

Prag 29 (A.A.) — Çekoslovak ulusal bayramı ilgisile Most şehrinde söz söyliyen Benes, demiştir ki:

«— Hâdiseleri sükûnetle bekliyorum. İtalyan - Habeş muhasamasının Avrupayı harbe sürükliyeceğini tahmin etmiyorum.»

Prens Pol Baldvinle görüştü

Londra 29 (A.A.) — Yugoslavya prensi Pol, Baldvini ziyaret etmiştir.

Cenubî Amerikada bir şehir harab oldu

Londra 29 (Özel) — Migaraguada dün şiddetli bir fırtına daha olmuş, Kapegrazia şehri harab olmuştur.

Yunan Kralı

(Baş tarafı birinci sahifede)

temsil edecek üç aza daha ilâve olunmuştur. Hükûmet çevenlerine göre Kral teşrinisaninin 17 sinde Atinada bulunacaktır. Kral Yunanistana Averof harb gemisile gelecektir.

İspanya kabinesi istifa etti

İstifanın sebebi bazı suiistimallerdir

Londra 29 (Özel) — Madrid parlâmentosu İspanyanın ileri gelenlerinden bazılarını suiistimallerle itham ettiğinden, Başbakan Şapaperieta kabinenin istifasını vermiştir. Dış İşleri Bakanı Lerouxla radikal partisi ileri gelenlerinden iki tanınmış şahsiyetin suiistimallerle alâkadar olduğu haber verilmektedir.

Cumhur Başkanı yeni kabineyi kurmak işini yeniden Şapaperietaya vermiştir.

Deniz konferansı

Tokio 29 (A.A.) — Sanıldığına göre, deniz konferansına dair verdiği cevabda Japon hükûmeti, delegelerin vaktinde Londraya gelmesini temin için bu konferansın en geç 2 ikincikânunda açılmasını istemektedir.

Çindeki muhtariyet hareketi

Pekin 29 (A.A.) — Japonların, muhtariyet hareketini yalnız iyi bir tarzda karşılamakla iktifa ettikleri ve fakat bunun Çin ahalisi içinde derin kökleri bulunduğu takdirde bu harekete müzaheret edeceği bildirilmektedir.

Çekoslovakya ve Lehistan

Varşova 29 (A.A.) — Süel çevenlerle sıkı ilgisi bulunan Polska Zborjna gazetesi diyor ki:

«Polonya ile Çekoslovakya arasında bir hakem mahkemesi teşkili hakkındaki Çekoslovak teklifinin manası yoktur. Çünkü iki memleket arasında bir anlaşmazlık mevcud değildir. Mevcud olan şey, Çekoslovakyanın 1925 Çekoslovakya - Polonya muahedesindeki açık taahhüdlerine riayet etmemesidir.»

İngiliz faşistleri

Londra 29 (A.A.) — İngiliz faşistlerinin bir toplantısında söylev veren Sir Aswald Mosley faşistlerin bu seferki seçime girmiyeceklerini bildirmiş ve buna sebeb olarak partinin propaganda teşkilâtının tamamen bitmemiş olmasını ve az miktarda namzedle işe girmek arzusunda bulunmamasını göstermiştir. İngiliz faşistleri başkanı, faşistleri istedikleri gibi oylarını kullanmakta serbest bırakmış, fakat eski partilerden hiç birisinin bir faşistin oyuna lâyık olmadığını da ilâve etmiştir.

İngiltere ile Rusya anlaştılar mı?

Zecrî tedbirlere İngiltereye bağlı devletler girmiş

Londra 29 (Özel) — Roma gazeteleri İtalyaya karşı Uluslar Kurumu tarafından alınan zecrî tedbirlere yalnız İngiltereye bağlı memleketlerle Sovyetlerin iştirak ettiğini yazarak, bu münasebetle İngiltere ile Rusya arasında genel bir anlaşma yapıldığını haber vermektedirler.

M. Hitler, Atatürke tebrik telgrafı gönderdi

Berlin 29 (Özel) — Türkiye Cumhuriyetinin on ikinci yıldönümü münasebetile Cumhur Başkanı Hitler bugün Türkiye Cumhur Başkanı Atatürke bir tebrik telgrafı göndermiştir.

Dünyada nekadar izci var?

Londra 29 (Özel) — Arsıulusal İzciler Kurumu mehafilinden bildirildiğine göre, bütün dünyada mevcud izcilerin sayısı iki buçuk milyona çıkmıştır.

Staviskinin şeriki cürmü

Budapeşte 29 (A.A.) — Staviskinin şeriki cürmü olan ve geçenlerde Paristen kaçan banker Pelissier, Macaristana iltica etmiştir.

İngiltere ile Mısır arasında yeni bir anlaşma

Berlin 29 (Özel) — Dnb Ajansının Kahire muhabirine göre, Mısır hükûmeti İngiltere ile Mısır arasında yeni bir anlaşma imzalanmasını İngiliz fevkalâde komiserinden istemiştir. Ayni habere göre, bu istek kabul edilmediği takdirde Mısır Başbakanı Nahas Paşa istifa edecektir.

Avusturya Cumhur Başkanı

Berlin 29 (A.A.) — 1931 de 4 yıl için Avusturya Cumhur Başkanlığına seçilen Miklasın vazifesi müddeti 4 yıl daha uzatılmıştır.

PARİS BORSASI

Paris 29 (Özel) — Paris Borsasının bugünkü kapanıs fiatleri şunlardır:

Londra 74,60, Nevyork 15,17, Berlin 610, Brüksel 255,50, Madrid 207,25, Amsterdam 1030, Roma 123,30, Lizbon 63, Cenevre 493,50, bakır 39 1/4 - 39 3/4, kalay 220,15, altın 141,4 1/2, gümüş 29 5/16

Edebî Musahabe

Küçük bir kitab

— 1 —

Halid Ziya Uşaklıgil

Şair Feridun Fazıl tarafından düşünülerek toplanmış, küçük fakat önemi bakımından büyük bir eser. Ne vakittenberi henüz işi bitmemiş kâğıdlarımın arasında, el altında duruyordu. Bugün onu, bilmem kaçıncı defa olarak, gene elime aldım, gene ötesiniberisini karıştırdım. Bu esere küçük bir kitab derken bu küçük tabrinin içinde gizlenebilecek olan itiraz anlamını yeniden kaydetmek isterim. Kitabın sahibi pek güzel, pek işe yarar, bir çok zorlukları azaltır bir iş görmüştür elbette, ve bu itibarla pek tebrik ve teşekküre hak kazanmıştır; yalnız kitabın önemi nisbetinde hacmine, mikyasına daha geniş bir ölçü vermek lâzımdı, diyeceğim. Bunu anlatmak isterim:

Eserin adı şudur: Büyük Harbden Sonrakiler. Anlaşılıyor ki bu ad altında bir silsile göreceğiz, ve bu ilk kitab silsilenin şiir antolojisidir. Her şeyden evvel bu yabancı kelimeye karşı irkiliyorum. Türk dilini Arab ve Acem sözlerinden kurtarıp temizlemeğe çalışırken dikkat etmemek ve dikkat edildikçe teessüf eylememek mümkün değildir ki dilin içine garb dillerinin sözlerini bol bol almaktan çekinmiyoruz. Lüzum hasıl oldukça bunu yapmak zaruretinde bulunulduğuna inanmakla beraber lüzum olmadan, öz türkçede ifadesinde pek kolaylık görülecek sözler için yabancı dillerin lehçesine müracaati adeta yağmurdan kaçarken doluya tutulmak nev'inden bir tehlike sayıyorum.

Bu ilk itirazdan sonra diyeceğim ki harbden sonra Türk edebiyat âlemine girmiş olan ve bize yeni dille yeni vezinle, daha doğrusu öz türkçe ve öz ölçü ile şiir yazan gencler kitabda isimleri görülenlerden ibaret olmasa gerektir. Ben gözlerimi kapayınca toplanmış risalecikler şeklinde, yahud, daha ziyade mecmualarda, şurada burada şiirleri okunan genclerin sayısını bir kalabalık halinde görüyorum, öyle kalabalık ve karmakarışık bir küme ki bunun içinden bir seçme yapmak için isimleri hatırlamak ve sıralamak icab etse şimdi ona muvaffak olamıyacağım. Bizler gibi edebiyat alanının her türlü tecellilerini takib edenler bu kalabalıkta şaşırırlarsa bu işin dışında bulunanların ne olacaklarını tahmin etmek zor değildir. Fakat herhalde hükmolunabilir ki böyle bir seçme kitabına isimleri geçirilmeğe lâyık olan harb sonu şairleri yirmi ikiden ibaret olmamalıydı, sanıyorum. Bu noktada ısrar etmeğe kendimde bir salâhiyet görmüyorum, kitabın mürettibi eleğini sık dokumuş ve ona göre bir ayıklama ameliyesi yapmış olabilir. Bu onun hakkıdır elbette. Herhalde eleği sık olsun geniş olsun harb sonu şiir veriminde Türk edebiyatının ne halde olduğunu anlamak istiyenlerin işini pek ziyade kolaylaştırmıştır. Bundan sonra biraz daha fazla hakla kendisine yapılabilecek olan sitem bu yirmi iki genc şairden alınmış olan örneklerin kıymetçe değilse bile sayıca azlığıdır. Bu iddiayı teyid için bir çok misaller zikrolunabilir, yalnız bir tanesini kaydetmek için diyeceğim ki kitab haline girmemiş yazılarından başka beş tane şiir kitabı bastırmış ve Türk şiirinin en bol ve en iyi örneklerinden çoğunu vermiş olan Bayan Şükûfe Nihalden yalnız üç parça ile iktifa edilmiştir. Eğer kitabın sahibi şairlerin sayısını azaltan eleğini onların şiirlerini de azaltacak kadar dar tutmamış olsaydı kitab kıt'aca çok daha büyür ve bize çok daha fazla bir zevk vermiş olurdu.

Şu birkaç ihtirazî kayıddan sonra diyeceğim ki nekadar küçük olursa olsun bu kitab bana pek büyük ve pek yüksek bir zevk, bir haz verdi. Ona sık sık müracaat ettim, hâlâ da şu satırları bitirdikten sonra kaldırıp bir daha yoklanmıyacak bir köşeye atmakta tereddüd edeceğim. Yeni Türk şiirini takib etmek ve onu lâyıkile tatmak istiyenlere tavsiye ederim, bu küçük kitabı daima ellerinin altında bulundursunlar.

Bununla beraber Feridun Fazıl bana yeni birşey öğretmiş olmadı, kitabını teşkil eden şairleri ve onların burada bulunan şiirlerinin hemen hepsini zaten tanıyordum, hatta bunlardan birkaçını, ayrı ayrı makalelerle, ilişilecek yerleri de işaret etmekte çekinmiyerek, alkışlamıştım. Faruk Nafizle Nazım Hikmet için verilecek hükme benden sadır olabilecek bir söz hiç birşey ilâve edemez. Onlar Türk şiirinde kudretlerini ispat etmiş, ve, san'at savaşında zafer bayrağını pek yüce bir tepeye dikmişlerdir. Bir elile geçmişin san'atine yapışmış olarak kalan Faruk Nafiz yenilerin arasında da şiir ışığile parıldıyan alnını yükseklere kaldırmıştır. Siyasal inanclarına hiç ortak olmadığım Nazım Hikmetin ise ötedenberi san'atinin tutkunlarındanım; hatta o inanclarını şair ruhunun bir ifrat haletine bahşetmeğe ve herşeyde ifratlardan kaçınmak mesleğime rağmen bunu mazur görmeğe pek meyyalim.

Bu iki şairi tanımak ve sevmek için şu önümdeki kitabın şehadetine hiç muhtac değildim, bunlardan sonra Ömer Bedrettin, Sabri Esad, Şevket Hıfzı için duygularımı ayrı ayrı makalelerle yazmıştım. Bunlar için evvelce söylenmiş şeyleri yeniden tekrar etmek zaiddir. Ömer Bedrettini tabiatin güzelliklerine karşı pek duygulu, bütün varlığile titriyen bir şair; Sabri Esadı pek ince ve üzel bir san'atkâr, Şevket Hıfzıyı genc yaşile ve belki asıl fıtratinin temayüllerile tezad teşkil edecek kadar kara görüşlü, fakat her meziyetinden ziyade öz Türk ölçüsünde henüz tesbit edilememiş olan ahenk sırrını kendi ruhunda bulan bir ozan diye tavsif etmiştim.

Bu beş şairden sonra Yaşar Nabıde biraz tevakkuf etmek isterim:

Yaşar Nabiyi «Muhit» mecmuasındanberi «Varlık» mecmuasına kadar, şimdi de «Ulus» ta adım adım takib ediyorum, kitab halinde çıkmış eserlerinin de hepsini gördüm. Yaşar Nabi muhtelif şahsiyetler gösteren genc bir yazıcıdır ki hilkatinin esas vasfını icmal edecek bir tarif bulmak lâzımsa onu taşkın suları her sahaya yayılan ve muhtelif istikametler çizen bir bol kaynak diye anlatmak münasib olur. Herşeyden evvel bir şairdir, hakkında yazılmış olan biraz şedid bir tenkid makalesinde bu sıfatı pek tanılmamak istenmiştir. Ben bu fikirde değilim, o pek duygusu keskin ve tamamile san'atine sahib bir şairdir elbette, fakat...

Evet, bu fakatle başlıyan mütaleayı ikmal etmek lâzımsa diyeceğim ki hemen her genc edebiyatla iştigal ederken azçok şairdir, ve azçok sürekle öyle kalıp gitmiştir. Fransız şairlerinden misal almak lâzımsa Hugo, Lamartine, Musset, sonraları Edmond Rostand, Henri de Regnier zikrolunabilir; birçokları da genc-liklerinin ilk şiir hamlelerini verdikten sonra, meselâ Alphonse Daudet «Les Amaureuses», Guy de Maupassant «Les Vers» eserlerile o ihtiyacı bir kere tatmin edince artık san'atlerinin daha muvaffakiyetle açılacağı alanlara çıkmışlardır. Yaşar Nabi pek muktedir ve hususile bir çevirme işinde en ziyade önemli bir vasıf olmak üzere pek sadık bir mütercimdir, bize şimdiye kadar bunu birçok denemelerle gösterdi. İtiraf edeceğim ki temaşa ve hikâye vadisinde henüz son sözünü söylememiştir. Daha otuzuna gelmek için epeyce beklemesi lâzım gelen bu muharririn temaşada ve hikâyede yüksek muvaffakiyetlerini beklemek için edebiyat âleminin de önünde bir zaman var demektir. Fakat bugüne kadar verdiği örneklerle göstermiş oluyor ki her iki sahada da pek büyük ümidlerle bu bekleme zamanını kısa göreceğiz. Yaşar Nabinin bir yandan temaşa san'atinde bir yandan da nazım meharetinde en güzel kitabı «Mete» sahne eseridir. Sevgili zevcesini hasmına rehine olarak teslim eden «Mete» nin şahsı, tarihin ona verdiği sevimlilik hassasından bir büyük hissesini kaybetmekle beraber, eser genel ve hele san'at ve dil bakımından Türk sahne edebiyatı için bir büyük kazancdır.

Yaşar Nabiyi en ziyade makalecilikte, meselâ «Ulus» sahifelerinde son basılmakta olan gezgincilik yazılarında takdire lâyık görüyorum. Dikkat etmemek mümkün değildir ki gündelik matbuatın yazıcılığında günden güne daha ziyade edebî bir mahiyet alan bir değişiklik var. Yaşar Nabi kabilinden yüksek kalem kıymetinde yazıcılar bu yola döküldükçe gazeteciliğin ve dolayısile halkın dilinde bir yükseliş belireceğinde şüphe etmemelidir.

Bu makalenin mevzuu Feridun Fazılın şiir seçmelerine aid olduğu için Yaşar Nabiyi de yalnız şair sıfatile kaydetmek icab ederdi. Onun muhtelif sahalarda faaliyeti bu satırları biraz mevzudan ayırmış oldu. Gene ona avdet etmek için bu genc şairi meselâ Fransızların yeni şairlerinden Géraldy kadar sevgi ile, binaenaleyh şiirin en tatlısile dolu gösteren parcalarından birini buraya almak isterim. Bu parçayı önümdeki kitabdan alıyorum, eğer şairin diğer yazılarından birini aramak lâzım gelseydi elbette bu sevgi terennümüne daha yürekten terceman olan örnekler bulunurdu:

En güzel rüyaları andıran enginlere
En güzel ümidlerle açılmak istiyorum.
Gözlerinin içinde, bilmediğin bir yere
Günlerce gitmek, gitmek ve dönmemek istiyorum.

Fakat siyah ufkunu ne gün ne ay aşıyor
Dalgalar bulutlardan inmiyor bu denizde,
Bekliyorum... Fırtına dinmiyor bu denizde,
Bu denizde en ıssız karanlıklar yaşıyor

Ve ben şimdi aydınlık sabahlar bekliyorum.
Ümidi yelken gibi açarak bir gemiye
Sonsuz mesafelere doğru açılsam diye
Bir güzel gün, bir sükûn, bir bahar bekliyorum.

HALİD ZİYA UŞAKLIGİL

Cumhuriyetimizin büyük kuvveti yaratıcılığındadır

(Başmakaleden devam)

Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

diye içten bağıran sesini herkesten önce duyan Büyük Baş, nihayet dünyayı hayrette bırakan bir harika ile Cumhuriyeti kurdu.

On iki yıldır, cumhuriyet rejimi içinde yaşıyoruz ve hakikaten, yaşadığımızı da anlıyoruz. Türkün ulu varlığında yaşıyan, fakat müsaid yol bulamadığı için şimdiye kadar gizli kalan bütün dinamik kudretler, yaratıcı kuvvetler, uzun zaman hapsedilmiş bir pınarın suları gibi, cumhuriyet devrinde fışkırdı, yayıldı. Cumhuriyet bayramlarında, işte biz, benliğimizden fışkıran bu yaratıcılıkla karşılaşıyoruz. Hayat ve medeniyetin her sahasında, durmadan yükselen eserlerimize bakarak neler yaptığımızı, görüyoruz; neler yapabileceğimizi anlıyoruz, yapamıyacağımız birşey bulunmasının imkânsızlığına iman ediyoruz. Eski idarelerin, güçlükleri karşısında âciz, eli bağlı kaldıkları bütün işleri Cumhuriyet başarıyor. Çünkü o idareler Türkün yapıcı ve yaratıcı kudretini sezmemiş ve ona iman etmemişlerdi. Cumhuriyet ise «Türkün yapamıyacağı birşey yoktur, Türk herşeyi yapar» inanile yürüyor. Onun içindir, ki eski idareler, para bulamaz dışarıdan dilenirlerken Cumhuriyet, para buluyor. Eski idareler, demiryolu yapamaz, işletemezlerken Cumhuriyet, demiryolu yapıyor ve işletiyor. Eski idareler, gömleğini bile dışarıdan beklerken Cumhuriyet, memlekette büyük bir ulusal endüstri kuruyor, eski idareler yol, köprü yapamazlarken Cumhuriyet, 2 senede 20 köprü yapıyor... Hulâsa, eski idarelerin şiarı «yapamayız» idi; Cumhuriyetin sembolü ise «yaparız» dır ve Cumhuriyet herşeyi yapıyor.

Cumhuriyetimizin en büyük kuvveti yaratıcılığındadır. Cumhur Başkanımızın en büyük meziyeti, Türkün yaratıcılığını görmesinde ve bu kudreti, bize de, bütün dünyaya da göstermesindedir.

ABİDİN DAVER

Yumurtacılar ihrac birliği geri kaldı

Son bir hafta içinde yumurta fiatlerinde yeniden esaslı bir yükselme olmuştur. Simdi İstanbulda yumurta fiatleri tazeler için sandığı 32 - 33 hatta 34 liradır. Buna mukabil bugün için hemen hemen yegâne mahrecimiz olan Almanyada fiatler 81 marktır ki bizim fiatlere yol masrafı ve saire ilâve edildiği zaman bu miktar idare etmemektedir.

Yumurta ihrac tacirleri bu vaziyeti kurtarmak için aralarında bir ihrac birliği yapmağa çalışmakta idiler. Bu birliğin bu yıl için kurulmasına imkân görülmemiştir. Fakat önümüzdeki bahardan itibaren bu ihrac birliği kurulmuş olacaktır.

Yumurcağın muziblikleri

Küçük hikâye

Beş delikanlı, bir yosma..

Ercümend Ekrem Talu

Akşam, geç vakit, İrfan Reşadla Beyoğluna çıkıyorduk. Yüksek san'atkâr Bimenin, ne vakittir hasretini çektiğimiz hisli şarkılarını kendi ağzından dinlemeğe karar vermiştik.

Tünel, hıncahınc kalabalıktı. Biz önce girebildiğimiz için, birer yer bulup oturmuştuk. Kapılar kapanacağı sırada içeriye genc bir kadın girdi. Yorgun görünüyordu. Tunc direğe tutunarak, etrafa ümidsiz bir nazar gezdirdikten sonra, ayakta durdu.

Arkadaşımın, usulcacık, kulağına doğru iğilerek:

— Ben bu kadına yerimi vereceğim.. diyecek oldum.

O, sımsıkı koluma yapıştı, ve:

— Sakın ha! dedi.

— Neden?

— Anlatırım sonra..

Tünel bizi Beyoğlunun kaldırımlarına boşalttı. Yanyana yürüyorduk. İrfan Reşadın için için gülümsemede olduğunu seziyordum.

— Ne oluyorsun? diye sordum.

— Birazdan sana anlatacağım hikâye aklıma geldi de, ona gülüyorum.

— Ne hikâyesi?

— Deminden, kadına yer vermek istediğin vakit, buna mâni olmaklığıma sebeb olan hikâye.

— Anlat bakayım!

— Kazinoya gidelim, oturalım da, öyle.

Kazinoda bir locaya karşılıklı geçip oturmuştuk. Saz henüz başlamamıştı. Garsonu, ısmarlıyacağımızı ısmarlayıp, savdıktan sonra, İrfan Reşad, daha ziyade beklemeğe tahammülüm kalmadığını hissetti ve söze başladı:

Geçen yazdı.. Bir pazar günü, beş arkadaş bir olmuş, biraz açık havada nefes almak ve suya girip te serinlemek maksadile Floryaya gitmiştik.

Bütün gün, plâjda gezdik. tozduk, Marmaranın mavi kucağında çırpındık, yüzdük, ciğerlerimize kışlık, ihtiyat güneş harareti doldurduk.

Akşam oldu..

Güneşin Marmarada gurubu kadar güzel ne tasavvur edebilirsin?. Uzun uzun, o ilâhî manzarayı seyrettik. Ertesi sabah başlıyacak olan yorucu haftayı düşündükçe buradan bir türlü ayrılamıyorduk. Hususile ki, güneşin sularda kaybolmasile beraber, lâtif bir mehtab da doğmuştu.

Nihayet, son tren zamanı geldi. Çok sevilen bir dost yanından ayrılır gibi, gönüllerimiz ezgin, oradan uzaklaştık, istasyona geldik.

Biraz erkence gelmişiz. Vagonları henüz kalabalık basmamış olduğu için boş, bütün bir birinci mevki kompartıman bulup, yerleştik. Biraz sonra, bütün yerler dolmuş, tren de hareket etmişti.

Yeşilköye vardığımız zaman, basamakların üstü bile insan doluydu.

Derken, buradan bir kadın bindi ve, bizim kompartımana kadar bin güçlükle sokuldu. Tam bizim hizamızda ayakta duruyordu.

Gencdi.. Güzeldi.. İdeal bir endamı vardı. Uzun ve kıvırcık kirpikleri, bir çift koyu lâciverd gözü gölgeliyordu. Seksapil kelimesi mutlaka bunun için icad edilmişti sanırsın. O derece cazibeli, çekici bir tesiri vardı.

Bu güzeller güzelini ayakta bırakmağa kail olamıyan arkadaşlardan biri, hemen davrandı, ayağa kalktı:

— Buyurun, hanımefendi!

O, yarım ağız bir teşekkür etmekle beraber, arkaya, vagonun koridoruna döndü ve seslendi:

— Anne! Gelin!. Burada bir yer var!

Biz hepimiz, içimizden:

— Eh! dedik.. Kadıncağız haklı. Aferin!. İhtiyar anası dururken, kendi oturamaz a?

Ve arkadaşımızın yerine, acuzenin biri gelip yerleşirken, onun yanındaki arkadaş kalktı.

— Buyurun, efendim!

— Teşekkür ederim!

Kadın, gene koridora döndü:

— Teyze! Siz de gelin! Bir yer daha açıldı!

Teyze hanım da geldi, yerleşti. Üçüncü arkadaş kalktı. Ayni nazikâne teklif:

— Buyurun, hanımefendi!

Ayni mukabele:

— Teşekkür ederim!.

Ve ayni komedi:

— Yenge! Gelsenize!. Oturun! Bunaldınız!.

Dördüncü arkadaşın yeri de böylece, akrabadan diğer yaşlı bir kadına nasib olunca, sıra bana geldi. Ben artık, aile efradının arkası alındığına kendimce hükmederek, kalktım.

— Siz de buyurun, efendim! dedim..

Fakat mel'un karı bu sefer de ne yaptı, bilir misin?.

Gene koridora döndü ve:

— Baba!. diye haykırdı. Buraya da gel, sen otur!.

Şişman, göbekli, mütekaid kılıklı, müsteski bir herif, bizimle alay eder gibi yüzümüze bakan halkı yararak, kızına nezaket göstermek ahmaklığında bulunan bizlerin ayaklarımızı çiğniyerek, geldi, yerime geçti ve oturdu.

İşte, azizim, o gün bugündür yemin ettim: Trende, vapurda, tramvayda, tünelde, ölüm Allahın emri, hiçbir kadına yerimi vermem!.

Ercümend Ekrem TALU

Rizede sıtma afeti salgın bir hal aldı

Kasabada Hükûmet ve Belediye doktoru da yok

Rize (Özel) — İki aydanberi şehirde ve etraftaki köylerde sıtma salgın bir halde herkesi kasıp kavurmakta ve gittikçe sirayetini artırmaktadır.

Şehirde bu yıpratıcı hastalığa tutulan insanların adedi hatırı sayılacak dereceyi bulmuştur. Köylerde sıtma vak'alarının yüzde otuz ve kırka çıktığı verilen haberlerden anlaşılmaktadır.

Ziraat Bankasında devlet kinini oldığından fazla kinin satışı yapan şehrin iki eczanesi mütemadiyen kinin getirtmektedir. Sıhhat dairesinden de yeniden kinin siparişi verilmiştir.

Tuttuğunu kansız ve cansız bir hale koyan bu ezici hastalığın harman zamanına raslayışı en ziyade köylüleri üzüntü ve sıkıntı içinde bırakmıştır. Bununla beraber bu son aylarda görülen münferid tifo hastalığının da artmakta olduğu anlaşılıyor.

Bu vaziyet karşısında doktorsuz kalan Sıhhat direktörlüğü çok çetinlik içindedir. Başka yerlere verilen hükûmet ve belediye doktorlarının yerleri epey müddettenberi boş olmakla beraber 30 yataklı memleket hastanesinin biricik doktoru ve başhekimi bulunan operatör Rifat ta bu defa İneboluya atanmış ve gitmiştir.

Şehirde şimdi yalnız bir serbest doktorla bir ankilöstom mücadele doktoru kalmıştır. Biri seyyar diğeri sabit olmak üzere yalnız iki de sağlık memuru vardır.

Hastaneye bakmayı fahrî olarak serbest doktor üzerine almış ve her gün şehre akın eden hasta köylüleri haftada iki defa muayene ve tedavi etmeyi de ankilöstom mücadele doktoru yükenlemiştir.

Hükûmet ve Belediye doktorlarının biran evvel tayini ve hastaneye atanan doktorun da acele gönderilmesi Vilâyetten Sağlık Bakanlığına yazılmakla beraber bu defa buraya gelen üçüncü Genel Enspektör de bu hali Sağlık Bakanlığına bildirmiştir.

Zehirli gazlara karşı yeni korunma kıyafetleri

Londra civarındaki süel bir hastanenin doktorları ve baytarları zehirli gazlere karşı yeni şekilde bir korunma kıyafeti bulmuşlardır. Resme dikkat edecek olursanız maskeler ve elbiseler diğer korunma kıyafetlerindekinin ayni olmakla beraber ayakkabı ve pantalonlar hiç te ötekilere benzememektedirler. Bu sayede vücudün hiç bir tarafında dışarı ile temas eden nokta kalmamaktadır.

FRANSIZ TİYATROSU
SÜREYYA Opereti
Bugün matine 16
Suvare 20,30 da
BAY-BAYAN
Gişe gündüzden açıktır
Telefon: 41819

Bugün TÜRK Sinemasında
TÜRKÇE SÖZLÜ
REKS (Vahşi atlar Kralı)
Bu programa ilâveten: *Villi Fritz - Lilian Harvey - Kate de Nagy - Hans Albert - Paul Hörbiger* ilâh. UFA yıldızlarile çevrilen PRENSES EĞLENIYOR muhteşem müzik film. Ayrıca: Foks Habeş harb cephesi sahneleri. Yunanistanda son vak'alar

ANNA STEN'in
Şayanı hayret güzelliği
FREDERİC MARCH'ın
emsalsiz dehası
İSLÂV İHTİRASLARI
Çarlık Rusyasında cereyan eden göz kamaştırıcı filimde Yarınki *PERŞEMBE* akşamından itibaren
SARAY SİNEMASINDA
İlâveten WALT DİSNEY'in hakikî bir *Mike Mavs* filmi
Holivudda Bir Müsamere
Sinemanın en büyük yıldızları:
Greta Garbo, Barrymore, Charlot, Malek
vesairenin iştirakile.

HABER VERİYORUZ
Kalabalıktan yer bulamazsanız şikâyet etmeyiniz. Şikâyettense yerlerinizi evvelden tutunuz
Ayrıca İtalyan - Habeş harbi
SİYAH GÖZLER
Dnhuliye 20 Kr.
Bugün alkışlar, hayranlıklar ve hayretler içinde binlerce Kadıköylü tarafından görülecektir
Kadıköy HALE'de bugün

SUMER SİNEMASINDA
Gösterilmekte olan âşk, macera ve hareket filmi olan
BÜYÜK İHTİLÂL
(BANDERA)
Şaheserini görmek üzere halk kütleleri koşuşuyor.
Oynıyanlar: ANNABELLA ve JEAN GABIN
İlâveten: PARAMOUNT JURNAL

STRADIVARIUS
(KEMANLAR ÇALARKEN)
Tamamen yeni bir gün altında, çok tesirli nağmeleri filmin başından sonuna kadar kalbleri heyecana getiren bir kemanın tarihine karışan şaşaalı bir aşkın ebedî davası.
Oynıyan: GUSTAV FROEHLICH
Pek yakında SUMER sinemasında

FOLİ BERJER
MAURICE CHEVALİER
Şehzadebaşı HİLÂL sinemasına geliyor.

RADYO

Bu akşamki program

İSTANBUL:
18 dans musikisi - 19 Çocuk Esirgeme Kurumu İstanbul merkezi adına söyleyi, Çocuklara öğüdler - 19,30 İstanbul Belediyesi Şehir bandosu tarafından hü yük konser, Dirije: Profesör Cemil Ce det - 20,15 arsıulusal artırma hakkın konferans - 20,30 Gavin kardeşler, ra yo caz ve tango grupları - 21,35 son ha berler, borsalar - 21,50 Patarelli idare sinde mandolin orkestrası konseri.

VİYANA:
17,10 gramofon - 17,50 eğitmenler çin - 18,05 konser - 19 konuşmalar, es peranto dersi - 20,35 süel konser - 21 eğlence - 21,35 konser: Bethovenin es leri - 23,05 haberler - 23,15 eğlence konser - 24 konuşma - 24,15 konserin d vamı - 24,50 gece musikisi.

BERLİN:
17,05 konuşma - 17,35 seyyar cambe hane - 19,05 konferans - 20,05 boksör idman yapıyor - 20,25 şan konseri - 21 günün akisleri - 21,05 haberler - 21 Breslavdan - 21,50 dram temsili - 23 haberler - 23,35 Kolonyadan.

BUDAPEŞTE:
18,25 salon orkestrası - 19,15 konferans - 20,35 opera binasından nakil «Toska» operası - 21,25 haberler, son operanın devamı, sonra gene haberler - 23,20 gramofon - 24,15 Çingene musikisi - 1,10 haberler.

BÜKREŞ:
18,05 orkestra konseri - 19,05 konferans - 19,25 orkestranın devamı - 20 haberler - 20,25 gramofon - 21 konferans - 21,15 piyano konseri - 21,45 konferans - 21,50 konser - 22,15 musiki 22,35 haberler - 22,50 orkestra konseri 24 haberler - 24,05 orkestranın devamı

PARİS (Radio Paris):
19,35 senfonik konser - 20,05 gence zamanı - 20,35 senfonik konser - 22,05 konferans - 22,05 şan konseri - 22,35 berler - 22,50 komedi - 24,50 dans havaları.

ROMA:
18,15 gramofon - 19,25 yabancı dilde haberler - 20,05 almanca haberler - 20,25 konferans - 20,45 ingilizce haberler - 21,05 italyanca ders - 21,10 Yunanistan için yayın - 21,35 haberler - 21 komedi - 23,30 dans havaları - 24,05 berler.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Bakırköyünde (Hilâl), Cerrahpaşada (Şeref), Cibalide (Ahmed Necatî), Unberlitaşta (Sırrı), Fenerde (Arif), Karadikpaşada (Asador Vahram), Karaköyde (Kemal), Samatya Kocamustafapaşada (Rıdvan), Sirkecide (Ali Rıza), Şehzadebaşında (İsmail Hakkı), Tophanede kapıda (Nazım).

Beyoğlu cihetindekiler:
Beşiktaşta (Nail), Hasköyde (Türkiye), Karaköyde (Karaköy), Kasımpaşada (Yeni Turan), Şişli, Taksim sokağında (Nargileciyen), Yenişehirde (Ertuğrul ve Dellasuda), Unkapanında (S. Baronakyan).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardaki eczaneler:
Büyükadada (Şinasi), Heybelide (Yusuf), Kadıköy, Muvakkithanede (Sadet), Kadıköy, Söğüdlüçeşmede (Osman Hulûsi), Üsküdar Çarşıboyunda (Hulûsi).

Üsküdar Hâle Sineması
İki filim birden
KARIMI BEN ÖLDÜRDÜM
ve Makineli Adam

Kiralık
İstanbulda, Türbede, Belediye karşısında 19 numaralı Sinanağa dairelerinde kiralık apartıman. Kalorifer, gaz, elektrik, bol su

"Cumhuriyet,, in bölemi: 72

Tercüme eden: Ömer Fehmi Başkut

O vasiyetname ile tevarüs ettiğim şeyleri başkasına miras bırakıyorum. Bu vasiyetname emin ellerde mahfuzdur. Benim vefatım kolayca ispat edilir, bir bomba infilâkı neticesinde öldüğüm meydana çıkar. Fakat pek o kadar kolayca anlaşılamıyacak birşey varsa o da bu bombanın nereden geldiğidir. Mösyö Drumondun evinde nasıl oluyor da bir bomba bulunuyor? Beni itham edebilecek hiçbir şey bulunamıyacaktır. Oturduğum evde bulunacak bir mektub benim dünyanın en masum, en zararsız bir kadın olduğumu gösterecektir. Mösyö Drumond, Mösyö dö Sanjakı bugün sizin evinizde bulmaklığım benim için pek büyük bir hüsnü tesadüftür. Bunu ben de istiyordum. Mösyö dö Sanjaka gelince mesele değişir. Onun şöhreti göründüğüne göre pek o kadar iyi değildir. Bundan başka taharriyat neticesinde onun konağında bombalar saklanmış olduğu da görülecektir.

— Bunu kim söyledi?

— Onları gizliyen Bebedir. Hatta o bana bombaları nereye sakladığını da söyledi.

— Nereye saklamış?

— Kasanızın içine...

— Ne diyorsunuz?

— Evet onlar sizin kasanızın için dedirler. Ölecek olursanız tabiî kasanız en evvel açılacak şeylerden biridir. O vakit bombalar bulunacak ve infilâk eden bombanın Mösyö dö Sanjak tarafından Mösyö Drumondun evine getirilmiş olduğuna bütün âlem hükmedecektir. Şimdi anlamağa başladınız mı?

— Evet, bilhassa müthiş bir kumpanyanın eline düşmüş olduğumu anlamağa başladım.

— İltifatınıza teşekkür ederim. İnfilak neticesi her üçümüz de mahvolduktan sonra Bebenin mirası benim vasiyetnamemde ismini zikrettiğim şahsa intikal edecektir. Fakat bunun bir tek mahzuru vardır.

— Ne gibi?

— Bir genc kız nahak yere mahkûm olacaktır. Şu halde bir başka şekli hal aramak lâzım. İşte benim size teklifte bulunmamın sebebi budur.

— Hele şükür, o teklife gelebildin!

— Evet, işte teklifim: Eğer Mösyö dö Sanjak söyliyeceğim şahsa verilmek üzere bir milyonluk bir çek imzalamağa muvafakat edecek olursa Bebenin vasiyetnamesi hükümden sakıt olacak ve artık ortada mesele kalmıyacaktır. Bu suretle Bebeye verdiklerinizin bir takım yabancı ellere geçmesinden mütevellid üzüntünüz de ortadan kalkacaktır. Nihayet Madam dö Sanjakın ismi de dedikodu mevzuu olmıyacaktır. Mösyö dö Sanjak siz bu çeki imzalamakla fakir düşmiyeceksiniz. Fakat bu para bizim davamıza pek nafi olacaktır. Çeki bana verin, ondan sonra Mösyö Drumond bir polis çağırtsın, ben burada cinayetimi itiraf edeceğim ve bittabi beyhude bir rezaleti mucib olacak tafsilâtı da vermiyeceğim.

İki erkek hayretle birbirlerine bakıştılar.

Kadın devam etti:

—Bütün bunlardan başka zavallı genc kız tahliye edilecek, masum olduğu meydana çıkacaktır. Vereceğiniz para güttüğüm davaya yardım edince ben hayatımdan kolayca vaz geçeceğim. Mösyö dö Sanjak bu teklifime ne diyorsunuz?

İhtiyar bir kelime söylemeden genc kızın yüzüne dikkatle baktı. Sonra:

— Siz kendinizi bu suretle feda etmek için daha pek gencsiniz, dedi.

— Bunun ehemmiyeti yok. Mademki bu ancak benim davam uğrunda olacaktır, aldırmayın. Haydi, farzedelim ki kendimi feda etmek istemedim. Sonra ne olacak? Bunun imkânı var mı? Başka türlü hareket etmek çaresini bulsam tabiî kendimi bile bile ateşe atmam. Lâkin ne yapabilirim? Mösyö Drumond bu kaptdan çıkmama müsaade etmek istemiyor. Beni bir tuzağa düşürdüğünden dolayı dehşetli memnun! O benim buradan gitmeme müsaade etse bile Mösyö dö Sanjak siz bana Bebenin parasını gene vermek istemiyeceksiniz. Görüyorsunuz ya, kurtuluş çaresi yok! Diğer taraftan Kler Buval var. Bu biçare kızı mütemadiyen düşünüyorum. Merhamet, vicdan azabı içimde bir ateş... O zavallıyı yalnız bir defa gördüm. Fakat bana sanki gözümün önünden hiç ayrılmıyor gibi geliyor. Biçare kızcağız!.. Hayır başka çare yok. İşte bunun için, Mösyö dö Sanjak, bana teklifimi kabul ettiğinizi söyliyecek olursanız çok sevineceğim.

Kont müteessir bir tavırla Drumonda döndü, kısık bir sesle sordu:

— İşittiniz ya Drumond, ne yapmaklığım lâzım geliyor?

Drumond:

— Bana sorarsanız bu işte bizzat kendi vicdanınız ne diyorsa onu yapmalısınız, dedi.

Genc kadın da avukatı tasdik etti:

— Mösyö Drumond doğru söylüyor. Söz sizindir, kabul ettiğinizi söyleyiniz.

— Siz söyleyiniz, ne derseniz kabul edeceğim.

— Ben size fikrimi söyledim. Her üçümüz de ölmektense bu işten namus ve şerefimizle kurtulmaktan başka çare yoktur.

Kont uzun bir müddet düşündükten sonra:

— Söylediğiniz gibi olsun, kabul yorum, dedi.

Sonra şiddetle haykırdı:

— Sakın bombanızdan korktuğum dolayı kabul ediyorum, zannetmeyin

Genc kadın başını sllad:

— Hayır, ben sizin cesur olduğunu bilirim. Mösyö Drumondun da kesbilirim.

— Doğrusu niçin teklifinizi kabul tiğimi bilmiyorum. Sizin ikna kuvvetiğimi bilmiyorum. Sizin ikna kuvvetiğimi bilmiyorum. Sizin ikna kuvvetim fazla!

— Hayır benim ikna kuvvetim değil sizin adalet duygunuz fazla!

— Sizin adaletinizin Allah belversin! Bir milyonu hediye edecek adamın bana ismini söyleyiniz. Çekimen şimdi yazıp imzalıyayım. Artık lâkırdı da ortadan kalksın.

— O adam Mösyö Bultrovskidir.

Kont cebinden bir çek defteri çıkarak masanın üzerine koydu, öne iğildi, Matmazel Valdenin söylediğini hiç tereddüd etmeden yazdı, imzayı koydu ve bir milyon franklık çeki genç kadına uzattı.

Kadın çeki alırken Drumond:

(Arkası var)

CEPHELERDEN MEKTUBLAR:

«Adua İtalyanların elinde kaldıkça sulh olamaz!»

Habeşistanın eski Paris sefiri 35,000 muharible harbe giderken İmparatorun önünde böyle dedi

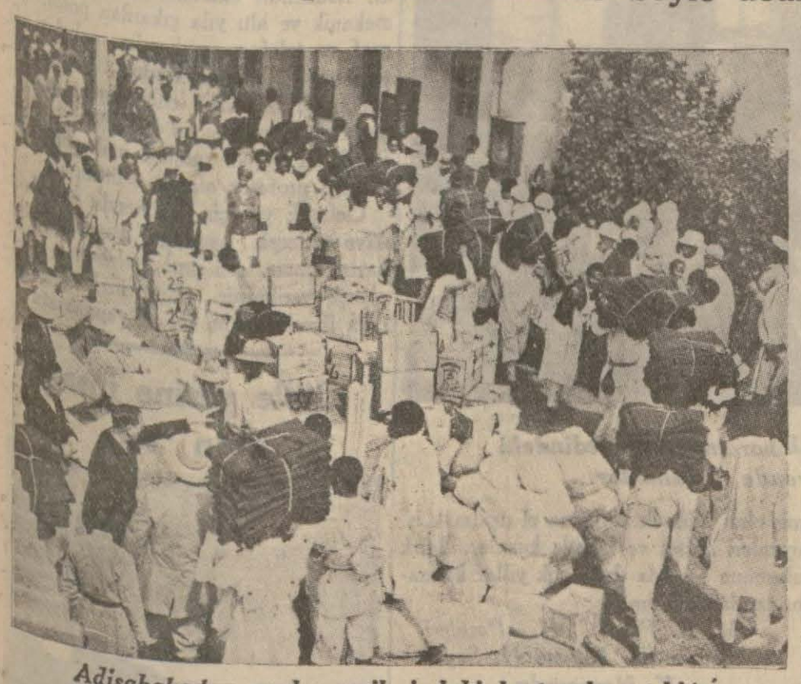

Adisababadan cephe gerilerindeki hastanelere tıbbî malzeme ve battaniye gönderiliyor

Adisababa 25 (İngiliz gazetelerinin özel aytarları bildiriyorlar) — Bugün Adisababa, cephelere gitmek üzere Habeşistanın muhtelif yerlerinden gelen on binlerce muharible dolu.

Hapta Mariam, 10,000 kişilik bir kuvvetle Vallaga eyaletinden ve Habeşistanın eski Paris sefiri Ras Getaço da 35,000 muharible Kafadan gelmişler, sarayda, İmparator tarafından kabul edilmişlerdir. Hususî müzakerelerden sonra her iki reisin kuvvetleri de İmparatorun önünde büyük bir resmigeçid yapmışlardır.

Hapta Mariam İmparatora hitaben bir nutuk irad ederek: «— Ben ve bütün maiyetim, sizin gibi azametli, kuvvetli, âdil ve zeki bir hükümdar için ölmeğe hazırız. Sizin, milletinizi kurtarmak ve yükseltmek üzere yapmış ve yapmakta olduğunuz ıslahatı bozmak, Habeş milletini esir menzilesine indirmek isteyen İtalyanlarla çarpışmağa gidiyorum. [illegible] Habeş milletinin her ferdi sizin için hayatını fedaya hazırdır» demiştir.

Ras Getaço da şu sözleri söylemiştir: «— Babam, Ras Avata 1896 Adua muharebesinde bir Habeş ordusuna kumanda etmiş ve İtalyanları püskürtmüştü. Ben de babam gibi Aduanın kurtuluşuna yardım edeceğim. Çünkü bu şehir Habeşistanın elinde olmadıkça kat'iyyen bir sulh mevzuubahis olamaz.»

İmparator her iki kumandanını kucaklamıştır.

Affedilen Nazır

İmparatoru tahkir ettiğinden dolayı bir zamanlar nefyedilmiş olan eski Harbiye Nazırı Fiatari Bisu, affedilmiş ve kendisine bir ordu kumandanlığı verilmiştir. Habeşistanda gözden düşmüş nazır, vali ve kumandanların affı bazı garib merasime tâbidir. İmparator, talıta kurulur, ve affedilecek zat ta, omzunda büyük bir taş olduğu halde huzura girer. Bu taş onun kabahatini ve çektiği vicdan azabının yükünü temsil eder. Aynı zamanda da mücrimin af dilediğine bir alâmettir. İmparator merasim mucibince evvelâ bu zatın mevcudiyetinden haberdar değilmiş gibi davranır, sonra birdenbire ona döner ve çoktanberi görmediği bir dostunu karşılar gibi memnuniyet izhar eder. İmparatorun bir emri üzerine hizmetçiler koşarak affedilen zatın omzundaki taşı alırlar.

Bundan sonra İmparator onu yanına oturtur ve iltifat eder.

Altın torbalı muharibler

Habeşistanın altın ülkesi denilen Vallageden gelen muharibler çok garib bir manzara arzediyorlar. Bunlar beraberlerinde, boyunlarına asılı torbalar içinde, toz veya külçe halinde yüz binlerce lira kıymetinde altın getirmektedirler. Bu altınlar mukabilinde gümüş taler, silâh, cepane ve katır satın alıyorlar. Pazar meydanına tezgâhlarını kuran Ermeni esnafın masaları bir iki saat içinde altın yığınlarile dolmaktadır.

General Nasibu Adisababada

Harrar valisi ve Ogaden havalisindeki kuvvetlerin kumandanı General Nasibu da bugün buraya geldi. Kendisile görüştük. Cicigadaki tahkimatın son derece kuvvetli olduğunu, buraya daha da asker tahşid edilmekte olduğunu söyledi. İtalyan tayyarelerinin attıkları bomba - larla birçok Habeş askerlerinin telef olduğu rivayetlerini gülerek karşıladı ve İtalyanların Garahai ve Vebe Şibeli nehri boyundaki muhtelif yerlere attıkları yüzlerce bombalardan ancak altı askerin öldüğünü ve üçünün de yaralandığını bildirdi.

Cicigadaki kuvvetlere kumanda edebilecek adamları olup olmadığını sorduk:

— Evet, General Hapte Mihail ve eski Osmanlı Generallerinden Vehib Paşa vardır. Her ikisinin de iktıdar ve zekâlarına büyük itimad besliyorum. cevabını verdi.

Adisababadaki mühimmat fabrikası

İmparator, Adisababanın biraz dışarısında Sarrafyan isminde bir Ermeni tarafından idare edilen silâh ve mühimmat fabrikasına büyük alâka göstermektedir. Bu fabrikada 40 amele çalışmakta ve günde 1,000 bomba imal edilmektedir.

Cenub cephesinde neler oluyor?

Garahaideki telsiz istasyonu on tayyarenin yardımile ilerliyen bir İtalyan kuvvetinin Habeşlerin Ogadendeki ileri karakollarını teşkil eden Tafere Katama ile Şebeneyi işgal ve burada bulunan zayıf Habeş kuvvetlerinin ric'at ettiklerini bildiriyor. Filvaki bundan bir ay evvel buraları ziyaret ettiğimiz sırada, bu iki noktadaki Habeş askerlerinin 600 kişiden ibaret olduğunu görmüştük. Küçük topları birkaç tane de otomatik tüfekleri vardı. Kayalıklar arasında bulunan ve zehirli gaz, tank ve hava hücumlarından masun olan bu yerlerin zaptedilemiyeceği zannediliyordu.

Habeşlerin buralardan çekilmeleri üzerine, şimdi Garahaiye giden iki yol da İtalyanların eline geçmiş oluyor. 1930 da İtalyanlar tarafından inşa edilen bu yollar, Müstahil ve Firfirde başlamakta ve Garahaiye doğru uzanmaktadır. Gerlogubiden giden üçüncü bir yol da daha evvel İtalyanların eline geçmişti. Onun için, son Gabririhari bombardımanından İtalyanların pek yakında Garahaiye taarruz edecekleri anlaşılıyor.

Vebe Şibeli vadisinde, İmide birçok Habeş kuvvetleri vardır. Bunların Dagaşo Modo ve Dananda, Harrar kuvvetlerile, ve bu vasıta ile de Dagah Bur ve Gabridihari üzerinden şarkî Ogadendeki kuvvetlerle irtibatları vardır. Ras Desta da İmideki Bale kuvvetlerile sıkı irtibat tesis ettiği takdirde Habeşlerin cenubdaki hatları sağlam bir surette örülmüş olacaktır. Fakat burada, nakliye müşkülâtı şimal cephesindekinden çok daha fazladır.

Kadıköyde tramvay kazası oldu

İki araba çarpıştı, üç yolcu yaralandı

Dün Kadıköyde iki tramvay çarpışmış, üç yolcu yaralanmıştır. Vak'a şöyle olmuştur:

Saat 15,20 de Kadıköyden Bağlarbaşına hareket eden 167 sayılı vatman İsmailin idaresindeki tramvay Kadıköye doğru gelen 135 sayılı vatman Yaşarın idaresindeki tramvayla İbrahimağa tren köprüsü altındaki tek hatta karşılaşmıştır. Karşılaşma ani olduğundan vatmanlar fren yapmağa vakit bulamamış ve iki tramvay olanca hızile birbirile çarpışmıştır. Neticede her iki tramvayın da camları kırılmış, ön tarafları hurdehaş olmuştur. Tramvaylarda bulunan yolculardan Ulviye, Hamdiye, Makbule adlarındaki kadınlar başlarından yaralanmışlardır. Yaralılar hemen tedavi altına alınmıştır.

Vak'a yerinde yapılan keşiften sonra çarpışmada kabahatin 167 sayılı vatman İsmailde olduğu anlaşılmıştır.

Hazin bir ölüm

Dün aldığımız bir telgraf bize Muğlanın kıymetli çocuklarından Hacı Kadızade Hafız Sabrinin ölümü haberini getirdi. Merhum, vilâyetin en temiz ailelerinden birine mensubdu. Zekâsı, ahlâkı ve meziyetlerile bütün muhiti kendisine sevdirmiş ve sırf şahsî çalışmalarile edindiği insanî vasıflarile sade mektebde değil, hayatta da genclere hocalık ve rehberlik etmiştir. Hafız Sabri çevresinin intikal ve inkılâb devrelerinde içtimaî vazifesini derin bir hulûsla ifa etmiş, Cumhuriyetçi elemanların iddiasız ve imanlı, en temiz tiplerindendi. Birkaç dil bilir, âlim ve alaturka musikide hakikî bir üstaddı.

Lâkin ne yazık ki birkaç sene evvel Hafızın ciğerlerine yapışan amansız hastalık, onu pek erken hayattan ayırmış ve Muğlayı güzide bir evlâdından mahrum etmiştir.

Kendisine rahmet dilerken kederli ailesine ve hemşehrilerine taziyetlerimizi sunarız.

Mısırda grev

Iskenderiye 29 (A.A.) — İyi bir gündelik elde etmek için besledikleri ümidler tahakkuk etmiyen 1300 pamuk hamalı grev yapmışlardır. Arabacılar da grev yapmak tehdidinde bulunmuşlardır. Anlaşmazlık, derhal İtalyaya gönderilmek üzere yapılan büyük miktarda pamuk siparişlerinden ileri gelmiştir.

Yalnız koca Sinan değil!

Daha eski Türk mimarları da mükemmel resim yaparlardı

Bursadaki Yıldırım ve Yeşil camilerile, İstanbuldaki Şehzade ve Süleymaniye anıtları bunun harikulâde muvaffak olmuş bir nümunesidir

Türk anıtlarının resimle meydana getirilmiş ince işçiliklerinden Bursada Yıldırım camisinin cümle kapısındaki istilaktitler ve Yeşilcamide bir pencere gepengi

Dedelerimizden kalma tarihsel ve kıymetli anıtlarımızın bizlere intikal etmiş resim ve plânları mevcud olmadığı ve şimdiye kadar mimarî tarihimiz üstünde araştırma ve incelemelere hiç değer verilmemiş olması yüzündendir ki bugün bizlere ve bütün dünyaya hakikatin birçok incelikleri örtük kalmıştır. Fakat beri taraftan gözönünde bütün ihtişamile yaşıyan anıtlarımızın gösterdiği baş döndürücü san'at yüceliği daima muhayyeleleri işletmiş, ya - lan yanlış tahminlere sürüklemiş, hatta evvelce de bir münasebetle söylediğim gibi efsanevî hikâyeler bile yaratmıştır. Bu meyanda Koca Sinanın bile resim ve plân yapıp yapmadığı hakkındaki tereddüdler de almış yürümüştür.

Bu plân ve resim meselesinde Sinan devrini bırakıp daha evvellere, Osmanlı mimarisinin başlangıç devrine kadar gerilere dönüp daha oralarda bu noktadaki genel tereddüdü rahat rahat halledebiliriz. Hem bu tereddüdleri kökünden halledebilmek için kütübhane fihristlerinde, kitab sahifelerinde vesikalar, kayidler aramak zorunda bile değiliz. Çünkü her türlü kitabların, kayidler ve vesikaların üstünü olarak en kesin ve hâkim ifadeye malik vesikalar bizzat bu anıtlarımızın kendileridir.

Meselâ Bursaya gidelim. Burada Yıldırım camisi ve Yeşil abideleri bizim için en mufassal ve en mükemmel bir kitabdır. Bu kitabı okumasını bilenler derhal iman eder ve (bu binaları yapan Türk san'atkârları evvelâ mükemmel mimarî resimlerini yapmış, ondan sonra eserlerini bu resme göre tatbik etmişlerdir.) diye haykırırlar.

Plânda ve kompozisyonda Yıldırım camisinin benzeri olan Yeşil caminin hele tezyinat ve tafsilât kısımları bu yönden dikkate değer birer hazinedir.

1 — Yeşil camide kapı üstünde ve sair birçok yerlerinde mermere işlenmiş İstilâktit tezyinatı çok zengin olup bu tezyinat ta hiç şaka götürmiyen jeolometrik (hendesî) tersimat esasına dayanır. Hem öyle ki kuvvetli bir meleke sahib olmadan bugünkü mimarlarımız bile bu istilâktitlerin resimlerini yani plân, makta ve elevasyonunu tersim edemezler.

Çok ince, fakat karışık ve şaşırtıcı hendesî kavaide bağlı olan bu tezyinatın her üç bakımdan yani plân, kop ve elevasyonunu yapmadan mermer üzerinde tatbik edebilmenin imkânı yoktur.

2 — Yeşil cami anıtlarında gerek hendesî ve gerek nebatî esaslar üzerine yapılmış çini mozaiklar vardır. Bunlar iki üç metrodan, düz çini imiş gibi görünür. Fakat yaklaşınca anlaşılır ki bunlar ayrı renlkerde çinilerden kesilip oyularak yekdiğerine hayret verici bir intibak ve imtizacla kestirilerek mozaik işlenmiştir. Bu mozaik çinilerin de önceden çok hassas ve mahir bir elle resim ve kalıbları yapılmadan tatbik edilebilmesine imkân yoktur.

3 — Gene bu anıtlarda tahta kapı ve pencere kepenkleri var. Bunlar da bir metro murabbaı satıhta binlerce küçük ve muhtelif şekillerde parçaların kesilip yekdiğerine (zivana lâmba) edilmiş ve birbirlerine geçme olarak yapılmıştır. Bu binlerce küçük parçaların birbirlerile imtizacı o kadar samimî ve mahiranedir ki 50 santim mesafeye kadar sokulmayınca çok yerlerinde faslı müşterekleri görülemez. Bunlar da gene şaka götürmiyen jeometrik tersimata dayanmaktadır. Bunların da resimsiz yapıldığını hiçbir mimar aklı kabul edemez.

Uzun uzun tafsilâttan vazgeçerek diyebilirim ki şu üç kısımda her hangi bir Avrupalı veya bir Türk mimar veya mühendisi: (Bunlar resimsiz de yapılabilir..) diyebilir ve bunu da ispat edebilirse ben de ricat ederim. Halbuki böyle bir iddiaya girişemezler. Her mimar ve mühendis buna imkân bulamaz, hepsi de benimle beraber olmağa mecburdurlar.

1419 yılında yapılmış olan Yeşilcami binasında bu bahiste kat'i deliller üstüne parmak basabildikten sonra artık Sinanın, Türk san'atinin en mütekâmil devresinde yaptığı eserlerin plânlı veya plânsız yapıldığı hakkında münakaşaya tahammül bile edilemez. Bunun - la beraber Sinan eserlerinden de bazı notlar arzedeyim:

Şehzade camisinde: Büyük kubbeyi taşıyan dört fil ayağının yekdiğerine olan mesafeleri (16,52) dir ve bu rakam dört yerde de tek santim şaşmamıştır; bu dört fil ayağının beden duvarlarına attığı kemerlerin portesi (5,72) dir ki bunlar da sekiz defa tekerrür ettiği halde gene tek santim hata etmeden tatbik edilmiştir. Bu kadar sıhhatli başlıyan plânın havaya yücelettiği mimarî teşekkülâtın isabet ve doğruluğu bir resim veya projenin tatbikatı bakımından bir şaheserdir.

Süleymaniyede: 7,800 metro murabbaına varan bir sahaya kurulmuş olan bu camide 48 metroluk bir irtifa (içiçe) ve 27,44 metro kutur taşıyan ulu bir kubbeyi 33,70 metroluk bir kaideye kadar yükselttikten sonra dört ayak arasındaki tam bir murabbaın içine bugünkü perkârımız ve tersim vesaitimizle sağa sola tek santim şaşmadan tam daire olarak çizebiliyoruz. Edirnedeki Selimiyenin de sekiz ayak üstünden dolaşarak yekdiğerine atlıyan kemerlerin arasına 31,27 metro kutrundaki daha büyük bir kubbeyi ayni hassasiyet ve doğrulukla çizebilmiştik.

Merhum mimar Kemalettin bile klâsik mimarimizin âşıkı bir zat olduğu halde bir dersinde (eski eserlerimiz zamanımızdaki gibi resim ve proje ile yapıldığı için bunları releve etmek çok müşküldür.) demişti.. Halbuki bilâkis ben şimdiye kadar bu eski binalarımızdan hiçbir eserin relevesinde en ufak müşkülâta rasgeldiğimi hatırlamıyorum. Hangi eserimizi releve etti isem o eser üstadının her şeyden evvel tersim kurtuna saygı ile baş iğdim.. Dedelerimizin bize bıraktığı bu kıymetli anıtlar içinde yalnız Bursadaki Orhan camisi plânının kapıdan mihraba kadar uzanan mihverinde hata vardır. Bu bir tek binamız için ısrar edemem ki bu da Osmanlı devrinin ilk yapısıdır; hoş görmelidir.

Binaenaleyh bu noktadaki yanlış kanaatleri doğrultmak mecburiyetini bilerek ve kendi tereddüdlerimizi terkederek müsterih ve imanla araştırmalarımızda devam edeceğiz.

Evet bugün, bu anıtlarımızın elde kalmış resimleri yoktur. Bunun sebebi de Üçüncü Ahmed zamanında başlıyan ahşab inşaat usulüdür. Ahşab inşaat başladıktan sonra vakit vakit İstanbul ve sair yerleri yalayan yangınlar birçok kıymetli şeylerimizle beraber bunları da yakmış, yok etmiştir. Fakat bunların yok olması hakikati hiçbir suretle tahrif edemez. Zira dediğim gibi bizzat bu abideler bizlere mükemmel birer kitabdır. Teknik ve san'at bahsinde istediğinizi arayınız. bulur ve okursunuz.

Böyle olmakla beraber her yönden araştırmalarımıza devam etmek ve bu - na hız vermek mecburiyetindeyiz. Kütüpanelerimizde bulamadıklarımızı hazinei evrakta, orada bulamadıklarımızı Evkaf sicillerinde, vakıfnamelerde bulacağız ve bilhassa şurada burada mahfuz bulunan henüz didiklenmemiş evrak arasında pek kıymetli vesikalar bulunacağına pek inançlıyım.

Fakat ne olursa olsun kanaatimiz şimdiden su noktada yerleşmelidir:

Bütün geçmişteki Türk mimarları mükemmel resim yapıyorlardı ve tekmil eserleri birer proje mahsulüdür!.

Mimar
SEDAD ÇETİNTAŞ

BUGÜN DE BU..

Kadın ve yuva

İstanbul Adliyesinde önemli bir mevki sahibi olan bir dostumla konuşuyor - dum. Söz, bir aralık, nasılsa karı - koca arasındaki davalara intikal etti.

— Son yıllarda boşanma davaları artıyormuş, öyle mi? diye sordum.

— Hayır! dedi; bilâkis! Senden seneye azalıyor!

Ve hayretimi sezdiği için, izahat verdi:

— Eskiden, şer'î nikâh zamanında, istatistik tutulmasına imkân olmadığı için, her sene vuku bulan talâkların vasatî sayısı ne tutardı, bilmem? Fakat, medenî kanunun tatbik olunmağa başladığı ilk zamanlarda, senin bugünkü kanaatini teyid edecek bir vaziyet olmadı, diyemem. Zâhir, insanların sinirlerini bozan, seciyelerini sarsan, ahlâklarını sakatlıyan harb senelerinden o vakit, bugünkü kadar uzaklaşmamıştık. Evlenenler, kısa vadeli, deneme izdivaçları yapıyorlardı. İki yılda, bir yılda, hatta birkaç ayda biribirlerinden heveslerini alıp, usanç getiren karı - kocalar az değildi. Genclik, hangi cinsten olursa olsun, aile mefhumunu kavramıyor, kavramak istemiyordu. Onun için, Tanrının günü, mahkemelerde boşanma davaları eksik olmuyordu. Çok şükür, bu vaziyet bugün tavsamıştır. Anlaşılan, sukar durulmuş, sinirler yatışmış, akıl ve şuur nefis üzerindeki eski hakimiyetini yeniden elde etmiş ve aile düzeni, karı - koca geçimi tekrar sosyetemizde bir ideal olmağa başlamış.. Ben bunu böyle tefsir ediyorum.

Dostum haklı idi. Sonradan ben de etrafıma bakınmağa, evlenmek çağında bulunan, tanıdığım genc kızları ve delikanlıları tetkike başladım. Ve gördüm ki, hepsinin değilse bile, bir çokların emeli devamlı bir yuva kurmak ve seçecekleri eşi ellerinden geldiği kadar mes'ud etmektir.

Bekâr hayatının ne türlü bir sefalet hayatı, kimsesizliğin ve garibliğin nasıl bir demirden leblebi olduğunu bugünün gencliği iyice anlamış gibidir. Onlar, yuva kurmak zevkini, bir önceki nesil gibi köhne ve gülünc bulmuyorlar.

Bizim borcumuz, sosyetenin borcu, kendilerine sağlam geçim yolları temin ederek, bu arzularının tahakkukunu kolaylaştırmaktır.

Ercümend Ekrem TALU

Geçen gün bir fıkramda, dostlarım - dan bir avukatın bir entari sevenler cemiyeti kurmak hevesinden, böyle bir teşebbüsü tenkid ederek, bahsetmiş ve bunun bir şaka olmasını temenni eylemiştim. Bay Rami Başarandan, temennimde aldanmadığımı gösteren bir mektub aldım. Şakacılığı kadar, açık ve ileri düşüncelerini esasen bildiğim sayın avukatın meseleyi bu suretle tavzih etmiş olmasına en önce sevinen benim .

E. E. T.

HİÇ

Edebî Roman : 32

Yazan : Suad Derviş

Bu hatıra sanki büyük bir zincirin bir tek halkası... Şimdi bu halkaya takılmış diğer halkalarile hatırasının zinciri onu başlangıcına kadar sarıyor... Sıkı, sıkı... Bu - naltacak kadar...

Şimdi ona biraz evvel yolladığı mektubu, mektubun içindeki o mânasız, o adeta yabancı ve iğrenç sözleri zihninde ezberden okuyor...

Allahım ne yaptı?... Neden ona mektub yazdı?.. Ona nasıl böyle bir mektub yazdı?.. Mektubun içindeki sözleri Seza nasıl söyliyebildi?... Seza neler yapıyor? Ne kadar küçülüyor?...

Ve böyle küçüldüğü, bu kadar ıstırab çektiği ve onun tarafından bu kadar umulmaz bir merhametsizlikle hayatın - dan uzaklaştırıldığı halde onu hâlâ ne kadar seviyor?... Ne çok seviyor...

— Anne... Anne, bak maymun, çocuğuna nasıl tokat attı.

Küçük Mehmedin kahkahaları gene bahçe yollarını çınlatıyor. Yeniden maymun kafesinin karşısına ne zaman gelmişler..

— Gördün mü anne? Tıpkı insan gibi tokat atıyor bu maymun yavrusuna... Görmedin mi? Neye gülmüyorsun?...

Annesinin yüzünü görmek için başını arkaya deviren Mehmed onun gözlerindeki yaşlara merhametle bakıyor.

— Ağlama, anne ağlama! diyor. Yavrusunun canı çok yanmadı. Bak o - rada kardeşlerile oynuyor!

Ve oğlunun bu saçma sözüne Seza kahkaha ile gülüyor.

Gözündeki yaşlar kurumadan.

— 9 —

— Biraz soğuk almış... Onu üşütmüşüz değil mi doktor?..

Mehmed şezlongun üzerine uzanmış, annesi şezlongun yanına çekilmiş, bir iskemlenin arkasında ayakta duruyor ve asabî ellerile iskemlenin arkasile oynuyor.

Karşıdaki koltukta oturan doktor önündeki masanın üzerinde reçete yazıyor.

Mehmedin yüzü pembe, pembe kızarmış, Seza endişe ile hem doktorun, hem de çocuğunun yüzüne bakıyor. Sonra Mehmed almanca bilmediği için sözlerini tartmağa lüzum görmeden:

— Babasının hastalığının ne olduğunu size söylemiştim, diyor, yavrum hafif bir soğuk alsa bana dehşet geliyor.

Hâlâ reçete yazmakta ve hâlâ susmakta olan doktorun karşısında, korktuğu bu sükûtun bir nihayete ermesi için gene kendi konuşuyor:

— Küçük bir soğuk algınlığı değil mi?... Zannederim korkacak birşey yok... Ateş pek yüksek değil... Fakat ne de olsa annelik... İnsanın içi rahat etmiyor ki.

Doktor reçetenin altına mânasız iki üç çizgiye benziyen bir imza attıktan ve mürekkebli kalemini büyük bir ihtimamla kapayıp gene büyük bir ihtimamla cebine yerleştirdikten sonra:

— Endişeye mahal yok, diyor. Yalnız fazla ihmale de gelmez... Siz kendiniz çocuğun babasının hastalığını bana söylediniz.

Gözlerinin birdenbire camlaşan, sabitleşen bakışları doktorun gözlerinin içini, dudaklarının kenarını araştırıyor:

— Yoksa, diyor, doktor yoksa?.. Sakın?..

Ve elleri iskemlenin arkasındaki tahtaları eziyorlar

— Evet...

Doktor neler söylüyor?.. Evet mi dedi?...

— Oh doktor. Allah muhafaza etsin ben ne yaparım?...

— Telâşa ve üzülmeğe mahal yok. Henüz bir başlangıcdayız. Yalnız bir başlangıc... Fakat çocuğunuz zayıftır, esasen irsiyet te var... Çok iyi tedavi edilmesi, iyi beslenilmesi lâzım. Hastalık başlıyalı birkaç ayı geçmiş olamaz.

Seza şaşkın, şaşkın konuşuyor:

— Yavrumun daha iki, üç gün evvelinе kadar hiç birşeyi yoktu.

— Zannetmem. Farketmemiş olacaksınız... Hastalık herhalde bir iki yadır başlamış olacak...

Seza titriyor... Evet farketmemiş olacak... İki üç aydır... Hatta beş altı aydır. O çocuğile meşgul olmadı ki..

— İştahsızlık nekadar zamandır başladı?

(Arkası var)

Türk ulusile ordusu kucak kucağa!

Dün onları bir hazine seyreder gibi bir daha ve zevkle seyrettik

Kaldırımlarda duranlarla sokaktan akışıp geçenler, birbirlerine canlarını fedaya hazır olduklarını biliyorlar ve birbirlerini öyle görüyorlardı

Dünkü geçid resminde geçenlerle alkışlıyanlar

İnsanlar sevdikleri, güvendikleri, mevcudiyetinden iftihar duydukları şey - leri görmekten büyük memnuniyet du - yarlar. Nasıl mücevher meraklışı bir zengin arada bir kasasını açar, elmaslarını önüne serer ve onları zevkle seyrederse, nasıl para seven ve biriktiren bir insan bazan altın ve banknot istifini ortaya çıkarmak, onlara bakmak ve onlara gözlerile doymaktan saadet ve emniyet du - yarsa ordusunun, gençliğinin yani bütün kuvvet ve servetinin üstüne titriyen şuurlu bir ulus ta arada bir bu ordu ile gençliğin yani bu kuvvetin, bu servetin u - fak bir nümunesini görmek, görüp göz - lerile doymak ister.

İşte kütleleri resmigeçidlere koşturan tahteşşuur sebeb bu manevî ihtiyacı tatmin etmek arzusudur.

Ve hiç şüphesiz ki dün Beyazıd meydanının etrafını dolduran o müthiş kalabalık oraya, sade talimli adımlarla yürüyen genc ve zinde insanlar görmek için git - memişti. Çünkü hemen hemen bardaktan boşanırcasına iri iri damlalarla yağan ve elbiselerden işliyerek bedeni donduran yağmur altında bir resmigeçid seyretmek herhangi bir eğlence sayılamazdı ve değildi.

İstanbulun muhtelif yerlerinden çık - mış, ayrı ayrı semtlerden, ayrı ayrı sınıflardan toplaşıp gelen bu insan kütlesinin tahteşşuurunda ve kimbilir belki de bir kısmının şuurunda bu istek vardı:

«Servetimizi gözlerimizle bir kere daha görelim!»

Bu görmek ihtiyacı onların kıymetine karşı duyulan bir emniyetsizlik değildi. Onların nekadar kuvvetli ve nasıl kusursuz olduklarını seyre gelenler pek iyi biliyorlardı; fakat onları bir kere daha gözlerile görmek iştiyakını yenemiyor - lardı.

***

Halk artık eski dağınık, intizamsız varlığını tamamile kaybetmiş. İstanbul - lular tam bir medenî şehir sakinleri gibi bir kaldırıma biribirlerini itip kakmadan dizilmeği öğrenmişler... Beyaz apuletli, beyaz eldivenli, parlak üniformalı polislerin sakin sakin duran halk arasında inzibatı temin etmek için fazla zahmet çektiklerini tahmin etmiyorum. Sokakların ortası bomboş... Kulaklar en iyi bir a - hize gibi bütün hassasiyetlerile gerilmiş ve gözler herşeyi beyinlere nakletmek istiyen binlerce objektif gibi.. Yollara dalmış, yollardan gelecekleri, yollardan geçecekleri bekliyorlar.

***

Resmi geçid başlıyor. Sırmalı üniformaları içinde yaylar gibi kıvrak ve sert belli subaylar ve iri omuzlu, geniş göğüslü, yanık yüzlü Harbiyeliler, mekteblerinin kapısına astıkları (Büyük Türk ulusu güven bize) levhasını teyid eden bir heybetle önümüzden geçiyorlar. Onları lâcivert üniformaları, beyaz tozlukları, ku - sursuz yürüyüşleri, ve cana yakın sevimliliklerile bahriyelilerimiz takib ediyor - lar. Yanımda iki genc kız var. Biri ötekine fısıldıyor: «Bu resmi geçidi seyretmek bir gripe yakalanmağa değmez mi?..» Öteki daha ateşli: «Ben ölsem de gam yemem, diyor, aslanlara bak hele.»

Kuleliler; genc, zinde ve daha şimdiden olgun birer asker gibi silâh taşımasını, yürümesini ve kendilerini saydırmasını öğrenmiş olan bu sevimli mektebliler için halk arasında bir takdir fısıltısı yetişiyor. Yanımda duran iki genc su - baydan biri yanındaki - ne:

— Ne mükemmel yetişiyorlar!

Diyor.

Haki rengi üniformaları içinde sıhhat fışkı - ran, kırmızı yüzlerile şu sarışın delikanlılar, şu karayağız babayiğitler, parkelere bir marş temposu gibi vuran muntazam adımlarla önümüzden akıp giderken, arkada duran aksaçlı bir büyük anne:

— Allah onları millete, milleti onlara bağışlasın!

Diye dua ediyor.

Nümayiş yapmasını bilmiyen, bağırmasını, coşmasını, duygularını göstermesini sevmiyen ağırbaşlı halk kütlesi, onları bakışlarının bütün sevgi ve bütün saygısile selâmlıyor.

Alay sancağı geçiyor. Yanımdaki subaylar selâm alıyorlar ve karşı kal - dırımdaki birkaç sivil ecnebi şapka çıkarıyorlar. Fakat bizim sivil halk arasında şapka çıkarmağı unutan pek çok..

Bunu tamamen hürmetsizlik saymı - yalım, nihayet bir bilgisizliktir. Alay sancaklarını şapka çıkararak selâmlamak lâzım geldiğini halkımıza öğretmemiz lâzım.

Yalnız bunun ne demek olduğunu bilerek bu manzarayı seyretmek insanın sinirine dokunuyor.

Artık süvarilerimiz geçiyor, sonra topçularımız. Mötörlerile, top arabalarile, kamyonlarile, sıhhiye teşkilâtile ordu - muzun ufak bir nümunesi önümüzden akıyor. Şimdi arkadan sporcular gelmeğe başladı. Çevik eskrimcilerimizi meçlerile görüyoruz. Dağcılarımız kayaklarile geçiyorlar. Arkadan gelen fikir ordumuzdur. Üniversite gencleri, muntazam ve disipline adımlarla sporcuları takib edi - yor.

Şimdi yedek kuvvetlerimizi görüyoruz. Önümüzden bir sel akıyor; Genclik bütün elemanlarından bir nümune yollamış ve bu nümuneden bir resmi geçid yapı - lıyor!

Sarı, siyah, kumral saçları kasketleri altından taşan, serpilmiş vücudlerini muntazam bacakları üzerinde dimdik tutan ve hesablı adımlarla ağır ağır ilerliyen güzel genc kızlar; haki renkli blûzları, lâcivert eteklerile izci kızlarımız, siyah önlüklü mekteblilerimiz, kız ve erkek ço - cukları ordunun arkasından gidiyorlar. Bu gidiş bir sembol gibi. Bu gidiş sanki: «Sizden sonra biz varız, arkanızdan biz geliyoruz, biz yetişiyoruz» demek istiyor.

***

Geçid resmi devam ediyor. Ulus bütün teşekküllerinin bütün sınıflarına bir murahhas yollamış, gruplar birbirini takib ediyor.

Ve halk sessiz bir saygı içinde geçid resmini seyrediyor.

Rüzgârın sert ve serinliğine, yağmurun şiddet ve inadına rağmen halk kaldırımları terketmiyor.

Kaldırımları dolduran insanların her biri servetini gözlerile okşıyan insanlara benziyor. Kaldırımları dolduranların her biri bu ordu ve bu gencliğin her ferdi için, her bir tekinin ziyan olmaması ,harcanmaması için canını fedaya hazır. Çünkü biliyor ki sokağın ortasında muntazam adımlarla geçenler de kaldırım kenarında durup seyredenlerin her birinin hayatı için hayatlarını vermekte bir an tereddüd etmiyeceklerdir. En acı devirlerde bu ordu ile bu ulus biribirlerinin sadakatini ve fedakârlığını denemişlerdir ve anla - mışlardır ki Türk ulusu Türk ordusuna ve Türk ordusu Türk ulusuna âşıktır.

***

SPOR

Maç bugüne kaldı

İzmirden gelen oyuncular da bu maça girecek

Dün yağmurun sabahtan başlıyarak durmadan akşama kadar yağması, Taksim stadyomunu futbol oynanamaz bir hale getirdiğinden Galatasaray - Beşik - taş, Fener - Güneş muhtelitinin yapa - cağı maç bugüne bırakılmıştır.

Maçın bugüne kalması iki muhtelit arasındaki zayıf, fakat mevcud olan, kuvvet farkını da bertaraf etmeğe debeb olacaktır. Çünkü İzmirde dost Sovyet futbolcularına karşı oynıyan Lûtfi, İb - rahim ve Necdet de bugün İstanbula gelmektedirler. Bunlar da Galatasaray - Beşiktaş karışığında yer alınca karşıla - şacak takımlar arasında tam bir kuvvet beraberliği olacaktır.

Fener - Güneş karışığında merkez muhacim oynıyan Rasihin bugün Avrupaya hareket edeceğini duyduk. Kendisi bu oyunda oynamazsa Fener - Güneş hücum hattının bu yerini Ali Rıza işgal edecektir.

Diğer taraftan Necdet te İzmirden dönmüş bulunacağından o da kaledeki yerini alacaktır. Bu suretle Fener - Güneş karışığı Rasihin takımda olmamasından kaybettiğini Necdetin kaleye geçmesile telâfi etmiş olacaktır.

Panatinaikos takımı bugün geliyor

Yunanistanın kuvvetli takımlarından Panatinaikos futbolcuları zayıf yerleri Apollon oyuncularile takviye ederek iki maç yapmak üzere bugün şehrimize gelecektir.

İlk maç cumartesi günü Taksim stadyomunda Beşiktaşla yapılacaktır. Beşiktaşlılar bu münasebetle Ankarada bulunan Hakkile Nuriyi İstanbula getirtmişlerdir.

Cumartesi günü yapılacak maçtan alınacak neticeye göre de pazar günü Panatinaikosa karşı yalnız Beşiktaş ve yahud Beşiktaşın Galatasaraydan tak - viye edilmiş bir takımı çıkarılacaktır.

Galatasaray denizcilerinin İzmit seferi

Galatasaray denizcilik şubesinden beş denizcinin, dörtlük klâsik bir tekne ile dördüncü İzmit seferine çıktıklarını yazmıştık. Dümende Emin, kürekte de Emced, Halûk, Cengiz ve Bekir olmak üzere yola çıkan denizciler pazartesi günü saat 9,10 da Kızkulesinden hareket etmişlerdir. Hava inbat ve sular kuvvetli olduğundan fıta yol almakta güçlük çekmiştir. Saat 15 te Darıcaya varılmış ve 17,30 da buradan İzmite doğru yola çıkılmıştır. Biraz sonra hava kararmış ve hafif bir poyraz çıkmıştır. Denizciler saat 23 te İzmite varmışlardır. Fıtada hiç bir arıza olmamıştır. Molalarla beraber bu mesafe 12,45 saatte alınmış ve evvelki rökor bir saat farkla kırılmıştır.

Galatasaray güreşçiler Romanyaya gidiyor

Balkan güreş olimpiyadlarından sonra Galatasaray güreşçilerile Romanya güreşçileri arasında, Romanyada müsabakalar yapılması kararlaştırılmıştı. Bu müsabakalar önümüzdeki hafta içinde yapılacaktır.

Romanyaya gidecek olan Galatasaray güreşçileri; 56 kiloda Küçük Hüseyin, 66 da Sadık, 72 de Ankaralı Hüseyin, 79 da Şaban, yarı ağırda Nuri ve ağırda Çoban Mehmeddir. 61 kiloda Galatasaray takımına Beşiktaşın kıy - metli güreşçisi Abbas alınacaktır. Kafi - leye yeni güreşçilerden bazıları da alı - nacaktır.

Kafilenin başında Galatasaray güreş şubesi kaptanı ve Federasyon kâtibi umumisi Seyfi Cenabın bulunması muhtemeldir.

Köyceğizde pamuk yetiştiriliyor

Köyceğiz (Özel) — Rejimin çizdiği endüstri plânı üzerine yurdda yüksel - meğe başlıyan dokuma fabrikalarına en lüzumlu bir iptidaî maddesi olan pamuk burada da yetiştirilmeğe başlanmıştır.

Köyceğizde gerek toprağın terkibi, gerek suyun bolluğu ve gerek iklimin mutedil olması burasını yarının en - düstri inkişafını temin edecek bir ilk madde yeri haline sokacaktır.

Bu ziraî kabiliyeti takdir eden İlbayla İlçebayımız bu hususta önemli bir su - rette alâkadar olmaktadırlar. Köylü, tarlasından beş dönümünü kanunen pamuğa ayırmağa mecbur iken herkes bu miktarı geçirmekte ve arazisinin mühim bir kısmını pamuğa ayırmaktadır. İlçenin ihtiyacı olan en iyi pamuk tohumunu getirtmek için teşebbüslere ge - çilmiş ve dağıtılması için gerekli ted - birler alınmıştır.

Ulu Şefe muhabbet ve hainlere lânet!

İstanbuldaki Rum, Musevî ve Ermeni mabedlerinde törenler - Atatürke çekilen telgraflar

Dün Türk karaimleri mabedindeki törende bulunanlar...

Ulu Önderimize karşı irtikâb edil - mek istenilen sui - kasd hiyaneti dolayısile Türk mille - tinin mel'unlara nefret, Büyük Şefe muhabbet gösteri - leri hararetle de - vam ediyor.

Dün Kurtuluşta Aya Dimitri Rum ortodoks kilisesinde Büyük Önder Ka - mâl Atatürk için büyük bir tören ya - pılmıştır.

Törende üç binden fazla halk bu - lunmuş ve Ulu Şefe karşı el uzat - mak küstahlığında bulunan hainleri tel'in etmiştir. Kilisede bir metropolid, iki piskopos ve Yakavoz, Avidi Yermaney ve Lefkis Pankratyos despotları bulunmuş - tur. Toplantıda Patrik Fotyos tarafından gönderilen mektub okunmuş, İmroz Metropolidi Yakovoz türkçe güzel bir söylev vererek Büyük Önder için uzun ömürler dilemiş ve alçak suikasdcilere lânet et - miştir. Bundan sonra talebeler tarafın - dan dua edilmiş ve kilisenin merasim salonuna geçilmiştir. Orada Balıklı Rum hastanesi başkanı Kömürcüoğlu ve Kurtuluş kilisesi başkanı çok alkışlanan birer söylev vermişlerdir.

Müteakıben avukat Vayas vazdığı bir şiiri, Şekeroğlu da bestelediği bir marşı okumuşlardır.

Hatibler bravo sadalarile karşılanmış ve «kahrolsun suikasdciler!» sesleri yükselmiştir. Kurtuluş mektebi çocuklarının söylediği Onuncuyıl marşile törene nihayet verilmiştir.

Türk Karaimleri tapıncağında tören

Dün Hasköyde, Türk Karaimleri tapıncağında (mabedinde) bir tören ya - pılmış ve bir kurban kesilmiştir. Mütea - kıben doktor İshak Kırimî tarafından güzel bir söylev verilmiştir. Doktor bu nutkunda Türk inkılâbından ve Büyük A - tatürkün büyük rollerinden sitayişle bahsetmiş ve son suikasd teşebbüsü mel'ane - tine temas ederek hainleri tel'in etmiştir. Herkes doktorun bu hissiyatına hararetle iştirak etmiş ve törene nihayet veril - miştir.

Ermeni Protestan kilisesile 33 Ermeni kilisesinde

Atatürke karşı tertib edilen suikasdi tel'in ve Cumhur Başkanımıza uzun ö - mürler dilemek üzere dün Ermeni pro - testan kilisesinde de bir ayin yapılmış - tır. İstanbuldaki Amerikalı misyonerle - rin de iştirak ettiği bu ayinde hainler tel'in edilmiş ve türkçe dualar okunmuştur. Ayinden sonra, Ermeni protestanları namına Cumhur Başkanımıza bir telgraf çekilmiştir.

Bundan başka İstanbulun muhtelif semtlerindeki 33 Ermeni kilisesinde de dün ayrıca dinî ayinler yapılmış, Cum - hur Başkanımız için dualar yapılmıştır.

Bandırmada

Bandırma 21 (A.A.) — Sana uzatılan hain eller kahrolsun. Kalbimizdesin, sana bağlıyız, başımızda daha çok yaşa.

Doğanspor

Avanosta

Avanos 21 (A.A.) — Yağınç girişimini ilinçle, hainlerin yakalanmasını kıvançla karşılıyan ızdişlerden Büyük Başımıza, biricik Atatürkümüze yürek - ten sevgiler ve saygılar.

C. H. P. ilyön kurul başkanı
H. İnce

Bursada

Bursa 21 (A.A.) — Bütün varlıkları ve benliklerile sana ve yüce ülküne bağlı olan öğretmenler sana kıymak küstahlığında bulunanları lânetle anarlar.

Bursa Öğretmenler Birliği başkanı
Ali Bayzın

Beyazıdda

Beyazıd 23 (A.A.) — Yarattığın devrimin, inanladığın cumhuriyetin en bayrı yavrularıyız. Mavi yıldırımlar çakan gözlerin bizim yaşama ışıldağımız - dır. Yaltırıklarınla yanan inanlı gönüllerimiz sana özel duygu ve sevgilerle bağlı yüreklerimiz ileneli bir yağine ucarib sızladı, yandı. Sana kötü bakan gözleri çıkarır, uzanan elleri kırar, Tanrı - nın seni biz Türk yavrularına bağışlamasını özden diler, ellerinden öpüp bağrı - mıza basarız.

Çocuk Esirgeme Kurumu Beyazıd komunu aşevi yavruları
C. H. P. İlçeyön kurulu başkanı
Z. Kaya

M. Kemalpaşada

Mustafakemalpaşa 21 (A.A.) — Türk yurdunu kurtaran, sönmek üzere bulunan Türk güneşine yeniden nur yermiş olan Yüksek varlığına el uzatmak isdiyenleri nefret ve lânetle karşılar, Türk ulusunun başında daha çok yıllar kalmanı candan dilerim.

M. K. Paşa C. H. Partileri namına İlçe başkanı H. Soyar

K. Hamamda

K. Hamam 22 (A.A.) — Suikastçilerin hareketini nefretle tel'in eden kaza halkı hainlerin en yakin yoldan cezalan - dırılmalarını bekler sana ebedî minnet ve saygılarını sunar.

Abdullah Parla

Sivrihisarda

Sivrihisar 21 (A.A.) — Yedi yaşından yetmiş yaşına kadar bütün Sıvrihisar halkı size karşı yapılmak istenilen yağınçı kargımıştır. Halkın yüreğinden gelen bu sevgi ve saygıyı kabul etmenizi ilçe adına diler ve saygılarımı sunarım.

Şarbay Potoğlu

Uşakda

Uşak 21 (A.A.) — Yüksek şahsınıza karşı yapılmak istenen suikasti biz öğretmenler nefretle karşıladık. Büyük ülkümüze ve rejim yoluna baş koymuş ilçe öğretmenlerinin saygılarını tekrarlarım.

Uşak öğretmenler birliği başkanı
Y. Sümer

Balıkesirde

Balıkesir 21 (A.A.) — Varlığına fena gözle bakana lânetler eder sağlık, selâmet ve muvaffakiyetlerinizi dilerim.

Varlığınızla var olan eczacı
Kâzım Can

Çiçekdağda

Çiçekdağ 21 (A.A.) — Bayağı umaylar taşıyan alçak kalpli bir takım yurdsuzların Türkelinin sönmez güneşi olan sevgili Atamıza karşı yağıçta bu - lunmak istedikleri yayıntısı kent halkı tarafından iğrençle karşılanmıştır. Ata - mıza kötü niyetle el uzatmaya yelten - miş olan canavarların yok edilmelerini sabırsızlıkla beklemekte olduğumuzu arzeder ve sağlıklar dileriz.

C. H. P. başkanı Altıok

Termede

Terme 21 (A.A.) — Kötü düşün - celerle sınırlarımızdan giren alçakların maksadını kazamız halkı derin teessürlere bürünerek haber aldı. Bizi can damarımızdan vurmak istiyorlar. Bunlar Türk yurdunun ve ulusunun katilleridir. Hemen yakalanmaları teessürlerimizi yatıştırdı. Bu mel'unlar hakkında verile - cek son hükmü sabırsızlıkla bekliyoruz Bu duyum üzerine toplanan halkın - geçmiş olsun Ulu Atamız - bağırışlarını size ulaştırırken sonsuz saygı ve bağlılığımızı bir kat daha tekrarlarız. Ulusun başında çok pek çok yaşa Ulu Atamız.

Şarbay Mustafa Kelesoğlu

İskilibde

...İskilip 21 (A.A.) — İçimiz yanarak aldığımız acı haber bizi yaraladı. Ulu - sun benliğini ve varlığını kazandıran sana böyle bir kast yapılamaz. Sen bizim kalbimizin içinde yaşıyorsun. Yokluğunu Tanrı bize göstermiyecektir. İskilip - lilerin derin acılarını, seni yok etmek için alçakça düşünenlere şiddetle lânet - lerini ve kurtardığın yurdun başında ebediyyen bulunman dileklerini candan su - narım.

C. H. P. ilçe yönkurul başkanı
C. Köstekçioğlu

Bafrada

Bafra 21 (A.A.) — En büyüğü - müze karşı hazırlanan ve sonuçsuz kalan kamplonun hain müteşebbislerini ilçemiz namına tel'in eder derin saygı ve sıhhat temennilerimizi arzeyleriz.

Bafra C. H. P. ilçe yönkurul başkanı ve Günday

Uşakda

Uşak 23 (A.A.) — Ulusumuzun en büyük varlığı yüksek şahsınıza yapıl - mak istenen alçakça komplodan duyduğumuz nefreti derin acılarımızla bildiri - riz. Biricik güvenç ve inancımıza dayanarak yaşamak bizler için en kutsal bir ödevdir. Derin saygılarımızı sun...

C. H. P. başkanı ve Ş...
Candoğan, Halkevi başkanı
Aysal, Türk Hava Kurumu
kanı İsmail, idman bölgesi
Şerif Akçay, Turan İdman
başkanı Tahsin Tural, Er...
İdmanY. başkanı İhsan Öz...
Gençler Birliği başkanı H...
şaklıgil, Avcılar kulübü ...
Cemal Türkay, Tecim ve ...
tri Odası başkanı Mustafa ...
Kızılay başkanı Hilmi Sa...
cuk Esirgeme Kurumu baş...
sım Topuz, ulusal ekonomi ...
riktirme kurumu başkanı A...
lancı, tarım odası başkanı N...

İzmirde

İzmir 19 (A.A.) — Düşmanlı... zerek Türk ulusunu siyasî hürriyet... vuşturan, batıl itikatlardan k... cumhuriyeti kuran Büyük Atatürk... şı fena maksad güdenler varsa ce... dırılsınlar. Bu uğurda her emrini... mıya hazırım.

İzmirde kimyager A. Ak...

İneboluda

İnebolu 21 (A.A.) — Hırsla... nankör emellerinin tahakkuku i... meğiyle büyüdükleri millete hiyan... ve düşmanla beraber olan yurd... Çerkez Etemle Reşidin suikasd... büslerini tel'in ederiz. Ulu Önde... başımızda çok yıllar yaşaması ö... ...imizdir.

Parti başkanı Tevfik Kocak, ...
İbrahim Gürdal

Menemende

Menemen 19 (A.A.) — Tü... manı ve yurdu bazı alçakların... gözbebeği ve kalbine karşı suik... savvurunun işitilmesini büyük bi... ve istikrahla karşılıyan Menemen... Büyük Kurtarıcımıza candan ba... bir kere daha izhar ederken hain... kısa bir zamanda cezalandırıl... diler tükenmez saygılarını sunar.

Şarbay İdris Tınaz, C. H...
başkanı Kemal Ö...

Devrekanıda

Devrekanı 22 (A.A.) — N... miz halkı sana uzatmak istenilen... lere lânet ve nefretler yağdırma... duklarını ve bu suretle samimî d... gularımızı bir kere daha öz ca... narız.

C. H. P. yönkurul başkanı
Said T...

Pangaltıda

...Pangaltı 21 (A.A.) — Ulu... bebeğine kastdenlere lânetler... kurtaran Ulu Öndere sağlıklar... muvaffakiyetler dilerim.

Celâl N...

Mühendis mekte...

Hem dersler, hem müe... sese takviye ediliyo...

Yüksek Mühendis mektebi bu yıl... velce Bayındırlık Bakanı Ali Çetin... nın okulu ziyareti esnasında takarrür... den esaslar dahilinde derslere başl... tır. Mühendis okuluna bu sene ele... mekanik ve altı yıla çıkarılan posta... graf ve telefon mühendis şubeleri... eklenmiş bulunmaktadır. Bayın... Bakanlığı bilhassa ehemmiyet ve... posta ve telgraf şubesi için Parisin ... teşkilâtını yapan meşhur mühendis... mazeyi profesör olarak getirtmiştir.

Gelecek yıl için mühendis oku... ilâve edilecek pansiyon binası plân... hazırlanması son sınıf talebesine ... olarak verilmiştir. Birinciliği ka... plân üzerinden bu inşaat yapılacak...

Gülle yerine insan atan top

Bu top Şikago civarında Harl... sabasındaki Golf kulübü azala... ikisi kadın olmak üzere üç kişi t... dan vücude getirilmiştir. Bayağı... la doldurulmakta ve içine konan... 15 metro kadar yüksekliğe fırlatıl... dır. Tabiî bu topa girip fırlamak... o yükseklikten müvazenesini mu... ederek düşmiye idman etmiş ki... vergidir. Golf kulübü azaları bu... bir şenlikte gösteri yapmak için... lamışlardır.

Cumhuriyet Bayramı bütün Türkiyede sevincle kutlulandı

Istanbulda yapılan dünkü merasim

Bahriyelilerimiz geçerken...

Tayyare toplarından biri

(Baş tarafı birinci sahifede)

zi bayraklarla İstanbul, büyük bir gelincik tarlasına benziyordu.

Vilâyette

Vilâyet konağında, saat dokuz buçukta tebrik töreni başladı.

İstanbul Komutanı ve Komutanlık erkânı, şehrimizdeki diğer süel ümera, jandarma komutanı, müddeiumumî, mahkeme reisleri, baro reisi, Üniversite Rektör ve profesörleri, Kültür Direktörü, yüksek okullar direktörleri, Deniz Ticareti, Millî Emlâk, İnhisarlar, Tapu, Evkaf, Liman direktörleri, Belediye şefleri İlbayı tebrik ettiler.

İlbay, saat ondan sonra, şehrimizdeki sefaret delegelerile konsolosların toplu bir halde tebrikâtını kabul etti. Saat on buçukta resmi kabul bitmişti. İlbay yanında İstanbul Komutanı olduğu halde otomobille Beyazıd meydanına geldi.

Beyazıd meydanında halkı tebrik

Bu sırada yağmur hızlanmıştı. Buna rağmn meydanı dolduran on binlerce halk yerlerini muhafaza ediyordu. Resmi geçide iştirak edecek olan kıt'alar meydanda çepçevre sıralanmışlardı. İlbay Muhittin Üstündağ her kıt'a ve grupun önünde ayrı ayrı durarak hepsinin bayramlarını ayrı ayrı kutluladı. İlbayın kutlulama sözlerini yüzlerce ağızdan bir tek ses halinde çıkan (sağ ol) avazeleri karşılıyordu.

Bu tören de bitince İlbay ve Komutan tribündeki yerlerine geldiler.

Geçid resmi

Saat tam on birdi. Yağmur hâlâ devam ediyor ve vahşî bir şırıltı meydana hâkim oluyordu. Birdenbire meydandaki bütün mızıkalar tarafından İstiklâl marşı çalınmağa başladı. Halk, gurur ve sürur içinde ulusal marşı dinledi ve marştan sonra da büyük resmi geçid başladı.

Evvelâ, önde alay sancağı bulunduğu halde Harbiye alayı geçti. Genc Harbiyeliler, başlarında miğferlerile tuncdan birer heykel gibi intizamla geçtiler ve şiddetle alkışlandılar. Arkadan Maltepe, Kulelî Askerî liseleri ve Deniz lisesi talebeleri, kahraman Türk ordusunun piyade, bahriye, muhabere, süvari, topçu, makinelitüfek, nakliye kıt'aları, topçuları takib etti. Tunc yüzlü, dinc vücudlü kahraman Cumhuriyet evlâdlarının çok muntazam geçişi şiddetle alkışlandı.

Bundan sonra kültür ordumuzun geçişi başladı. Üniversite, yüksek mektebler, liseler, öğretmen okulları, orta okullar, Sanayi mektebi, azlık ve yabancı okulları talebeleri önde bayrakları olduğu halde muntazam kıyafetlerile gençliğin güzel birer timsali halinde geçtiler.

Gencleri, önde mızıkalarile İtfaiye efradı takib etti.

Bundan sonra spor kulübleri mümessilleri, tayyare timsali, Kızılay, Veremle Mücadele, Çocuk Koruma teşekkküllerine mensub gruplar ve otomobillerle kunduracı, sütçü, marangoz, lokantacı, şoför, mavnacı, yorgancı, çarşıiçi, ekmekçi, balıkçı esnafı mümessilleri geçtiler.

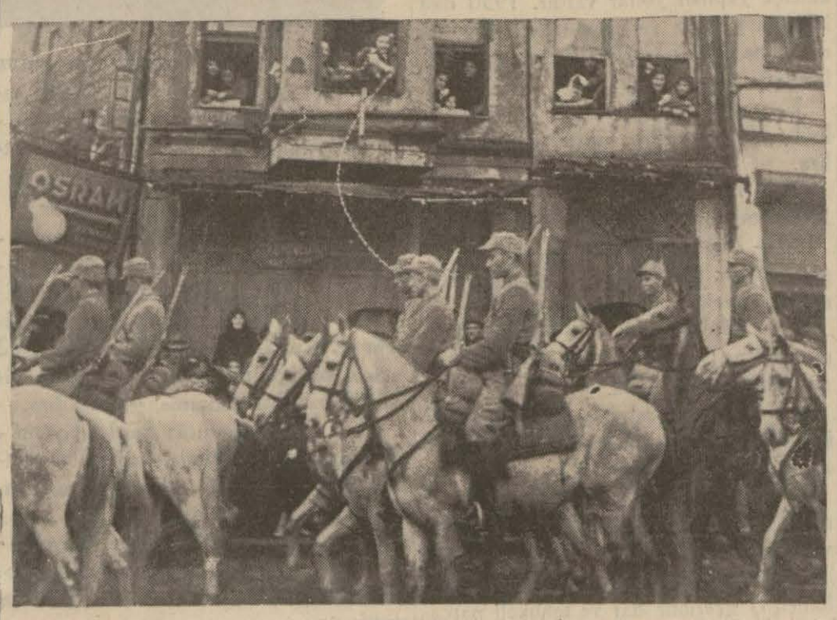

Süvarilerimize konfeti atılıyor

Geçid alayının sonunda muhtelif san'at şubelerini temsil eden çiçekli arabalar geliyordu. Ellerinde Türk ve Parti bayrakları olduğu halde hamallar ve halk kütleleri davul zurnalarla millî oyunlar oynıyarak en son kafile halinde ve cuşu huruş içinde tribünün önünden geçtiler.

Halk büvük bir sevinc ve neşe içinde yor, evlerden serpantinler, konfetiler atılıyordu.

Taksimde

Alay ve kıt'alar Taksime gelince abidenin etrafında çevrelendiler. Bu sırada İlbay, İstanbul Komutanile, protokola dahil olanlar da Taksime gelerek buradaki yerlerini aldılar. Bu sırada abideye resmî ve özel müessese ve sosyetelerden gönderilmiş olan yüze yakın çelenk konuldu. Ve mızıkalar gene hep birden İstiklâl marşını çalarken meydandaki direğe Türk bayrağı çekildi.

Geceki fener alayları

Dün gece de şehir, hakikî bir şehrayin içindeydi. Şehirde donanmamış ve aydınlatılmamış bir tek bina kalmamıştı.

Dün gece Beyoğlundan bir manzara ve Istanbul Halk Partisinin görünüşü

her geçen kafileyi uzun uzun alkışlıyordu. Yağmur hâlâ devam ediyor, fakat törenin intizamını bozamıyordu. Yalnız geçid resmine iştirak eden küçük mektebliler Sultanahmedde kafileden çıkarıldılar. Alay, ayni sıra ile ve Sultanahmed, Sirkeci, Köprü, Karaköy, Şişhaneyoku şu, Tepebaşı, İstiklâl caddesi yoluyla Taksime geldi.

Yolları dolduran halk kahraman askerlerimizi, genclerimizi şiddetle alkışlı-

Camilerde mahyalar kurulmuştu. Sultanahmed camisindeki mahya (Türk eşsizdir) ibaresini taşıyordu. Diğer camilerde de (Varol Türk), (Yaşasın Cumhuriyet) cümleleri yazılmıştı.

Dün gece Taksim ve Beyazıdda iki büyük fener alayı tertib edildi. Bu alaylara asker kıt'aları ve halk kütleleri iştirak etti. Kafileler ellerinde meşalelerle ulusal şarkılar söyliyerek şehri baştanbaşa dolaştılar.

Edirnekapı şehidliğinde

Dün saat 14 te Belediyede toplanan Şehir Meclisi üyelerinden ve Halk Partisi mensublarından bir grup Belediye reis muavini Ekremin başkanlığında otomobillerle Edirnekapıdaki şehidliğe gitmişler ve törenle abideye çelenk koymuşlardır. Törende birçok generallerle muhtelif kurumlara mensub başkanlar da hazır bulunmuştur. Abideye çelenkler konduktan sonra parlak bir nutuk söylenmiş ve kafile geri dönmüştür.

Mülhakatta

Cumhuriyet bayramı İstanbul mülhakatında da derin bir şevkle kutlulanmıştır. Bu meyanda Ömerli nahiyesinde büyük bir toplantı yapılarak hem bayram tes'id edilmiş, hem de suikasdci hainler tel'in olunmuştur. Miting münasebetile Esençeli, Muradlı, Sırapınar, Cumhuriyet, Buzhane, Kılıclı köylüleri de toplanmış bulunuyordu.

Ermeni vatandaşların tezahüratı

Cumhuriyet bayramı şenliklerine Türk Ermenileri de iştirak etmiştir. Evvelki geceden itibaren Kumkapıdaki Ermeni Patrikhanesile bütün Ermeni kiliseleri ve mektebleri tenvir edilmiştir.

Beyoğlu kiliseleri mütevelli heyeti İstiklâl caddesinde, Galatasarayla Tokatlıyan oteli arasında büyük bir zafer takı yaptırmıştır.

Bu sabah Cumhuriyet meydanında yapılan törende Ermeni Cismanî meclisi namına Bedros Horasancıyanla Vartan Akgül hazır bulunmuşlar ve Cumhuriyet abidesine bir çelenk koymuşlardır.

Beyoğlu kiliseleri mütevelli heyeti tarafından da doktor Andre Vahramla Yervant Yusufyan abideye ayrıca bir çelenk koymuşlardır.

Cumhuriyetin 12 nci yıldönümü münasebetile dün sabah bütün kiliselerde vâizler cumhuriyet rejiminin iyiliklerini anlatmışlar ve büyüklerimiz için dualar yapmışlardır.

Cismanî meclisi tarafından Ankaraya tebrik telgrafları da gönderilmiştir.

Bulgaristan Türklerinin heyecanı

Bulgaristan Turan Cemiyetleri Birliği İslimiye şubesi idare heyetinden bir mektub aldık. Bu mektubda deniliyor ki:

«Atatürkün on altı milyonluk Türk ulusuna armağan ettiği cumhuriyetin 12 nci yıldönümünü kutluluyorsunuz.

Biz Bulgaristan Türkleri, sizlerden ayrı illerde olsak ta Türk varlığının coştuğu bugünde bizim de damarlarımızdaki Türk kanı coşuyor, bizim de kalblerimiz ayni hız ve ayni ülkü ile çarpıyor.

Türkiyemizin büyük bayramını kalblerimizin en gizli ve en samimî köşesinden kopan sevinclerle kutlular ve Ulu Önderi Atatürke uzun ömürler dileriz.»

Ankaradaki merasim

Hâkimiyetimilliye meydanında toplanan halk ve yollarda tezahürat yapan köylüler

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

tay kapısında karşıladılar. Atatürk Kamutay binasına girince Kamutayın bayrak direğine Cumhur Başkanının özel bayrağı çekildi. Kamutay başkanile Başbakan ve Bakanlar ilk olarak Cumhur Başkanına tebriklerini sundular. Bundan sonra Kamutay üyeleri, başta Genel Kurmay Başkanı olduğu halde Türkiye Cumhuriyetinin kara, deniz ve hava kuvvetleri erkânı toplu olarak tebriklerde ve tazimlerde bulundular. Sonra bütün devair rüesası ve onları takiben ecnebi devletler elçileri ve sefaret erkânı tebriklerini sundular.

Resmigeçid başlıyor

Bundan sonra Cumhur Başkanına tebrik ve tazimde bulunanlar Kamutay binasından çıkarak büyük geçid resminin yapılacağı sahaya gidiyorlardı.

Atatürk te Kamutay binasından avrıldılar.

Yüz bine yakın halk bu sırada; Büyük Kurtarıcı ve Cumhuriyet Banisine candan tezahürler yaptı. Atatürk halkı selâmlıyarak tribüne çıktı ve biraz sonra büyük geçid resmi İstiklâl marşile başladı.

En önde kız, sonra erkek izciler, Yüksek Muallim mektebi, Ankara Kız lisesi, Üniversiteliler, Musiki Muallim mektebi, Ticaret, San'at ve Ankara Yapı Ustası mektebleri ve Türkkuşu talebeleri, Gedikli Küçük Zabit okulu talebesi büyük bir intizam içinde alkış ve takdirler arasında geçtiler.

Bu arada bütün gözler havaya dikilmişti. Kahraman hava filomuzun muntazam uçuşları büyük bir iftiharla seyredildi.

Sonra süel kıt'alarımızın geçişleri başladı. Piyadeleri, mızraklı süvariler ve topçular takib etti. Bu sırada tayyarelerimizi uçmakta devam eder ve hava oyunları takdirle seyredilirken tayyarelerden paraşütle atlamalar görüldü. Ufukta paraşütle inenlerden mürekkeb kalabalık bir grup vardı. Alkışlarla karşılandılar.

Bundan sonra Ankaraya gelmiş olan köylülerin geçid resmi başladı. Eski muharibler önde kazalarının ve nahiyelerinin isimlerini gösteren bayraklar ve ulusal elbiselerile ve tam askerce yürüyüşle Cumhur Başkanını selâmlıyarak, sevgilerini izhar ederek geçtiler. Arkasından atlı köylülerin geçişleri başladı. Atlılar arasında şehid anaları kafilesinin geçişi büyük bir takdir ve sevgi ile seyredildi. Böylece binlerce atlı vatandaş Fırka bayraklarile ve tezahürler arasında geçtiler. Ve bu büyük geçid resmi halkın muazzam tezahürleri arasında hitam buldu.

Geceki merasim

Geçid resmile beraber gündüz yapılan merasim bitmiş oluyordu. Bundan sonra şehirde hususî eğlenceler başladı. Geceki fener alayı da çok parlak oldu. Fener alayına bir tabur asker, izciler ve on binlerce köylü iştirak etti. Alay üç grup üzerine hazırlanmış ve saat sekiz buçukta Millet Meclisi arkasındaki köprüde toplanmıştı. Saat 20,39 da istasyondaki tepeden toplar atıldı ve top seslerini duyan her vatandaş bu büyük günü hazırlıyanların hatıralarına hürmeten bir dakika oldukları yerde durdular. Bu saat; 12 sene evvel cumhuriyetin ilân edildiği saatti.

Bir dakika sükûttan sonra fabrikalar, lokomotifler, otomobiller düdük öttürerek bu büyük günü selâmladılar. Fener alayında en önde bir manga süvari polisi durduğu halde hareket edildi. Meclis önünden Hakimiyet meydanı, Ana fartalar caddesi, Samanpazarı ve Halkevi önünden şehri dolaştılar.

Gece nümayişleri esnasında muhtelif yerlerde şenlik fişekleri atıldı. Bir taraftan da Ankara radyosunda hitabeler irad edildi, halk türküleri çağırıldı. üç bando meydanlarda geceyarısından sonraya kadar çaldılar. Halkevi salonunda saat 21 de millî bir temsil verildi. Halk kürsüleri çalışmalarına devam ediyorlardı.

Cumhuriyet balosu

Cumhuriyet Halk Partisi tarafından hazırlanan resmî balo da saat 22 de Ankarapalasta verildi.

Yarın Şehidliğe çelenk konacak ve gece 12 de Cumhuriyet bayramı nihayet bulacaktır.

Atatürkün Basın Kurumuna selâm ve iltifatları

Ankara 29 — Bugün Kamutayın tören salonunda milletin bayram kutlamasını kabul eden Atatürke meslek arkadaşlarımızın da saygı ve yürekten bağlılıklarını sunmak şerefine erdim. Büyük Önderimiz teşekkürle Basın çocuklarına selâmlarının iblâğını emir buyurdular. Sevinerek bildiriyorum.

İstanbul Basın Kurumu başkanı
Tarık Us

Kübada süel bir kadın alayı teşkil olundu

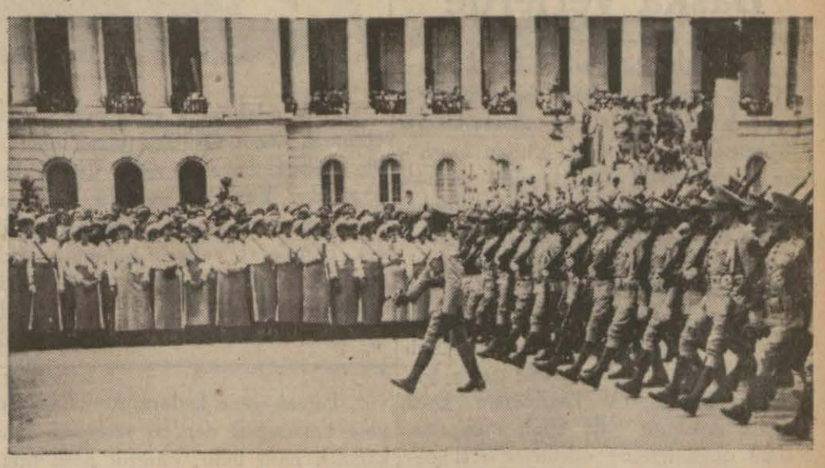

Amerika kıt'ası müştemilâtından olan Kuba adasında kadınlar, hususi bay zevceleri ötedenberi orduya kabul edilmekte idi. Bu defa orada kadınlardan ayrıca bir alay teşkil edilmiş ve Kubanın ulusal bayramı münasebetile bu alay, yapılan törene iştirak etmiştir. Resmimizde kadın alayının karşıki safta erkek arkadaşlarının yaptıkları geçid resmini seyretmekte oldukları görünmektedir.

Mektebli kızlarımız, yağmura rağmen demir gibi yürüyorlar!

Alay Köprüde..

KADIN MODA

Yeni, orijinal şapka modelleri

Bu senenin şapkalarında oldukça ekzantrik nümuneler hâkimdir. Fakat bunlar büsbütün gariblik ve acaibliğe kaçacağı yerde bir taraftan da güzellik ve yenilik tesirlerile yüklüdürler. Şapkalar için seçilen ve aranılan kumaşlarda gene kadife ve fötr, egemenliğini muhafaza etmektedir. Fötrlerin kenarları kıvrık, küçük erkek şapkası şeklinde olanları vardır. Bunlar ya siyah ve beyaz tüylerle süslenmekte, yahud da kendiliklerinden şimdiye kadar görülmemiş tarzda çıkıntılı tezyinatla zarifleştirilmektedirler. Kadifelerin bilhassa tac şeklinde olanları makbuldür. Koyduğumuz modellerden biri gündüz, biri öğleden sonra, üçüncüsü de akşam ve gece içindir.

Iki yanda fötr ve ortada kadife model

Ev kadını

Hamam böcekleri

Bazı kaloriferli ve sıcak sulu apartımanlarda evvelâ mutfak ve banyodan başlıyarak hamam böcekleri çoğalmağa başlar. Vaktinde önem verilip temizlenmeleri takib edilmezse bunlar aşağı yukarı bütün apartımanı sararlar. Bunlardan kurtulmak veya sayılarını en az miktara indirmek için evvelâ yuva yapmışlarsa oraları antiseptik bir mahlûl dökerek temizlemeli, meydana her çıkanı yakalayıp öldürmelidir. Apartımanın en fazla nerelerinde böcek varsa ora - larda penceleri, kapıyı sıkıca kapayıp kükürt yakmak ve o halde birkaç saat bırakmak ta iyidir. Fakat bu vaziyette tabiî evde insan kalmamalıdır. Kükürtün kokusu çoğunu yuvalarından dışarı fırlatarak bayıltır. Eve tekrar gelince hemen pencereleri, kapıları açmalı ve bayılanları toplayıp ifna etmelidir.

Boraksla şeker, yahud süt, ekmek içi ve asidborikle yem yapıp bırakmak ta onları öldürür.

Köpek hastalıkları

Bazılarınızın köpeklerinize nekadar düşkün olduğunuzu biliriz. Hele onların yaş hastalıkları:

— Ha, şimdi geldi, ha şimdi gelecek!

Diye heyecana düşürür. Onun için köpeklerinizin bu hastalığa tutulmadan evvelki hallerile tutulduklarına kat'i surette hükmettirecek durumu hulâsa ediyoruz:

Hastalığa başlangıç ârazı: Aksırma, gözlerinden yaş gelme, gözlerinin kenarında çapak toplanma, nöbet.

Neşelerini ve iştihalarını kaybettikleri zaman onların derecelerini muntazaman almağa başlamalıdır. Hararet 39 u geçtiği zaman hastalığa tutulmuşlar demektir. O zaman baytara müracaat etmek gerektir. Yaş hastalığile beraber köpekte ciğerler, mide ve barsaklar, baş ta rahatsızlanır. Bu rahatsızlıklar geçtiği halde nöbet gene devam ederse on beş gün, bir ay, iki ay sonra hastalık gene başgösterebilir. Onun için dikkatli davranmak gerektir.

Kafası bozulan, sarhoş gibi hareketler yapan köpeklere derhal aşı yaptırmağa başlanmalıdır.

Bazı şarlatanların iddia ettikleri veçhile yaş hastalığına karşı kesin bir serum yoktur. Eğer köpeğiniz kurtulursa ya hastalığa tutulmamış, yahud da bünyesinin kuvveti yardım etmiş demektir. Her türlü tıbbî vesaite müracaatle bunlardan kesin şifa beklemek doğru değildir.

Başka yerlerde

Çinde garib bir âdet

Çinin bazı vilâyetlerindeki düğünlerde garib bir âdet tatbik olunmaktadır. Bir zengin kızı evlendiği zaman kendisine «demoiselle d'honneur» olarak memleketin en çirkin kızını almaktadır. Bu, gelinin güzelliğinin daha fazla gözükmesi gayesi takib edilerek yapılmakta ve ayni zamanda çirkin kıza dehşetli bir para verilmekte imiş.

Tevekkeli, garib kuşun yuvasını Allah yapar, dememişler, bu suretle çirkin kızlar da zenginleşerek kendilerine koca bulmak imkânını elde etmiş oluyorlar. Yalnız düğünlerinde «demoiselle d'honneur..» lüğü yapacak kendilerinden daha çirkini nasıl buluyorlar acaba?

Tayyarecilik hocası kadın

Amerikada Miss Amelia Earhart isminde bir bayan tayyare hocalığı yapıyor. Birçok genc kızlara, kadınlara tayyare kullanmak dersleri veriyor. Nasıl kalkılır, nasıl inilir, paraşüt nasıl takılır, bunları öğretiyor. Talebesinin çoğunu sinema ve tiyatro artistleri teşkil etmekte ve bunlar derslere olduğu gibi, vazifelerine de uçakla gidip gelmektedirler.

Kış tayyör ve bluzları

Pek fazla soğuk olmıyan havalar için tayyörler en iyi ve pratik elbiselerdir. Çünkü o havalarda manto ağır gelir, alelâde elbise ile çıkmak imkânı yoktur. Bunların ikisinin ortası tayyörden başka birşey olamaz. Hele kalınca kumaştan olanları kış için idealdir.

Bu sene hususta olduğu gibi tayyörlerde de oldukça değişiklik vardır. Şu nümunesini bastığımız tayyördeki orijinalitenin en büyüğü düğme olmaması - dır. Yazın giyilen turvakarların adeta kısasıdır. Sağda ve solda çizgi tarzındaki tezyinat ta ona ayrı bir güzellik vermektedir. Etek ortadan pelilidir. Beyaz eldiven, beyaz yün bluz ve kenarı az geniş spor şapka ile çok iyi gider. Gardrobu çok zengin olmıyan bayanlara bilhassa tavsiye edilebilir. Çünkü pratiktir. Sabahları yün bluzla, öğleden sonraları da ipekli bluz ve saire ile giyilebilir.

Evlerimizi nasıl döşeyelim?

Mükemmel bir çocuk odası

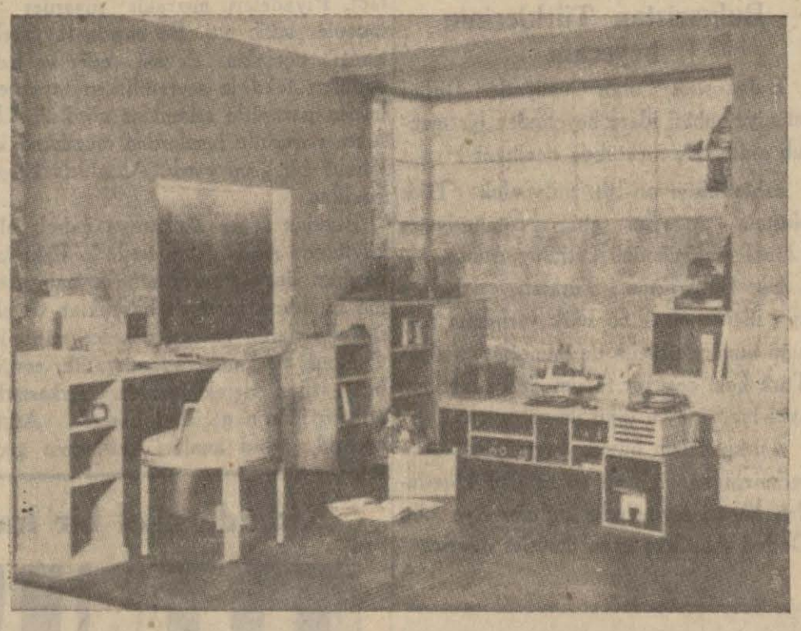

Çocuk odalarında en ziyade dikkat edilmesi, önem verilmesi lâzım olan şey hiç şüphesiz hava ve ziya ile tehlikesiz olmasıdır. Yani bol aydınlık ve temiz havaya maruz olmakla beraber düşülecek, çarpılacak yerleri bulunmamasıdır. Bastığımız oda tipi bu şartları hâvidir. Yandaki pencere geniştir, yüksektedir. Oyuncak duracak yerler onun altındadır. Üstünde oyuncakları olduğu için çocuk oraya çıkmayı pek te akıl etmez. Oyun masası daha beride olduğu için çekiç ve sairenin öteye fırlaması tehlikesi de yoktur. Bu nümune çocuklar için mükemmel bir oda olmakla beraber ne yazık ki tabiî kira evlerinde ve apartımanlarında bulunamaz. Kendi evinde hususî olarak yaptırtmak lâzımdır.

Tarakları nasıl temizlemeli?

Tarakları temizlemek için hepimiz müşkülât çekeriz. Dişlerin hepsini teker teker iğne veya firkete ile karıştırmak lâzım olur, bu sıkıcı bir iştir. Halbuki alkollü veya amonyaklı suda bunları yıkamak bizi üzmeden çarçabuk temizlenmelerini temin eder.

Iki yıllık bayındırlık işleri

Son iki senede yapılan şoseler, yollar ve köprüler

Memlekette, 425 kilometro yeni şose, 609 kilometro toprak yol yapılmıştır, yapılan köprüler 21, yaptırılmakta olan köprüler 8, münakasaya konulan köprüler 4, projeleri hazır köprüler 5 tanedir

Bayındırlık işlerimizin en başında giden demiryolları faaliyetinden dün bahsetmiştik. Bugün de Nafıa Vekâletinin şose ve köprüler faaliyetinden bahsedeceğiz.

Yollar

1935 senesinde, cumhuriyetin 12 nci yıldönümüne kadar, 500 kilometro ray döşemiş ve bu miktarı malî sene sonuna kadar 615 kilometroya çıkarması mukarrer bulunmuş olan Bayındırlık Bakanlığı, iki senedenberi yol ve köprü işlerine de program dairesinde çalışmaktadır. Çünkü demiryolları bir vücudün şahdamarlarıysa, yollar da öteki damarlarıdır. İçerilerden demiryollarına doğru gelen yollar olmazsa şimendiferlerden edilen istifade mahdud kalır.

Vekâletin yaptırdığı yollar

Ehemmiyetleri ve inşalarındaki güçlükler dolayısile vilâyetlerce değil de Vekâletçe yapılan yollar vardır. 1930 dan itibaren yapılan ve cumhuriyetin 10 uncu yılına kadar bitirilen bu yollar şunlardır:

1 — Balya - Çanakkale yolu; uzunluğu: 160 kilometro, masrafı: 2,966,000 lira.

2 — Hopa - Borçka yolu; uzunluğu: 36 kilometro, masrafı 656,000 lira.

3 — Ankara - Çubuk yolunun değişen parçası; uzunluğu: 13 kilometro 600 metro, masrafı: 225.000 lira.

4 — Malatya - Elâziz yolunun değişen parçası; uzunluğu: 24 kilometro, masrafı: 306,000 lira.

5 — Ankara asfalt yolları; uzunluğu: 30 kilometro, masrafı 1,274,000 lira.

6 — Trabzon - İran transit yolu: Esasen mevcud olan bu uzun yol her sene ıslah edilmektedir. Birinci kısım olarak Trabzon - doğu Beyazıd kısmı (510 kilometro) üzerinde dar ve tehlikeli parçalar genişletilmiş, güzergâh değiştirilip ıslah edilmiş, 1590 parça kârgir ve beton köprü, menfez ve istinad duvarı yapılmış, 150 kilometro yeni şose inşa edilmiştir. Bu inşaat bir buçuk sene evvel ikmal olunmuş, 3,223,000 lira harcanmıştır. Son iki yıl içinde, bu yolun yeni şoselerle ıslahına devam edilmiştir.

A - Gümüşane vilâyetinde: 228,000 lira masrafla yapılan 68 kilometroluk şose hemen hemen bitmek üzeredir.

B - Erzurum vilâyetinde: 126,000 lira masrafla 36 kilometro şose yapılmıştır.

C - Gümüşane vilâyetinde: 108,000 liraya mal olan 24 kilometro şosenin inşasına devam edilmektedir.

7 — Bolu - Adapazarı yolunun yapılmasına Vekâlet para yardımında bulunmuştur.

8 — Kayseri - Maraş yolunun yapılmasına Vekâlet nakden yardım etmiştir.

9 — Ankarada Çubukbarajı yolu yaptırılmaktadır.

Bayındırlık Bakanlığı ayrıca vilâyetlerin muhtac oldukları silindir makinelerini alıp vilâyetlere göndermektedir.

Vilâyetlerin yaptıkları yollar

Vilâyetlerin vazifesi, mevcud yolları ve küçük köprü ve menfezleri mütemadiyen tamir ettirmektir. Bunlar yapılmakta olduğu gibi ihtiyac hasıl oldukça yeni şoseler de yapılmaktadır.

1932 de memlekette 16,044 kilometro şose ve 20,897 kilometro toprak yol vardı. Son senede şoseler 16,469 kilometroya ve toprak yollar 21,506 kilometroya çıkmıştır. Demek ki iki senede yol şebekemize 425 kilometro şose ve 609 kilometro toprak yeni yol ilâve edilmiştir. Tamir ve ıslah edilen yollar bu yekûndan haricdir.

İki yıl içinde vilâyetlerce vücude getirilen işlerin yekûnunu gösterir rakamlar:

	1933	1934
	Kilometro	Kilometro
Yeni şose:	283	226
Esaslı tamir:	669	757
Toprak yol:	515	276
	Tane	Tane
Yeni köprü ve menfezler:	1884	1647
Tamir edilen köprü ve menfezler:	1414	1304

Bu işler kısmen para, kısmen de mükellef amele ile yapılmıştır. Böylece para ve mükellef amelenin mesaisi de hesaba katılarak yollar için harcanan para şu miktarı bulmuştur:

1933 te 6,174,000 lira
1934 te 6,621,000 »

Köprüler

Cumhuriyetin 10 uncu yılına kadar bir hayli büyük ve önemli köprüler yapmış olan Nafıa Vekâleti daha büyük hızla çalışmış ve iki yıl içinde 21 köprü yaparak geçid vermiyen büyük sular üzerinden halkın rahatça geçmesini temin etmiştir. Bu köprüler şunlardır:

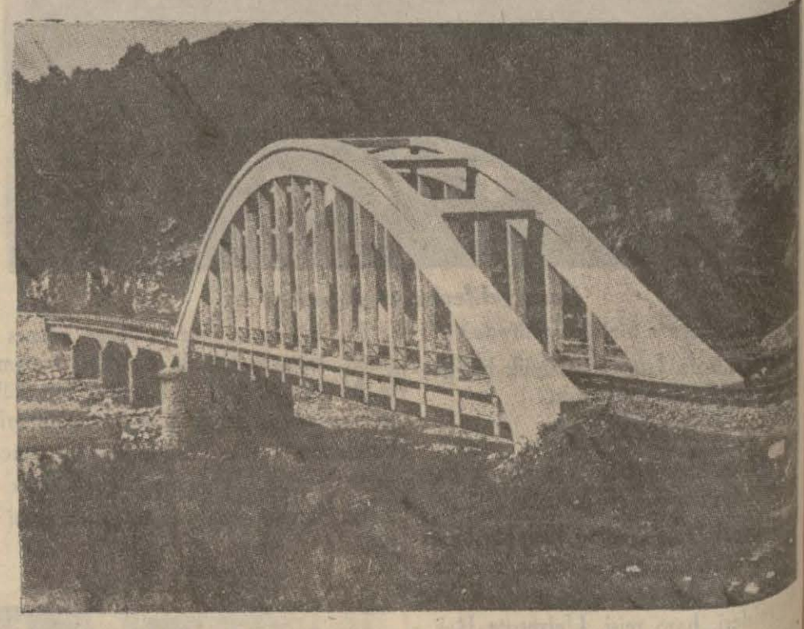

Cumhuriyet devrinden yapılan büyük köprülerden biri...

A: Yapılmış olan köprüler

1 — Akçaağıl köprüsü: Sıvas vilâyetinde, Kelkit suyu üstünde, 2×35 açıklığında, betonarme; 70,415 lira.

2 — Körkün köprüsü: Seyhan vilâyetinde, Körkün suyu üstünde, kemeri 72 metro, (açıklık itibarile yurdun ikinci büyük köprüsü) betonarme, 47,385 lira.

3 — Paşur köprüsü: Siird vilâyetinde, Paşur suyu üstünde, kemeri 50 metro açıklığında ve 74 metro uzunluğunda, betonarme, 52,470 lira.

4 — Gezer köprüsü: Siird vilâyetinde, evvelce yapılmış ve sonra yıkılmış olan bu köprü 19,798 lira sarfile yeniden yapılmıştır.

5 — Arapsun köprüsü: Niğde vilâyetinde, Kızılırmak üzerinde, 130 metro uzunluğunda, 28,000 lira.

6 — Göksu köprüsü: Malatya vilâyetinde, Göksu nehri üzerinde, 31 er metro açıklığında 3 kemerli, betonarme, 48,290 lira.

7 — Burçka köprüsü: Çoruh nehri üzerinde, 113 metro açıklığında (Türkiyenin en büyük açıklığı olan köprüsü) demir, 76,000 lira.

8 — Gediz köprüsü: İzmir - Menemen yolu üstündeki Gediz nehri üzerinde, 5×31 metro açıklığında betonarme, 99,000 lira.

9 — Anamur köprüsü: Antalya ile Mersini sahilden biribirine bağlıyan 3×27 metro açıklığında, ahşab, 10,000 lira.

10 — Curidere köprüsü: Ordu - Samsun sahil yolunda, beheri 28 metro uzunluğunda 5 gözlü, betonarme, 42,000 lira.

11 — Akçaova köprüsü: Curidere köprüsile ayni yol üzerinde, ayni büyüklük ve ayni fiatte.

12 — Cevizdere köprüsü: Ordu - Samsun sahil yolunda, beheri 64 metro uzunluğunda üç gözlü, betonarme 39,000 lira.

13 — Elekçi köprüsü: Cevizdere köprüsile ayni yol üstünde, ayni büyüklükte, 34,000 lira.

14 — Karabekir köprüsü: Ankara - Çorum yolunda, Delice suyu üstünde, 32 metro açıklığında, betonarme, 18,000 lira.

15 — Tüney köprüsü: Ankara - Çankırı yolunda, 76 metro uzunluğunda, 7 gözlü, betonarme, 17,000 lira.

16 — Aslan köprüsü: Çanakkale - Ezine yolunda, 90 metro uzunluğunda, betonarme, 26,000 lira.

17 — Bolaman köprüsü: Ordu - Samsun yolunda, 65 metro açıklığında, betonarme, 47,000 lira. Bu sene ikinciteşrin sonunda bitecektir.

18 — Dalaman köprüsü: Muğla - Fethiye yolunda, 3×35 açıklığında, betonarme, 63,815 lira. Yakında bitecektir.

19 — Ostok köprüsü: Trabzon - Erzurum transit yolu üzerinde, 2×10 metro açıklıkta, betonarme,

20 — Bayburt köprüsü: Ayni yol üzerinde, 3×10 açıklığında, betonarme,

21 — Maden köprüsü: Ayni yol üzerinde, 10 metro açıklığında beton kemer, bu üç köprü 19,000 liraya yaptırılmıştır.

B: Yaptırılmakta olan köprüler

Yukarıda saydığımız yapılan köprülerden başka 8 köprü de yapılmak üzere müteahhidlere ihale edilmiştir.

1 — Bafra köprüsü: Bafra - Alaçam yolunda, Kızılırmak üzerinde, 3×[illegible] metro açıklığında, betonarme, 221,000 lira.

2 — Sakarya köprüsü: Adapazarı - Bolu yolunda, Sakarya üzerinde, 3×[illegible] buçuk metro açıklığında, betonarme, 68,000 lira.

3 — Keban köprüsü: Elâziz - Erzincan yolunda, Fırat nehri üzerinde, 1[illegible] buçuk metro uzunluğunda, (62 metrelik bir kemeri vardır) betonarme, 68,000 lira.

4 — İnece köprüsü: Kırklareli - Edirne yolunda, İnece suyu üzerinde, 10×10 açıklığında, betonarme, 47,000 lira.

5 — Ovaçayı köprüsü: Ankara - İstanbul şosesinde, Ovaçayı üzerinde, beheri 10 metro açıklığında 7 gözlü, 33,000 lira.

6 — Memikân köprüsü: Malatya - Elâziz yolunda, beheri 10 metro açıklığında 6 gözlü, 24,000 lira.

7 — Afatlar köprüsü: Ankara - Bolu yolunda 42 metro uzunluğunda, 22,000 lira.

8 — Yalakdere köprüsü: Yalova - Kocaeli yolunda, 21 buçuk metro açıklığında, 18,000 lira, (tevsian yapılmaktadır.)

C: Münakasaya konulmuş köprüler

Ayrıca dört köprü de münakasaya konulmuştur:

1 — Kemah köprüsü: Erzincan vilâyetinde, Fırat nehri üzerinde, [illegible] metro açıklığında, demir.

2 — Ilıç köprüsü: Ayni vilâyette ve ayni nehir üzerinde, 12+36+12 metro açıklığında, demir. Her ikisi 48,000 lira.

3 — Fadlı köprüsü: Tokad vilâyetinde, 36 metro açıklığında, 54 metro uzunluğunda, betonarme, 21,500 lira.

4 — Çubuk köprüsü: Ankara vilâyetinde, dört gözlü, betonarme, 12,500 lira.

D: Proje ve keşifleri hazırlanan köprüler

Proje ve keşif evrakı hazırlanmakta olup kısa bir müddet sonra, münakasaya konulacak olan beş köprü de şunlardır:

1 — Hasanpaşa köprüsü: Bursa vilâyetinde, betonarme, 35,000 lira.

2 — Karadere köprüsü: Bursa vilâyetinde, betonarme, 45,000 lira.

3 — Hanife köprüsü: Bursa vilâyetinde, betonarme, 30,000 lira.

4 — Yayaköy köprüsü: Balıkesir vilâyetinde, betonarme, 65,000 lira.

5 — İkinci Karadere köprüsü: Balıkesir vilâyetinde, betonarme, 55,000 lira.

Bayındırlık Bakanlığının iki yıl içinde köprü faaliyetini hulâsa edelim:

Yapılıp bitmiş köprüler:	21
Yapılmakta olan köprüler:	8
Münakasaya konulan köprüler:	4
Projeleri hazırlanan köprüler:	5

İşte çalışma diye buna derler.

Yurddaş

Cumhuriyet bayramımızın son günü aynı zamanda Arsıulusal artırma günüdür. O gün 18 milyon Türk birbiri üzerine 10 kuruş biriktirecekler ve bu parayı bankaya yatıracaklar o gün bir milyon sekiz yüz bin lira top'anır.

Ulusal Ekonomi ve Artırma Kurumu

Şimaldeki Italyan ordusu Makalleye yaklaştı

(Baş tarafı birinci sahifede)

edilmesi için yapılmakta olan yolların bitmesi gibi sevkulceyşî işler bittikten sonra bu geniş harekete başlanacaktır.

Adua 29 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

Son günlerde işgal edilen Farosmai bölgesinin sevkulceyşî ve ekonomik önemi büyüktür. Filhakika bu işgal İtalyan kuvvetlerine Engat vadi ve yaylası ile Hali Aile bölgesini kontrol etmek imkânını vermektedir.

Yerlilerin söylediklerine göre Hali Ailede türlü maden damarları bulunmaktadır. Bütün bu vadi son derece mümbittir. Bu vadide mısır, darı ve türlü hububat ekilmektedir. Bu bölgede birçok memba suları da vardır.

SARK CEPHESINDE:

Paris 29 (Özel) — Musaali dağı cephesinde tahşidat yapmakta olan Habeş kuvvetleri pek yakında genel bir taarruza girişeceklerdir.

Halen bir milyon Habeş askeri silâh altına alınmış bulunmaktadır.

CENUB CEPHESINDE:

Roma 29 (A.A.) — Havas aytarı bildiriyor:

Mogadisicodan gelen telgraflara göre, İtalyan Somaliland ordusunun ilerleyişi durmıyan yağmurlara rağmen devam etmektedir. İtalyan uçakları, Gorrahei güney (doğu) sunda ve Ciciga - Harrar yolu üzerinde bulunan Sasabaneh şehrile. bunun 30 kilometro güneyindeki Daggabour köyünü bombardıman etmişlerdir.

Bu bölgede uçak faaliyeti, Valval İtalyan kolunun Sassabanehe doğru ilerlediğini ve General Graziani kuvvetlerinin kısmı küllisinin Ouebbe - Chebeli nehri boyunca yürüdüğünü göstermektedir. Buradaki beyaz sömürge çevenleri tahminlerine göre, Oubbe - Chebeli taarruzu tâli bir hareket olup, asıl taarruz, Sassaboneh kuzeyinde, İngiliz Somalisi sınırı boyunca ve Ciciga istikametinde yapılacaktır. Bu hareket muvaffak olduğu takdirde Gorrahei mevkii bütün ehemmini kaybetmiş bulunacaktır.

Tuglejavan nehrini takib etmekte olan yol üzerinde İtalyan yürüyüşünü kesmiyen Habeşler bütün kuvvetlerini Gorrahei üzerinde teksif etmektedirler.

İtalyan ucaklarının yakında Harrara taarruz etmeleri beklenmektedir.

***

İtalyanlar altın peşinde

Adigrat 29 (A.A.) — Associated Press aytarının bildirdiğine göre altın yalnız Quartzden değil fakat ayni zamanda bunun bulunduğu kırmızı kayadan da çıkarılmıştır. Bu kırmızı kayanın her tarafından 20-25 gram altın çıkarılmaktadır. Bu randımanın çoğalacağı tahmin edilmektedir. Aytarın kaydettiğine göre, işgal edilmiş bölgeden çıkarılmakta olan altın çok yakında İtalya hükümeti tarafından harb için memleket dahilinden çıkarılan altına karşılık teşkil edecek kadar önemli bir miktarda olacaktır.

520 kişinin ölümüne sebeb olan yol

Asmara 29 (A.A.) — Havas ajansı aytarı bildiriyor:

Roma üzerine yürüyüşün 13 üncü yıldönümü burada büyük törenle kutlulanmış ve bu münasebetle Docamere - Massaua yolu resmen açılmıştır.

Bu yolun yapılmakta olan süel hareketlerde büyük bir sevkulceyş kıymeti vardır. Gölgede 60 derece hararet hüküm süren bu cehennemî bölgede açılmış olan bu yol İtalyan kuvvetlerinin 160 kilometroluk bir mesafe üzerinde kamyonlarla nakledilmeleri imkânını verecektir. 10 ikinci kânun 1934 te başlıyan bu yolun yapılışında 10,000 beyaz ve 30,000 yerli çalışmış ve 520 işçi sıcaktan ölmüştür. Yol, deniz seviyesinden başlıyarak 2400 metro yükseklikte bitmektedir.

İtalyanın asker sevkiyatı devam ediyor

Napoli 29 (A.A.) — Doğu Afrikasına yapılan asker nakliyatı devam etmektedir. Biancamano ve Atlante gemileri yarın buradan kalkacaklardır. Massauaya gidecek olan Biancamano vapuru, dördüncü Siyahgömlekliler fırkasile 3 ikincikânun fırkalarına mensub kuvvetleri ve önemli miktarda malzeme yüklenmiş bulunacaktır.

Mogadisciaya hareket edecek olan Atlante gemisi de Siyahgömleklilere mensub kıt'alarla birçok uçmanları götürecektir.

Napoli 29 (A.A.) — Kamyon ve otomobilleri yüklenmiş olan «Gian Franco» ve «Gloriaster» gemileri dün Massauaya hareket etmişlerdir.

Leorardo Davinci gemisi İtalyaya dönecek olan Mataura fırkasına mensub kıt'aları yüklemek üzere Trablusa gitmiştir.

İtalyanın Adisababa elçisi

Roma 29 (Özel) — İtalyanın Adisababa elçisi Kont Vinçi beraberinde ataşemiliteri olduğu halde salimen Cibutiye varmıştır. Elçi bir iki güne kadar İtalyaya dönecektir.

Habeşistanda 100,000 Yemenli varmış

Brüksel 29 (Özel) — İmam Yahyanın Habeşistandaki mümessili gazetecilere verdiği bir diyevde şunları söylemiştir:

«— Habeşistanda 100 bin Yemenli var. Bunlar Habeş ordusunda İtalyanlara karşı harbetmeğe hazırdırlar. Ancak henüz silâhlandırılmamışlardır.»

İsveçten Habeşistana yardım

Belfort 29 (A.A.) — İsveç Kızılhaçına mensub 10 kamyondan mürekkeb bir sağlık heyeti Belforttan geçmiştir. Bu heyet, Habeşistana hareket etmek üzere Marsilyaya gitmektedir.

İtalyada memnuniyetsizlik mi?

Roma 29 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

«Current History» adındaki Amerikan mecmuasının neşrettiği bir makaleye göre, faşist hükûmetinin dış siyasada yaptığı söylenen yanlışlardan inkisara uğrıyan İtalyan ulusu, faşist hükûmeti erkânından ve güttükleri sistemden şüphelenmeğe başlamıştır.

Kırk dört milyon İtalyanın her zamankinden daha sıkı ve daha toplu bir şekilde faşizm ve Musolininin etrafında toplandıkları şu sırada neşredilen bu gibi münasebetsiz yazılar, ancak çok bariz bir suiniyet yahud şayanı teessüf bir cehaletin mahsulü olabilirler.

İtalyadan Avusturyaya kaçan İtalyanlar mı var?

Roma 29 (A.A.) — Stefani ajansı «Entransijan» gazetesi tarafından gûya 200 İtalyan asker kaçağının Avusturya sınırındaki ileri karakollara iltica ettiklerine dair yayılan haberin tamamen asılsız olduğunu bildirerek, yalanlamaktadır.

SON DAKİKA

İtalyaya yapılacak barış teklifleri

Bazı Habeş vilâyetlerinde İtalyaya imtiyaz verilecekmiş

Paris 29 (Özel) — İngiliz Dış İşleri Bakanının Cenevreye gitmesine özel bir önem verilmektedir. Siyasal mehafilde temin edildiğine göre Sir Samuel Hoare ile Laval barış konuşmalarını neticelendirmeğe çalışacaklardır.

Ayni mehafile göre İtalyaya yapılacak barış teklifleri hakkında İngiltere ile Fransa arasında tam bir anlaşma hasıl olmuştur. Fransız ve İngiliz mütehassısları bugün yapılacak tekliflerin son şeklini tesbit etmişlerdir. Bir iki güne kadar İtalyaya bildirilecek olan bu teklifler muslihane olacağı ve Habeşistanın bazı vilâyetleri üzerine İtalyaya imtiyazlar vereceği anlaşılmaktadır.

Bununla beraber başta Habeşlerin mukaddes şehri Aksum olmak üzere şimaldeki bazı Habeş şehirlerinin, cenubda da Ogadenin Habeşistana bırakılması şart konulduğu söylenmektedir.

Zecrî tedbirler İtalyada inhisarlara yol açtı

Roma 29 (A.A.) — Zecrî tedbirlerin tatbiki, faşizmin kapitalizme karşı istihalesi neticesini verecektir. Daha şimdiden kömür, bakır, kalay, nikel ve karbürler inhisarı ihdas edilmiştir. Zecrî tedbirler bil'amel şimdiden tatbik edilmektedir. Finansal mehafil, İtalyanın zecrî tedbirlere muzafferane tahammül edeceği kanaatindedirler.

Şimal cephesinde keşif taarruzları

Roma 29 (A.A.) — 31 numaralı resmî bilanço:

Eritre cephesinde birinci kolorduya mensub iki müfreze birisi Sarahat bölgesinin merkezi olan Hausien istikametinde ve diğeri de Aksumdan Tokaze nehrine kadar bir keşif taarruzu yapmışlar ve ciddî bir mukavemet görmemişlerdir.

Somali cephesinde yerli keşif kolları Şillav ile Gorahai arasında silâhlı Habeş kuvvetlerini püskürtmüşlerdir. Her iki cephede de uçaklar mutat keşif uçuşlarını yapmışlardır.

Tigre cephesinde Habeşler boyuna geri çekiliyorlar

Londra 29 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

Habeşlerin hiçbir mukavemet göstermemeleri yüzünden İtalyanların Tigre bölgesinde süel gezinti denilecek ileri hareketleri geniş bir cephe üzerinde yavaş yavaş ilerlemektedir. İtalyanlar şimdi en münbit topraklara girmişlerdir ki, burada su boldur. Menzil hizmetleri bu suretle büyük bir sıkıntıdan kurtulmuş oluyor. Öyle sanılıyor ki: İmparatorun emri üzerine hareket eden Ras Seyyum geri çekilecek ve Makalleyi harb etmeksizin bırakacaktır. Bu şehrin büyük bir kısmı bosaltılmış bulunuyor.

Esasen İtalyanlar Makalleye hâkim tepeleri ele geçirirlerse bu şehrin müdafaasına imkân kalmaz. Habeşlerin Desiya bölgesinde toplanmıya devam ettikleri azim insan kütlesi şimale doğru ileri hareketine ancak İmparator geldikten sonra başlıyacağı zannediliyor. İmparatorun Dessiyaya ikinciteşrin başların - da gelmesi bekleniyor.

Tekle Havaryat mühim bir vazifeye tayin edildi

Adisababa 29 (A.A.) — Royterin aldığı habere göre yakında Adisababaya gelmesi beklenen Habeşistanın Uluslar Sosyetesi delegesi Havaryat bir müddet Adisababada kalacaktır. İmparator Avrupanın noktai nazarları hakkında kendisinden malûmat almak istiyor. Havarvat ihtimal İmparatorla beraber Dessiaya gidecek ve mühim bir süel vazife alacaktır.

Yeni İtalyan taarruzu

(Süel muharririmizin mütaleası)

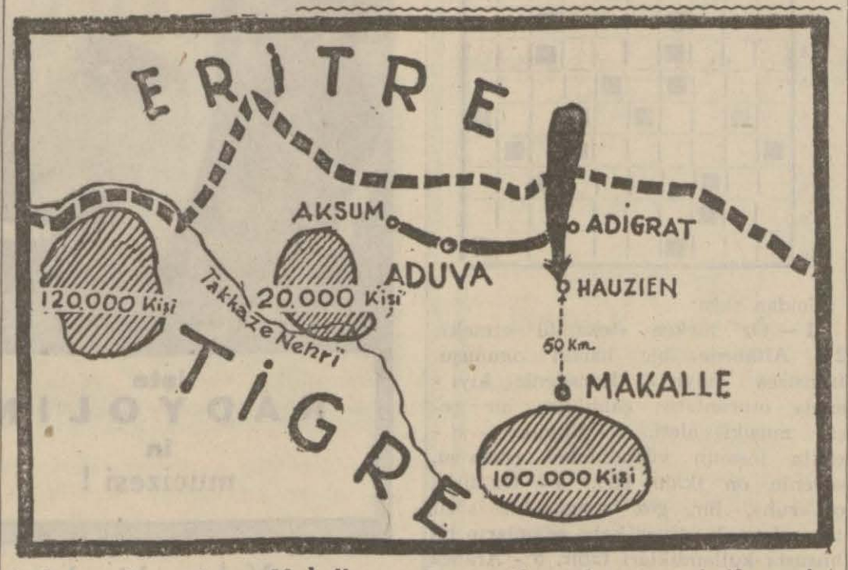

İtalyan sol cenahının Makalleye müteveccih yeni taarruz istikametini ve Habeş kuvvetlerinin tecemmu mıntakalarını gösterir harita

(Baş tarafı birinci sahifede)

tında sevkulceyşî taarruza offensive, tabiyevisine de attaque yani hücum derler. Bizde, taarruz kelimesi hem sevkulceyşî, hem taviyevî manada kullanılmakta ise de gelen haberlerde fransızca offensive denildiğine göre, İtalyanların taarruza başladıkları muhakkaktır. Bunun tabiyevî olmayışı, yani muharebesiz oluşu İtalyanlara değil, Habeslilere aid bir meseledir. Çünkü bunların İtalyan ordusunun taarruzunu kabul etmeden çekildikleri, asıl onların sevkulceyşî bir ricat hareketi yaptıkları anlaşılıyor.

Habeşler, İtalyanların önündeki araziyi önceden tahliye ettikleri için, İtalyan taarruzu, havaya sallanmış bir kılıç darbesi şeklini almaktadır. İtalyan telgraflarının taarruz yerine sevkulceyşî hareketten bahsetmeleri de, bu bosa giden hamleyi örtmeğe matuf gibi görünüyor. Simdi cephelerdeki vaziyete gelelim

Şimal cephesinde

İtalyan membalarından gelen haberlere göre, İtalyanların şimal ordusundan General Dimantenin Siyahgömlekliler grupile bir yerli kolordusu 26 birinciteşrin cumartesi sabahı şafakla beraber, iki koldan ileri harekete başlamışlardır. Bunlar, Adi Bahri ve Adi Nefas köylerini aldıktan sonra, yerleşmişlerdir. Yeni cephe, Fares Mai deresile buraya hâkim olan 1800 metro irtifaındaki keçiyolu boyunca uzanmaktadır.

Fares Mai, yahud Mai Fares, Habeş dilinde at sulağı manasına gelmekte olup burada 1900 metro irtifaında bir su pınarı ile diğer kaynaklar ve 30 kadar kuyu vardır. İtalyanlar, bu mevkiin zaptı, büyük bir sevkulceyşî ehemmiyeti haiz olduğunu iddia ettikleri gibi bu sulak ve mümbit yerleri almakla ordularının menzil hizmetleri bakımından da önemli bir muvaffakiyet elde ettiklerini söylüyorlar.

Bir İtalyan tebliği bu hareketin hedefi Makalle olduğunu ve ileri yürüyüşün Makalleye doğru devam etmekte bulunduğunu bildiriyor.

Habeşlerin Makalleyi müdafaa edip etmiyecekleri ancak İtalyanlar, buraya vardıkları zaman anlaşılacaktır. Fikrimizce, Habeşler, burada da kat'î bir mukavemet göstermiyecekler, İtalyan kuvvetlerini sadece iz'ac edecekler, yoracaklar, yayılmağa icbar edecekler, sonra muharebeyi kesip geri çekileceklerdir. Çünkü böyle yapmak menfaatleri icabıdır. Nitekim Royter ajansı da Habeşlilerin Makallenin cenubunda tahkim ettikleri hatlarda İtalyanları beklediklerini yazıyor.

Bir İtalyan haberi, İtalyan sol cenah koluna Makalleye süratle inmesi emredildiğini ve bu emrin garb ve şimali garbide tayyareler tarafından görülen Habeş tahşidatı üzerine verildiğini bildiriyor. Bu tahşidat Ras Kassanın ve Ras Ayele Burrunun kumandasındaki kuvvetlerdir. İtalyan membaları Ras Kassanın kumandasında 60,000 i muharib, 60,000 i gayrimuharib olmak üzere 120,000 kişi bulunduğunu, bunların Remington ve Rus tüfeklerile mücehhez olduklarını, her nefere 60 kurşun verildiğini ve ayrıca 4 tane de topları bulunduğunu söylüyorlar. Ras Kassanın 20 milyon taleri varmış, bunları da topraklara gömmüş! Ras Kassanın ordusu Habeşistanın garbinde ve şimali garbisinde Sudan hududu mıntakasındadır.

Ras Ayele Burruya gelince, 20,000 neferle Aksumdaki İtalyan sağ cenahının müntehasında, cenubu garbide ve garbde bulunmaktadır. Cephesi, Setit nehrine ve Eritre hududuna müteveccihtir. Bu 20,000 kişinin mükerrer ateşli tüfeklerile yüzer fişekleri vardır. Ayrıca 20 hafif ve 13 ağır makinelitüfekle 3 tane de topları vardır.

İtalyanların, sağ cenahlarını uzaktan ve yakından sarmak istiyen Ras Kassa ve Ras Ayele Burrunun kuvvetlerinden çekinerek Aksumdaki sağ cenahlarını ilerletmedikleri anlaşılıyor. Galiba sol cenahları ilerleyip Makalleye girdikten ve tahkimat yaptıktan sonradır ki merkez ve sağ cenahları da kademeli bir surette cenuba doğru ilerliyecektir.

Cenub cephesinde

İtalyan gazeteleri cenub cephesinde şiddetli yağmurlardan bahsediyorlar. Son İtalyan resmî tebliği ise bu cepheden bahis bile etmiyor. İngiliz kaynaklarından gelen haberlere gelince, onlar İtalyanların Gorraheiye yaklaştıklarını bildiriyorlar. Romadaki Havas muhabiri de yağmurlara rağmen İtalyanların ilerlediklerini söylüyor. İtalyan tayyareleri Gorraheiden 160 kilometro şimali garbideki Sasabanehi ve onun da 30 kilometro şimali garbisindeki Daggahuru bombardıman etmişlerdir. Havas muhabiri, Valvalden hareket eden kolun Sasabanehe doğru ilerlediğine hükmediyor ama nekadar ilerlediğini ve nerede olduğunu söylemiyor. Yalnız General Grazyanının büyük kuvvetile Şebeli nehri boyunca ilerlediğini bildiriyor.

Fakat gene Havasın bildirdiği başka bir rivayete göre, Ogadende asıl taarruzu Sasabaneh üzerine yürüyen kol yapacakmış; Gorraheiye karşı yapılan taarruzla, Şebeli nehri vadisindeki taarruz, Habeşleri aldatmağa matuf birer nümayiş hareketi imiş. Havas muhabiri Habeşlilerin kuvvetlerini Gorraheiye topladıklarını ve İtalyanları burada durdurmağa çalıştıklarını yazıyor.

Bütün bu karmakarışık haberlerden sarih ve kat'î bir mana çıkarmak imkânı yoktur. Bu cephedeki harekâtı kavrayıp muhakeme edebilmek için İtalyan kollarının vardıkları mevkileri doğru olarak bilmek lâzımdır, ki bunu da ancak, söyledikleri zaman resmî tebliğlerden öğreneceğiz.

Vaziyeti hulâsa edelim: Şimal cephesinde Tigre eyaletinde İtalyanlar, muharebe etmeden 30-40 kilometro kadar ilerilemişlerdir ve Makalleye doğru yürümektedirler.

Habeşlilerin ne yapacakları henüz malûm değildir. Şimdilik yolları ve köyleri tahrib ederek geri çekildikleri malûmdur. Cenub cephesinde, vaziyet daha karmakarışıktır. İtalyanların nerelerde oldukları, - Callafo müstesna - malûm değildir. Burada yağmurlar yağdığı için İtalyanların seri bir yürüyüş yaptıkları pek kabul edilemez.

M. M. Vekâleti Tekaüd şubesinde işleri bitenler

Okuyucularımıza kolaylık

Askerî tekaüd şubesinde işiniz varsa bize bildiriniz, takib ve intac ederiz

Şu cetveli doldurarak gönderiniz:

1 — Müracaat eden zatın muvazzah adresi:
.....
.....
.....

2 — Niçin müracaat edildiği:
.....
.....

3 — Evrak son defa olarak hangi makamdan, hangi tarih ve numara ile tekaüt şubesine gönderilmiştir?
.....
.....
.....

4 — Zabit ise sicil veya kayit numarası, sınıf ve rütbesi nedir? Ve hangi kıt'adan tekaüt edilmiştir:
.....
.....
.....

Cevablarımız

Anadoluhisarında Vasfiye

Evrakınız tesçil edilmek üzere 26/9/935 tarih ve 30577 numara ile Divani Muhasebata gönderilmiştir.

Kastamonu, Akkaya İmam köyünden Abdürrahman

Kâğıdlarınızın Tekaüd şubesine geldiğine dair bir kayde tesadüf edilemiştir.

Bostancıda Memduh

Kâğıdlarınız 14/8/935 tarih ve 25846 numara ile Adliye Vekâleti Zat İşleri müdürlüğüne gönderilmiştir.

Kadıköyünde Ayşe Ferdane

Kâğıdlarınızın Tekaüd şubesine geldiğine dair bir kayde tesadüf edilemiştir.

Şişlide Kır sokakta Şadiye

Resmî senediniz 11/9/935 tarih ve 27784 numara ile Muntazam Borclar müdürlüğüne gönderilmiştir.

Samatyada Necdet

Resmî senediniz 14/8/935 tarih ve 25345 numara ile Muntazam Borclar müdürlüğüne gönderilmiştir.

Büyükderede Hasan

Kâğıdlarınızın bulunması için hangi yılda Tekaüd şubesine gönderildiğinin bilinmesi lâzımdır.

Mahmudpaşa, Handan han Olga

Kâğıdlarınız 15/2/934 tarih ve 34/3935 numara ile aid olduğu daireye gönderilmiştir.

İstanbul Aksarayda Hüseyin

Kâğıdlarınızın Tekaüd şubesine geldiğine dair bir kayde tesadüf edilemiştir.

İstanbul Hasekide Caize

Kâğıdlarınız 27/9/935 tarih ve 28844 numara ile Fatih Askerlik şubesine gönderilmiştir.

Muameleleri Tekaüd Şubesince ikmal edilerek resmî senedleri Muntazam Borçlar Müdürlüğüne gönderilenlerin listeleri:

Subaylar yetim kısmı

General Lûtfi ailesi Fatih emvalinden resmî senedi 29711 No. 30/9/935

Yarbay A. Şekib ailesi Ankara emvalinden resmî senedi 31429 No. 5/10/935

General A. Vehbi ailesi Üsküdar emvalinden resmî senedi 30424 No 8/10/935

Albay Dilâver ailesi Üsküdar emvalinden resmî senedi 29800 No. 8/10/935

Binbaşı A. Rıza ailesi Üsküdar emvalinden resmî senedi 30180 No. 9/10/935

Yüzbaşı Ali ailesi Fatih emvalinden resmî senedi 28264 No. 25/9/935

Yüzbaşı R. Remzi ailesi Erzurum emvalinden resmî senedi 28760 No 30/9/935

Yüzbaşı Yakub ailesi Adapazarı emvalinden resmî senedi 28366 No 2/10/935

Yüzbaşı M. Sadık ailesi Kartal emvalinden resmî senedi 29466 No. 2/10/935

Yüzbaşı Mustafa ailesi Fatih emvalinden resmî senedi 30954 No. 8/10/935

Yüzbaşı Abdulkadir ailesi Eminönö emvalinden resmî senedi 23197 No. 8/10/935

Yüzbaşı H. Naim ailesi Üsküdar emvalinden resmî senedi 20405 No. 9/10/935

Kolağası Arif ailesi Hendek emvalinden resmî senedi 25618 No. 9/10/935

Yüzbaşı Nurettin ailesi Elâziz emvalinden resmî senedi 30201 No. 9/10/935

Yüzbaşı Abdülvahid ailesi Konya emvalinden resmî senedi 30456 No 9/10/935

Yüzbaşı Ferid ailesi Elâziz emvalinden resmî senedi 31699 No. 9/10/935

Yarsubay Salih ailesi Fatih emvalinden resmî senedi 25948 No. 28/9/935

Asteğmen Ahmed ailesi Fatih emvalinden resmî senedi 29980 No. 28/9/935

Teğmen A. Saib ailesi Akşehir emvalinden resmî senedi 28406 No. 30/9/935

Asteğmen Telli ailesi E. Osmaniye emvalinden resmî senedi 29642 No 30/9/935

Teğmen Necib ailesi Eminönü emvalinden resmî senedi 29516 No. 30/9/935

Yarsubay Abidin ailesi Adapazarı emvalinden resmî senedi 29224 No 30/9/935

Yarsubay O. Nuri ailesi Of emvalinden resmî senedi 24669 No. 2/10/935

Teğmen Ahmed ailesi Rize emvalinden resmî senedi 28170 No. 2/10/935

Asteğmen Sabit ailesi Ödemiş emvalinden resmî senedi 28329 No. 2/10/935

Asteğmen Mehmed ailesi Sungurlu emvalinden resmî senedi 28293 No 2/10/935

Teğmen Ö. Hüsnü ailesi Pınarbaşı emvalinden resmî senedi 29209 No 8/10/935

Teğmen A. Rahmi ailesi Kadıköy emvalinden resmî senedi 30567 No 8/10/935

Teğmen M. Ali ailesi Ankara emvalinden resmî senedi 30472 No. 8/10/935

Teğmen Mustafa ailesi Sungurlu emvalinden resmî senedi 28873 No 9/10/935

Asteğmen S. Ferdi ailesi İzmir emvalinden resmî senedi 29053 No. 9/10/935

Asteğmen Yusuf ailesi Kırşehir emvalinden resmî senedi 28861 No. 9/10/935

Asteğmen İbrahim ailesi Erzincan emvalinden resmî senedi 30143 No 9/10/935

Teğmen Azmi ailesi Trabzon emvalinden resmî senedi 28314 No. 9/10/935

Teğmen Halil ailesi Konya emvalinden resmî senedi 28088 No. 9/10/935

Teğmen Osman ailesi Eminönü emvalinden resmî senedi 30569 No. 9/10/935

Hesab memuru Şaban ailesi Fatih emvalinden resmî senedi 29199 No 26/9/935

Mümeyyiz Enver ailesi Fatih emvalinden resmî senedi 29197 No. 30/9/935

Makinist M. Settar ailesi Beşiktaş emvalinden resmî senedi 30556 No 8/10/935

Tüfekçi Süleyman ailesi Gebze emvalinden resmî senedi 31485 No. 8/10/935

M. D. Muavini M. Mes'ud ailesi Beyoğlu emvalinden resmî senedi 30500 No. 8/10/935

Kâtib Ö. Lûtfi ailesi Eminönü emvalinden resmî senedi 30469 No. 9/10/935

Muamele memuru Fehmi ailesi Üsküdar - Fatih emvalinden resmî senedi 28955 No. 9/10/935

Deniz mümeyyiz A. Bahaettin ailesi Eskişehir emvalinden resmî senedi 30580 No. 2/10/935

Sanayi teğmen A. Rıza ailesi Bartın emvalinden resmî senedi 29193 No. 8/10/935

Güverte yüzbaşı Yaşar ailesi Fatih emvalinden resmî senedi 29975 No 9/10/935

Çarkçı yüzbaşı A. Küçükörs ailesi Kocaeli emvalinden resmî senedi 29166 No. 9/10/935

Binbaşı İhsan ailesi Beyoğlu emvalinden resmî senedi 27789 No. 13/9/935

Binbaşı A. Rıza ailesi Kırklareli emvalinden resmî senedi 28269 No 13/9/935

Yarbay Osman ailesi Üsküdar emvalinden resmî senedi 28130 No. 17/9/935

Yüzbaşı Ali ailesi Kadıköy emvalinden resmî senedi 28661 No. 17/9/935

Ö. yüzbaşı H. Sabri ailesi Kadıköy emvalinden resmî senedi 29082 No 17/9/935

Yüzbaşı M. Zahid ailesi Kadıköy emvalinden resmî senedi 23171 No 17/9/935

Yüzbaşı Bahri ailesi Bursa emvalinden resmî senedi 28935 No. 17/9/935

Yüzbaşı Halil ailesi Ankara emvalinden resmî senedi 27503 No. 20/9/935

Yüzbaşı Ahmed ailesi Fatih emvalinden resmî senedi 28385 No. 25/9/935

Yüzbaşı Halil ailesi Fatih emvalinden resmî senedi 28263 No. 23/9/935

Yüzbaşı Bedrettin ailesi Kadıköy emvalinden resmî senedi 28135 No 23/9/935

Asteğmen İbrahim ailesi Fatih emvalinden resmî senedi 28939 No. 17/9/935

Asteğmen M. Fikret ailesi Beyoğlu emvalinden resmî senedi 28669 No 17/9/935

Asteğmen Ahmed ailesi Erzurum emvalinden resmî senedi 26650 No 17/9/935

Teğmen Yusuf ailesi Beyoğlu emvalinden resmî senedi 28470 No. 17/9/935

Yarsubay Tevfik ailesi Çatalca emvalinden resmî senedi 24560 No. 17/9/935

Teğmen İsmail ailesi Çatalca emvalinden resmî senedi 28302 No. 25/9/935

Teğmen Tahsin ailesi Fatih emvalinden resmî senedi 28382 No. 23/9/935

Saraç M. Arif ailesi Fatih emvalinden resmî senedi 28267 No. 13/9/935

Ml. Me. Salih ailesi Beşiktaş emvalinden resmî senedi 28752 No. 17/9/935

Hesab memuru A. Faik ailesi Beşiktaş emvalinden resmî senedi 28131 No. 23/9/935

Demirci Mustafa ailesi Kars emvalinden resmî senedi 28161 No. 23/9/935

[*Lûtfen sahifeyi çeviriniz*]

Güverte binbaşı Hami ailesi Ankara emvalinden resmî senedi 29804 No. 20/9/935

Erat sakat kısmı

Mustafa oğlu M. Ali Lâdik emvalinden resmî senedi 23268 No. 16/8/935

Hüseyin oğlu Ali Eminönü emvalinden resmî senedi 23192 No. 16/8/935

Ömer oğlu Hüseyin Afyon emvalinden resmî senedi 23266 No. 16/8/935

Sadık oğlu M. Hulûsi Beşiktaş emvalinden resmî senedi 23284 No. 16/8/935

Ahmed oğlu Osman Zile emvalinden resmî senedi 24090 No. 16/8/935

Mehmed oğlu Ali Fatih emvalinden resmî senedi 24579 No. 16/8/935

Ahmed oğlu Mehmed Hadım emvalinden resmî senedi 24608 No. 16/8/935

Mustafa oğlu Mevlûd Erzurum emvalinden resmî senedi 24639 No. 16/8/935

Ömer oğlu Hasan Zara emvalinden resmî senedi 22767 No. 16/8/935

Mehmed oğlu Hasan Sındırgı emvalinden resmî senedi 24580 No. 16/8/935

Ahmed oğlu Ali Besni emvalinden resmî senedi 23448 No. 31/8/935

Hasan oğlu Ahmed Bucak emvalinden resmî senedi 23452 No. 31/8/935

Ahmed oğlu Nuri Kalecik emvalinden resmî senedi 24664 No. 31/8/935

Halil oğlu Rıza Edremid emvalinden resmî senedi 24691 No. 31/8/935

Ahmed oğlu Mehmed Gerze emvalinden resmî senedi 24813 No. 31/8/935

Feyzullah oğlu Yusuf Aksaray emvalinden resmî senedi 24918 No. 31/8/935

Çertal oğlu Hüseyin Geyve emvalinden resmî senedi 24958 No. 31/8/935

İbrahim oğlu M. Hayri Beşiktaş emvalinden resmî senedi 24961 No. 31/8/935

Ahmed oğlu Hasan Kastamonu emvalinden resmî senedi 24963 No. 31/8/935

Ahmed oğlu Mehmed Kayseri emvalinden resmî senedi 25423 No. 31/8/935

Eyüb oğlu Eyüb K. D. Ereğlisi emvalinden resmî senedi 25427 No. 31/8/935

Habib oğlu Emin Görele emvalinden resmî senedi 25400 No. 31/8/935

Süleyman oğlu Karaman Ordu emvalinden resmî senedi 25458 No. 31/8/935

İsmail oğlu Abbas Balıkesir emvalinden resmî senedi 25492 No. 31/8/935

Osman oğlu Ahmed Merzifon emvalinden resmî senedi 25377 No. 31/8/935

Kahraman oğlu Ahmed Ankara emvalinden resmî senedi 25582 No. 31/8/935

Eyüb oğlu İsmail Mecidözü emvalinden resmî senedi 25260 No. 30/9/935

Ahmed oğlu Osman İnegöl emvalinden resmî senedi 25806 No. 30/9/935

Kadir oğlu Ahmed Çal emvalinden resmî senedi 26306 No. 30/9/935

Ali oğlu Abdullah Alaşehir emvalinden resmî senedi 26592 No. 30/9/935

Mustafa oğlu Mehmed Kilis emvalinden resmî senedi 25588 No. 30/9/935

Salih oğlu Süleyman Bursa emvalinden resmî senedi 24583 No. 30/9/935

Ali oğlu İsmail Balya emvalinden resmî senedi 27557 No. 30/9/935

Osman oğlu Şerif Samsun emvalinden resmî senedi 26482 No. 30/9/935

İbrahim oğlu Arif Fatih emvalinden resmî senedi 26660 No. 30/9/935

Osman oğlu Mustafa Bursa emvalinden resmî senedi 27325 No. 30/9/935

Ömer oğlu Emin Daday emvalinden resmî senedi 26406 No. 2/10/935

Osman oğlu Hüseyin Görele emvalinden resmî senedi 26633 No. 2/10/935

M. Emin oğlu İsmail Mudurnu emvalinden resmî senedi 26039 No. 2/10/935

Mehmed oğlu Ö. Zeki İzmir emvalinden resmî senedi 25909 No. 2/10/935

Mehmed oğlu Mustafa Yozgad emvalinden resmî senedi 27305 No. 2/10/935

Hasan oğlu Şükrü Kastamonu emvalinden resmî sendi 27375 No. 2/10/935

Hakkı oğlu Bürhanettin İzmir emvalinden resmî senedi 30493 No. 2/10/935

Mustafa oğlu Selim Bursa emvalinden resmî senedi 28387 No. 4/10/935

Ahmed oğlu Cafer Kütahya emvalinden resmî senedi 28933 No. 4/10/935

Mustafa oğlu Musa Manavgat emvalinden resmî senedi 29047 No. 4/10/935

Mustafa oğlu Hasan Gümüşhacıköy emvalinden resmî senedi 28545 No. 4/10/935

Ahmed oğlu Ahmed Boyabad emvalinden resmî senedi 28598 No. 4/10/935

Ali oğlu Osman Sandıklı emvalinden resmî senedi 28299 No. 4/10/935

İbrahim oğlu Ali G. Anteb emvalinden resmî senedi 28684 No. 4/10/935

Bali oğlu Murad Afyon emvalinden resmî senedi 26591 No. 4/10/935

Said oğlu Davud Adapazarı emvalinden resmî senedi 26875 No. 4/10/935

Mehmed oğlu Memiş Akseki emvalinden resmî senedi 27298 No. 4/10/935

Hüseyin oğlu Osman Çorum emvalinden resmî senedi 28877 No. 4/10/935

Osman oğlu Şakir Çankırı emvalinden resmî senedi 28662 No. 7/10/935

Mehmed oğlu Abdullah Bursa emvalinden resmî senedi 26991 No. 7/10/935

Mehmed oğlu Mustafa Elâziz emvalinden resmî senedi 29073 No. 8/10/935

Erat yetim kısmı

Haydar oğlu Muharrem ailesi Divrik emvalinden resmî senedi 25271 No. 27/9/935

Musatfa oğlu Mehmed ailesi Balıkesir emvalinden resmî senedi 26260 No. 27/9/935

Ali oğlu Mehmed ailesi Gemlik emvalinden resmî senedi 25433 No. 27/9/935

Yusuf oğlu Abdullah ailesi Ünye emvalinden resmî senedi 24655 No 27/9/935

Ali oğlu Mehmed ailesi Düzce emvalinden resmî senedi 29465 No. 27/9/935

Hasan oğlu Osman ailesi Orhaneli emvalinden resmî senedi 27036 No 27/9/935

Mehmed oğlu Yusuf ailesi Susurluk emvalinden resmî senedi 24906 No. 27/9/935

Ahmed oğlu İsmail ailesi Biga emvalinden resmî senedi 26938 No. 30/9/935

Mehmed oğlu Ahmed ailesi Ankara emvalinden resmî senedi 27341 No. 30//9/935

Süleyman oğlu Mustafa ailesi Kemah emvalinden resmî senedi 18772 No. 30/9/935

Mustafa oğlu Rıza ailesi Devrek emvalinden resmî senedi 26351 No. 30/9/935

İsmail oğlu Ömer ailesi Beyşehir emvalinden resmî senedi 21525 No 30/9/935

Mustafa oğlu Hasan ailesi Bartın emvalinden resmî senedi 26153 No 30/9/935

Nasuh oğlu Hüseyin ailesi Kaş emvalinden resmî senedi 26188 No. 30/9/935

Halil oğlu Mehmed ailesi Demirci emvalinden resmî senedi 20885 No 30/9/935

Mustafa oğlu Veli ailesi Mecidözü emvalinden remî senedi 23593 No 30/9/935

İsmail oğlu Kocaağa ailesi Polatlı emvalinden resmî senedi 22863 No 30/9/935

Mehmed oğlu Mustafa ailesi Bursa emvalinden resmî senedi 25380 No 3/10/935

Receb oğlu Yakub ailesi Bursa emvalinden resmî senedi 23683 No. 3/10/935

Hasan oğlu Hüseyin ailesi Ermenek emvalinden resmî senedi 28099 No. 3/10/935

İbiş oğlu Ömer ailesi Alaca emvalinden resmî senedi 277441 No. 3/10/935

Mehmed oğlu Murtaza ailesi Reşadiye emvalinden resmî senedi 25358 No. 3/10/935

Hüseyin oğlu Mevlûd ailesi Bala emvalinden resmî senedi 27747 No 3/10/935

Hasan oğlu Hüseyin ailesi Balıkesir emvalinden resmî senedi 28242 No. 3/10/935

Ali oğlu Mehmed ailesi Boğazlıyan emvalinden resmî senedi 25362 No 3/10/935

Mehmed oğlu Ahmed ailesi Kozan emvalinden resmî senedi 27754 No 3/10/935

Lûtfi oğlu H. Şevket ailesi Ayvacık emvalinden resmî senedi 21974 No. 4/10/935

Hüseyin oğlu Hüseyin ailesi Üsküdar emvalinden resmî senedi 27936 No. 4/10/935

Cemal oğlu Pertev ailesi Beykoz emvalinden resmî senedi 25963 No 4/10/935

Halil oğlu Veysel ailesi Rize emvalinden resmî senedi 27493 No. 4/10/935

Osman oğlu Ahmed ailesi Bolu emvalinden resmî senedi 29571 No. 4/10/935

Arif oğlu Osman ailesi Çankırı emvalinden resmî senedi 29742 No. 4/10/935

Ahmed oğlu H. İhsan ailesi Mut emvalinden resmî senedi 27727 No. 4/10/935

Ali oğlu Ali ailesi Sungurlu emvalinden resmî senedi 26858 No. 17/9/935

Mehmed oğlu Raşid ailesi Kalecik emvalinden resmî senedi 22623 No 17/9/935

İbrahim oğlu İbrahim ailesi Beyşehir emvalinden resmî senedi 26295 No. 17/9/935

Kâhya oğlu İbrahim ailesi Silivri emvalinden resmî senedi 26263 No 17/9/935

Ahmed oğlu Mehmed ailesi Tavşanlı emvalinden resmî senedi 27230 No. 21/9/935

Hasan oğlu Mehmed ailesi Milâs emvalinden resmî senedi 25910 No 21/9/935

Ahmed oğlu Durmuş ailesi Suşehri emvalinden resmî senedi 29216 No. 21/9/935

Ahmed oğlu Hasan ailesi Gerede emvalinden resmî senedi 27071 No 21/9/935

Hüseyin oğlu Mehmed ailesi Gerede emvalinden resmî senedi 27552 No. 21/9/935

Mehmed oğlu İbrahim ailesi M. Kemalpaşa emvalinden resmî senedi 27328 No. 21/9/935

Mehmed oğlu İsmail ailesi Beyşehir emvalinden resmî senedi 24229 No. 21/9/935

Süleyman oğlu Salih ailesi Of emvalinden resmî senedi 24694 No. 21/9/935

Osman oğlu Ali ailesi Çankırı emvalinden resmî senedi 26028 No. 21/9/935

Ahmed oğlu Veyiz ailesi Tosya emvalinden resmî senedi 24666 No. 21/9/935

Hasan oğlu Ahmed ailesi Ayancık emvalinden resmî senedi 26269 No 21/9/935

Mehmed oğlu Ali ailesi Balıkesir emvalinden resmî senedi 26443 No 21/9/935

Ali oğlu Bayram ailesi Gördes emvalinden resmî senedi 26147 No. 21/9/935

Hasan oğlu Mustafa ailesi Beyşehir emvalinden resmî senedi 26300 No. 21/9/935

Gazi oğlu İbrahim ailesi Teke emvalinden resmî senedi 25139 No. 25/9/935

Hasan oğlu M. Emin ailesi İnegöl emvalinden resmî senedi 28046 No 25/9/935

D. Ali oğlu Ömer ailesi Silifke emvalinden resmî senedi 26973 No. 25/9/935

Süleyman oğlu Ahmed ailesi Pınarbaşı emvalinden resmî senedi 26218 No. 25/9/935

İsmail oğlu Haydar ailesi Sorgun emvalinden resmî senedi 27889 No 25/9/935

Şakir oğlu Kadir ailesi Taşköprü emvalinden resmî senedi 29619 No 25/9/935

İbrahim oğlu Hasan ailesi Tavşanlı emvalinden resmî senedi 27683 No. 25/9/935

Ali oğlu Ahmed ailesi Görele emvalinden resmî senedi 27562 No. 25/9/935

Feyzullah oğlu S. Ali ailesi Gerede emvalinden resmî senedi 28225 No 25/9/935

Bektaş oğlu Musa ailesi Akdağmadeni emvalinden resmî senedi 25134 No. 25/9/935

Mustafa oğlu Osman ailesi Ayvacık emvalinden resmî senedi 26721 No. 25/9/935

İsmail O. Osman ailesi Yenişehir emvalinden resmî senedi 28050 No 25/9/935

Ahmed oğlu Halil ailesi Edirne emvalinden resmî senedi 27708 No. 25/9/935

Murad oğlu Halil ailesi Olti emvalinden resmî senedi 23759 No. 25/9/935

Abdullah oğlu Ahmed ailesi Giresun emvalinden resmî senedi 27640 No. 14/9/935

Halil oğlu İbrahim ailesi Taşköprü emvalinden resmî senedi 24952 No. 14/9/935

Ali oğlu Ahmed ailesi Urfa emvalinden resmî senedi 21048 No. 14/9/935

Hüsnü oğlu İsmail ailesi Taşköprü emvalinden resmî senedi 24957 No 14/9/935

Mustafa oğlu Halil ailesi Düzce emvalinden resmî senedi 24917 No. 17/9/935

Mustafa oğlu Mehmed ailesi Mut emvalinden resmî senedi 27736 No 17/9/935

Mehmed oğlu Ali ailesi Ankara emvalinden resmî senedi 25409 No. 17/9/935

Cezayir oğlu Yusuf ailesi Sorğun emvalinden resmî senedi 23369 No 17/9/935

Mustafa oğlu Hüseyin ailesi Çankırı emvalinden resmî senedi 20205 No. 17/9/935

Mehmed oğlu Salih ailesi Mudurnu emvalinden resmî senedi 18682 No. 17/9/935

Mustafa oğlu A. Rıza ailesi Menemen emvalinden resmî senedi 18889 No. 17/9/935

Sadık oğlu Ahmed ailesi Lüleburgaz emvalinden resmî senedi 26141 No. 17/9/9355

Ahmed oğlu Musa ailesi Bursa emvalinden resmî senedi 26176 No. 17/9/935

Ahmed oğlu Abdullah ailesi Taşköprü emvalinden resmî senedi 28738 No. 7/10/935

Hüseyin oğlu Ali ailesi Taşköprü emvalinden resmî senedi 27083 No 7/10/935

Süleyman oğlu Ali ailesi Ordu emvalinden resmî senedi 28193 No. 7/10/935

Ahmed oğlu Kadir ailesi Çankırı emvalinden resmî senedi 30054 No 7/10/935

Mehmed oğlu H. Salâhattin ailesi Çankırı emvalinden resmî senedi 30923 No. 8/10/935

Süleyman oğlu Dede ailesi Ankara emvalinden resmî senedi 27589 No 8/10/935

Hasan oğlu İsmail ailesi Artvin emvalinden resmî senedi 28601 No. 8/10/935

Derviş oğlu Şakir ailesi Tarsus emvalinden resmî senedi 29296 No. 8/10/935

Yusuf oğlu Ahmed ailesi Alaca emvalinden resmî senedi 27554 No. 8/10/935

Hasan oğlu Ahmed ailesi Lüleburgaz emvalinden resmî senedi 29460 No. 8/10/935

Ali oğlu Mahmud ailesi Gönen emvalinden resmî senedi 28883 No. 8/10/935

Mustafa oğlu İsmail ailesi Mudurnu emvalinden resmî senedi 26731 No. 8/10/935

Halil oğlu Ömer ailesi Balıkesir emvalinden resmî senedi 27673 No. 8/10/935

Hasan oğlu Ali ailesi Alaca emvalinden resmî senedi 27724 No. 8/10/935

GÜNÜN BULMACASI

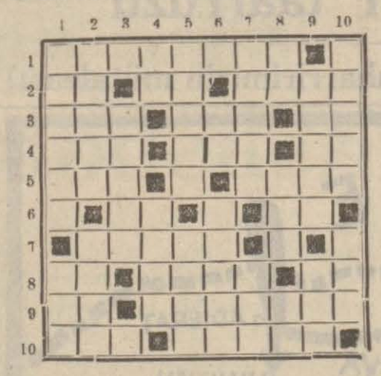

Soldan sağa:

1 — Öz türkçe «tekâmül etmek». 2 - Alfabede bir harfin okunuşu, fransızca «hayır!», Karadeniz kıyısında oturanların çaldıkları bir çeşid musiki aleti. 3 - Büyükçe, sıcakta insanın vücudünden çıkan su, senenin on ikide biri. 4 - Öz türkçe «ruh», bir göz rengi, bir sözü tekrarlatmak istiyen kaba adamların bu hususta kullandıkları tabir. 5 - Arabca bir şeyi söyleyip başka bir şeyi kasdetmek, arabca «birlikte». 6 - Bir soru edatı, köpek. 7 - «Kapamak» mastarının aksi. 8 - Öz türkçe «sahib», minarede okunan, yakın için gösterme edatı. 9 - Eski Mısırlıların en büyük mabudu, Fındıklı ile Dolmabahçe arası. 10 - Kalın ve kaba kumaş, bele bağlanan.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Öz türkçe «terbiye», öz türkçe «seciye». 2 - Öz türkçe «randman», sinirler. 3 - Öz türkçe «kanaat». 4 - Kışın ayının saklandığı yer, öz türkçe «gayret». 5 - Ona eskiden «kâtibi adil» denirdi, Karadenizin doğu kuzeyindeki küçük deniz. 6 - Kolun ucu, Filistinin Kızıldenizde bir limanı. 7 - Arabca «yıldızlar», isim. 8 - Fransızca «darbe», ilişik, alfabede bir harfin okunuşu. 9 - keyfi yerinde, geceleri eğlenilen yer. 10 - «Hanım» ın yerine kaim olan, kanadlı hayvan.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	E	Y	İ	S	E	L	İ	K	■	S
2	D	U	R	U	M	■	K	O	R	U
3	İ	M	İ	K	■	A	İ	L	E	■
4	N	U	N	■	A	R	Z	■	Y	A
5	İ	K	L	İ	L	■	■	V	■	M
6	Ç	■	I	L	A	N	■	E	L	A
7	L	I	■	A	M	İ	L	■	U	Ç
8	E	M	■	M	A	L	■	I	T	■
9	R	A	Y	■	N	■	■	R	U	S
10	■	N	U	R	■	E	L	I	F	■

Dr. A. KUTİEL

Karaköy Topçular caddesi No. 33

Yalnız bir kaç haftalık tecrübe

RADYOLİN

in emsalsiz bir diş macunu olduğunu size filen isbat edecektir.

● RADYOLİN: Ağızdaki mikrobları % 100 kat'iyetle öldürür.
● RADYOLİN: Dişleri çürümekten, diş etlerini hastalıklardan muhafaza eder.
● RADYOLİN: Dişlerdeki lekeleri çıkarır, kefekeleri eritir.
● RADYOLİN: Dişleri mine tabakasını çizmeden beyazlatır ve parlatır.

RADYOLİN

Kullanacağınız yegâne diş macunudur.

Ankara Nümune Hastanesi Baştabibliğinden:

1 — Hastanenin muhtelif şubelerine aid 309 kalem alâtı tıbbiye 15 gün müddetle kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Bedeli muhammeni 9892 liradır.

2 — Liste ve evsaf şeraitini görmek istiyenler Ankara Nümune Hastanesi Baştabibliğine ve İstanbulda Sağlık ve Sosyal Yardım Direktörlüğüne müracaat edeceklerdir.

3 — Eksiltme 9/11/935 cumartesi günü saat 10 da Ankara Nümune Hastanesinde yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girmek istiyenler 741 lira 90 kuruşluk teminat mektubları veya vezne makbuzları getirmeleri lâzımdır.

5 — Teklif mektubları yukarıda yazılı üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Ankara Nümune Hastanesine getirilecek ve Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek makbuzların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

6 — Listede yazılı alâtın her birinin fiatini ihtiva eden müfredatlı faturalar teklif mektubuna raptedilecektir. Asgarî fiat listeler mecmuu nazarı dikkate alınmak suretile tayin edilecektir. «3113» (6615)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Keşif bedeli 999 lira 39 kuruştan ibaret bulunan Kocamustafapaşa Maliye şubesi binasının işbu bedeli üzerinden onarılması açık eksiltmeye konulmuştur. İstekliler keşif, şartname ve projesini görmek istiyenlerin 2/11/935 cumartesi günü saat onda 75 liralık muvakkat teminat akçeleri ve 1,500 liralık bina işi yaptıklarına dair Nafıa Başmühendisliğinden tasdik ettirilmiş ehliyet vesikalarile müracaatleri. «M.» (6556)

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925
Galata şubesi Tel: 43663

KARABİGA YOLU

GERZE vapuru 30 birinciteşrin ÇARŞAMBA saat 20 de KARABİGAYA kadar.

İZMİR SÜRAT YOLU

SAKARYA vapuru her hafta PERŞEMBE günleri saat 16 da İstanbuldan İZMİRE ve PAZAR günleri de İZMİRDEN İstanbula kalkar.

MAZON

Aç karnına bir kahve kaşığı alındı
Kabızlığı def'eder
Yemeklerden birer saat sonra alınır
Hazımsızlığı, mide ekşilik ve yanmalarını giderir. Ağızdaki kötü sızlığı ve kokuyu iza'e eder.
Mazon markasına dikkat

HEMŞERİ!..

Bütün Türkiye Hemşerilerinin beklediği, aradığı özlediği şey

HEMŞERİ

Hemşeri kimdir?

Ne vakit geliyor?

Bunları ancak iki gün sonra öğreneceksiniz. Şimdilik yalnız adını belleyiniz.

Hemşeri... Hemşeri... Hemşeri,..

Kiralık ev

Nişantaşında cephesi Eminefendi kağında arka tarafı Ihlamur caddesi büyük bir bahçe içinde 14 odalı yeni ev kiralıktır. Yanındaki mühendis Asafın evine veya 60262 ye müracaat edilmesi.

Operatör - Ürolog

Dr. Mehmed Ali

Idrar yolları

hastalıkları mütehassısı. Köprübaşı Eminönü han Tel: 21915

ÇOCUK BÜYÜR, ADAM OLUR KUMBARASI DA KASA OLUR.

İŞ KUMBARASI

Siz de 31 ilkteşrin arsıulusal artırma günü bir kumbara alarak para biriktirmiye başlayınız. Gelecek sene bu tarihte küçük bir sermaye sahibi olmuş olursunuz.

18 Avrupa ve Amerika güzellik Enstitüsü profesörlerinin

SON MÜHİM KEŞFİYATI

VOG

138 milyon Avrupa ve Amerika'lı tarafından kullanılan VOG krem pudrası kullanmak moda şekline girmiştir 18 Profesör diyor ki: Cildinizin sol tarafını daima kullandığınız krem pudrayı sürünüz ve sağ tarafına da yeni keşfiyatımız VOG krem pudralarını muntazaman kullanınız neticede cildinizin sağ tarafı pek bariz bir surette fevkalâde güzelleştiğini ve beyazlandığını görerek zevk duyacaksınız. VOG krem pudralarını memleketimizin büyük mağazalarından VOG pembe yağlı gece kremini, zağsız gündüz beyaz kremini ve krem köpüğünün cevherinden yapılmış VOG pudralarını güzelleşmek için behmehal bu akşamdan itibaren alıp tecrübeye başlayınız.

BİRİKTİREN KAZANIR

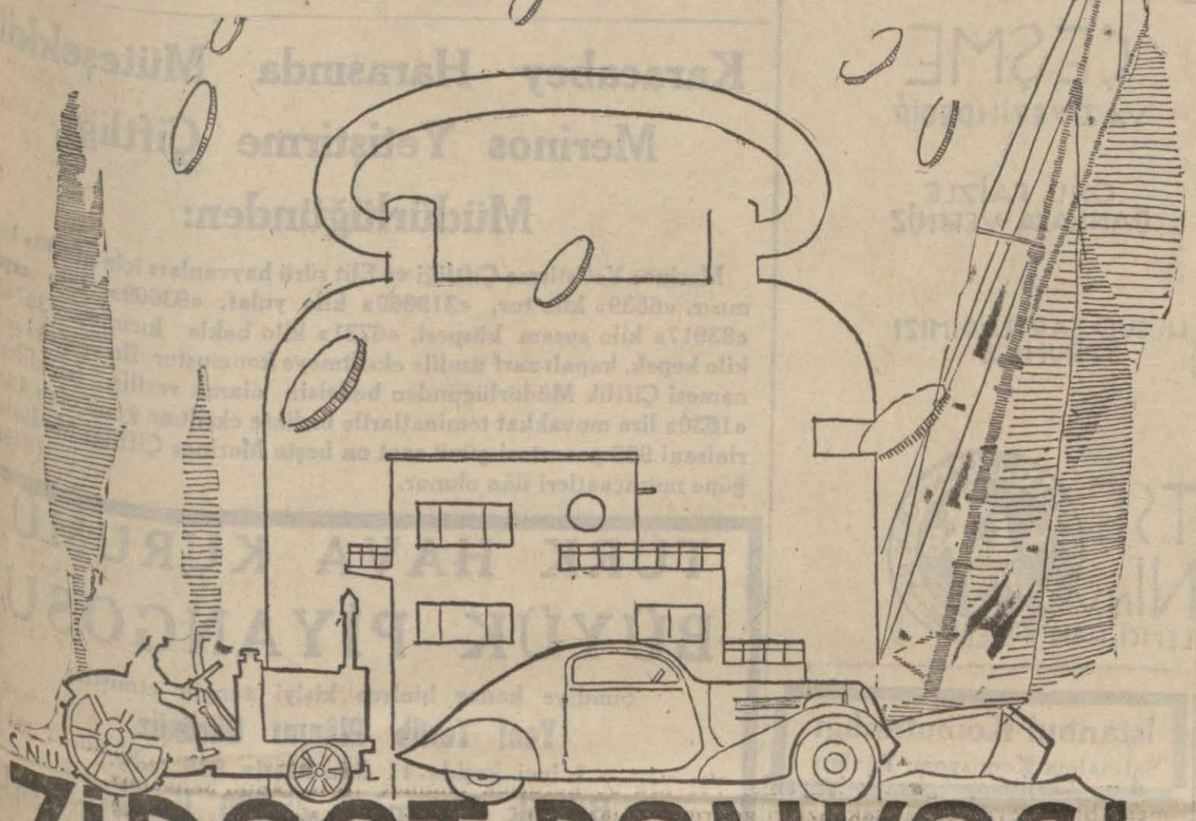

ZİRAAT BANKASI

Arsiulusal arttırma günü olan 31 Birinciteşrinde Banka Şube ve Sandıklarında bir biriktirme hesabı açtırarak en aşağı 10 lira yatıranlar arasında 100 kişiye aşağıda yazılı ikramiyeleri verecektir:

Birinciye	100	Lira
İkinciye	80	„
Üçüncüye	60	„
Dördüncüye	40	„
Beşinciye	20	„
Ellinciye kadar	10	„
Elli birinciden yüzüncüye k.	5	„

Kura Birincikânunun 7 sinde Ankarada Merkez binasında çekilecektir. Kuraya girebilmek için para yatıranların paralarını 7 birincikânuna kadar çekmemeleri lâzımdır.

Cildiye ve Zühreviye mütehassısı
Dr. BAHATTİN ŞEVKİ
Bahçekapı Taşhan 2 nci kat. Saat 9 dan 6 ya kadar. Pazartesi fukaraya meccanen bakar

SEKSÜLİN
Ademi iktidar, Bel gevşekliği, Dermansızlık, Vücut ve Dimağın yorgunluğunda pek müessir ve emin bir ilâçtır.
Kutusu 200 kuruş
BEŞİR KEMAL - MAHMUT CEVAT Eczanesi - Sirkeci

ADEMİ İKTİDAR ve Bel gevşekliğine HORMOBİN
Tafsilât: Galata posta kutusu 1255

Memur aranıyor

Yol, demiryol, köprü, su ve elektrik gibi mühim nafıa işleri üzerinde çalışmak üzere büyük sermaye ile kurulan şirketimiz, müteaddid yerlerde müdür olarak kullanmak için müstahdemin üzerinde disiplin tesisine muktedir, iş adamları aramaktadır. Polis ve askerlikten mütekaid olanlar tercih edilecektir. 300 liraya kadar ücret verilebilir. İsteklilerin tercümei hallerini daktilo ile ve mukabil tekliflerini el yazılarile ve okunaklı bir surette yazarak Ankarada «Posta kutusu 261 Beşortak», yahut «İstanbul - da posta kutusu 328 Beşortak» adresine bildirmeleri.

Afyon Vilâyetinden :

1 — Sandıklı İlçesinde yapılacak 13513 lira keşif bedelli ilkokul inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konuldu.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır. Eksiltme şartnamesi, mukavelename, fennî şartname, keşif cetveli, plân. İstiyenler bu kâğıdları Afyon Kültür Direktörlüğünde görebilirler.

3 — Eksiltme 1 teşrinisani 935 gününe rastlıyan cuma günü saat 16 da Daimî Encümende yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 1013 liralık teminat vermesi, bundan başka aşağıda yazılı vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır. Bu şibi işleri gördüğüne dair fennî ehliyet vesikası, Ticaret Odasına kayidli olduğuna dair vesika.

5 — Teklif mektubları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar getirilerek Daimî Encümen Başkanlığına makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (6699)

Denizyolları İŞLETMESİ

Acentaları: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel 22740

AYVALIK YOLU

BANDIRMA vapuru 30 birinciteşrin ÇARŞAMBA günü saat 19 da AYVALIĞA kadar. (6769)

MERSİN YOLU

İNEBOLU vapuru 1 ikinciteşrin CUMA günü saat 11 de MERSİNE kadar. (6770)

TRABZON YOLU

GÜLCEMAL vapuru 31 birinciteşrin PERŞEMBE günü saat 20 de HOPAYA kadar. (6771)

Baylar TEKSAYT Prezervatifleri böyle zarf derununda eczanelerde satılır.

TURSİL

nasıl kullanılır İşte böyle kolaylıkla:

TURSİL'i soğukta eritmeli ve su ılıkken kazana dökerek iyice karıştırmalı.

Çamaşırınızı bu suya iyice batırınız, kaynatınız. TURSİL, sizin için kendi başına işini görecektir.

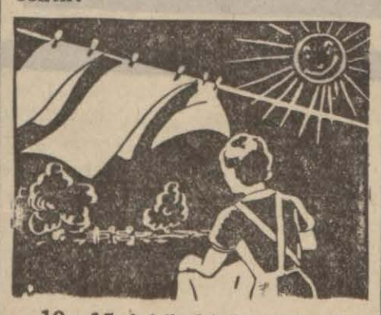

10 - 15 dakikalık kaynamadan sonra çamaşırınız mükemmelen yıkanmış olur. Soğuk sudan geçirerek kurutunuz.

TURSİL; emsalsiz bir müstahzardır. Oksijenle tahrik edilen köpüğü, kumaşların dahiline nüfuz eder ve göz kamaştırıcı bir beyazlık vererek çamaşırı mükemmelen temizler. Bundan maada TURSİL, terkibinde zararlı maddeler bulunmadığı için kumaşları kat'iyyen yıpratmaz.

TURSİL, Turan mamulâtındandır. Turan imzalı iyi cins bir müstahzardır.

Şirket Banka ve Mal

Memurlarına mahsus K. Kömürciyanın asrî ve ticarî kitabları

	Kr.
Yeni harflerle: - tenzilli bedelli	
Amelî ve tatbikî kambiyo	35
Yeni muhasebe usulü	122,5
Ticarî malûmat ve bankacılık	105
İktısad ilmi	87,5
İhtısas muhasebeleri:	
(Şirket, sanayi, ziraat ve banka)	175
Ticarî ve malî hesab	70
Lûgaritma cetvelleri yeni rakamlarla	56

Baslıca satış yeri: İkbal kütübhanesi

Sahib ve Başmuharriri **Yunus Nadi**
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: **Hikmet Münif**
Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi - İstanbul

BİR **NEVROZİN** ALINIZ
BÜTÜN AĞRILARDAN KURTULUR
NEŞENİZ YERİNE GELİR!..

Dr. NIŞANYAN
Hastalarını hergün akşama kadar Beyoğlu Tokatlıyan oteli yanında Mekteb sokak 35 No. lı muayenehanesinde kabul ve tedavi eder. Tel. 40843

Niçin Cildim

İster yağsın, ister rüzgâr essin umurumda değil. Terkibindeki «Krema Köpüğü» sayesinde «Tokalon pudrası» nın hertürlü havaya dayandığını iyi biliyorum. Cildim yağlı ama, «Tokalon pudrası» diğer âdi pudralardan 4 defa ziyade cilde yapışık kalır, tere dayanır ve mesamatın genişlemesine mâni olur.

Ne yapsanız, gündüz güneşinde veya gece aydınlığında bulunsanız harikulâde güzelliğin tabii tenin size verebilecek ve parlaklık eseri bırakmıyacak yegâne pudra «Tokalon pudrası» dır. Kuru bir cild için «Tokalon Petalia pudrası» nı yağlı cildler için «Tokalon Pero pudrası» nı kullanınız.

KUPONLU·VADELİ·MEVDUAT
OTURDUĞUN·YERDE·HER·AYIN·BİRİNDE
PARANIN·FAİZİNİ·AL

ADAPAZARI·
TÜRK·TİCARET·BANKASI·

Karı, yağmuru, çamur ve suğuğile işte nihayet kış geliyor. Kış, nezle, soğukalğınlığı, baş, diş, adale ağrıları, romatizma, grip mevsimi... Mendiller şimdiden burunlarda... Vapurlarda, tramvaylarda, sinemalarda öksürük sesleri duyuluyor. Adım başında soğukalgınlığından mütevellid baş ve diş ağrılarından müşteki bir dost, bir ahbab... Hep ayni nasihat işitiliyor: «Aman kendini üşütme, sıkı giyin!» Acaba sıkı giyinmek üşütmemek için kâfi mi? Sıkı giyindiği halde soğuk alan bir insan ne yapsın! Yapılacak şey hiç şüphesiz sıkı giyinmekle beraber bir fanilâ, bir boyun atkısı, bir palto almıya verilen ehemmiyetle birkaç kaşe GRİPİN alıp bir köşeye koymaktır.

GRİPİNin ehemmiyeti ve faydası soğukalgınlığının baş lamasından sonra anlaşılır. Baş ve diş ağrılarile diğer bütün ağrıları mideyi bozmadan, kalbi ve böbrekleri yormadan keser. Nezleye, adale ağrılarına, romatizmaya, gripe, üşütmeden müteveliid hastalıklara karşı bilhassa müessirdir.

GRİPİN

Kaşelerini tecrübe ediniz!

BiÇKi ve DiKiŞ YURDU

Tesis Müdürü ELENi ÇORBACIOGLU

En son metotla ve çok kolay bir usulle iyi dikiş bilenlere 3 ay, biraz bilenlere 6 ay ve hiç bilmiyenlere 1 senede öğretmektedir. Fransız lüks metotla tayyör tualet, roplar, reklâm, beyaz çamaşır erkek kostüm dersleri kadınlara verir.

Yüksek Kültür Direktörlüğünden musaddak şahadetname verilir. Yurddan çıkan talebe atölye ve yurd açabilir. Kayid başladı.

Adres — Kumkapı Kadırga caddesi No. 93

Inhisarlar Umum Müdürlüğünden

1 — 910,65 lira bedeli keşifli Kabataşta Levazım ambarları arasındaki yapılacak betonarme geçitler pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 4/11/935 tarihine musadif pazartesi günü saat 16 da Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım, Satım Komisyonunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin şartnameleri almak için hergün ve pazarlık için de % 7,5 muvakkat güvenme parasile birlikte Komisyona müracaat etmeleri. (6480)

***

1 — 1/11/935 günü saat 15 te kapalı zarfla eksiltmeye konulan 6,900 lira muhammen bedelli üç aded kamyonun şartnamesinde bazı tadilât yapıldığından ayni şekilde eksiltme 9/11/935 tarihine musadif cumartesi günü saat 12 ye talik olunmuştur.

2 — Şartnameleri parasız Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesinden verilecektir.

3 — İstekliler % 7,5 muvakkat güvenme paralarile birlikte kanunun tarifatı dairesinde kapalı zarfları yukarıda tayin olunan saatten bir saat evveline yani saat on bire kadar Komisyon Reisine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (6723)

KASADA SAKLADIĞINIZ PARA KURU BİR ÇEŞME VAZİYETİNDEDİR

ONU FAİZLE BANKAYA VERİNİZ

HUSUSİ ŞARTLARIMIZI SORUNUZ

HOLANTSE BANK ÜNİ N.V.

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V. AMSTERDAM

KARAKÖY PALAS - ALALEMCİ HAN

Osram-D Ampulla

%40 İSTİFADELİD

OSRAM laboratuvarlarının yeni meydana getirdikleri OSRAM "D" ampulleri fennin bir mucizesi telâkki ediliyor. Çifte spiralli olan OSRAM "D" lâmbaları tabiî sarfiyatla pek cok ışık verirler. Cereyandan tam manasile istifade etmek isteyenler

OSRAM "D"

ampullerini diğer lâmbalara tercih etmelidirler. Adi ucuz lâmbalara nazaran % 40 istifadelidirler.

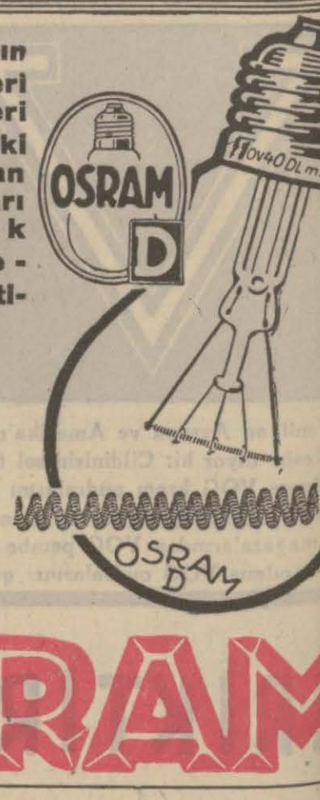

OSRAM

Karacabey Harasında Müteşe Merinos Yetiştirme Çiftliği Müdürlüğünden:

Merinos Yetiştirme Çiftliği ve Elit sürü hayvanları için «9 mısır, «6839» kilo tuz, «319669» kilo yulaf, «93609» ki «83917» kilo susam küspesi, «6731» kilo bakla kırıntısı, kilo kepek, kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur. Bu yol namesi Çiftlik Müdürlüğünden bedelsiz olarak verilir. Is «1630» lira muvakkat teminatlarile birlikte eksiltme günü o rinisani 935 pazartesi günü saat on beşte Merinos Çiftliği M ğüne müracaatleri ilân olunur.

TÜRK HAVA KURUM BÜYÜK PİYANGOS

Şimdiye kadar binlrce kişiyi zengin etmiştir:

Yeni Tertib Plânını Görünüz

1. inci keşide 11 ikinciteşrin 935 tedir.

Büyük ikramiye 25,000 liradır.

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000, liralık ikramiyelerle (20.000) liralık kâfat vardır. Plânları okuyunuz ve bu zengin piyangonu talihlileri ar sına giriniz...

TURYAĞ

Şişe, kavanoz ve benzeri cam işleri alırken artık ŞU MARKAYI:

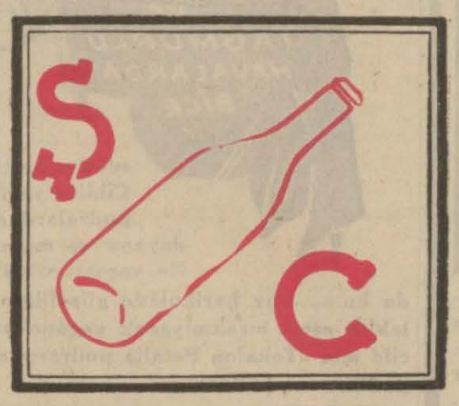

ARAYINIZ!

Bu Marka:

Sağlamlık, güzellik - ve - « ölçü - ayar yasası » na uygunluk garantisidir

TAM TÜRK MALI

Telefon : İstanbul bürosu - İş Han 22219 - 22630
Merkez Paşabahçe : 30 : 69 - 70
Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları anonim sosyetesi

İstanbul Komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlânları

İstanbul Komutanlığı birlikleri ihtiyacı için ihalesi yapılıp taahhüdünü ifa edemiyen müteahhid nam ve hesabına on ton pilâvlık pirinc 4/11/935 pazartesi günü saat 15,30 da açık eksiltme ile alınacaktır.

Beher kilosunun tahmin bedeli 24 kuruş olup ilk teminatı 180 liradır. Şartname ve nümunesi hergün öğleden evvel Komisyonda görülebilir.

İsteklilerin vakti muayyeninde ilk teminat mektub veya makbuzlarile birlikte Fındıklıda Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (6571)

***

Gülhane hastanesinin göz laboratuarları için açık eksiltme ile alınacak olan malzemenin muhammen maliyet fiati 776 lira 65 kuruştur. Şartname hergün öğleden evvel Komisyonda görülebilir. İlk teminatı (59) liradır. Eksiltmesi 11 ikinciteşrin 935 pazartesi günü saat 15,30 dadır. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminat makbuzlarile birlikte belli günde ve vakti muayyeninde Fındıklıda Arttırma ve Eksiltme Komisyonuna gelmeleri. (6718)

Belsoğukluğu
ve FRENGİYE yakalanmamak için en iyi ilâç ancak
PROTEJİNDİR

ŞİMAYİ YARATAN RAYİHAD

Rêve d'or

ESANS-LOSYON VE PUDRA

L.T.PİVER PARİS

Parfümöri L. T. PİVER A. Ş., İstanbul Şu
Şişli Ahmet Bey sokak No. 56 . Telefon :4

Harb Akademisi Satınalma Komisyonu Başkanlığın

Harb Akademisi eratının senelik ihtiyacı olan 11,000 k tes, 5,500 kilo kuru soğan açık eksiltme ile münakasaya ko tur. İsteklilerin evsaf ve şeraitini anlamak üzere hergün sonra Akademi Satınalma Komisyonuna müracaat edebili min bedeli 73 liradır. 11 ikinciteşrin 935 pazartesi günü münakasası Yıldızda Harb Akademisi Satınalma Komis yapılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte teminatlarile ilân olunur.

İŞ YAPAMIYORDUM!

Her gün bir tarafım Ağrırdı.....
Bütün ilaçları kullandım
Beni ancak:
KATAGRİP KURTARDI

KATAGRİP

2 TANELİK KUTULARI 7,5 KURUŞA HER ECZANEDE BULUNUR